

Raad voor Rechtsbijstand
Utrecht

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

1. Bestuursverslag	3
I Algemene informatie	3
II Belangrijkste ontwikkelingen	6
III Activiteiten van de Raad	8
IV Beheersparagraaf	12
V Toelichting op de staat van baten en lasten	26
VI Steekproef rechtmatigheid	31
VII Doelmatigheid	36
VIII Risicomanagement	37
IX In Control Statement	42
X Jaarverslag Raad van Advies 2020	45
 2. Jaarrekening	
2.1 Balans per 31 december 2020	47
2.2 Staat van baten en lasten over 2020	48
2.3 Kasstroomoverzicht over 2020	49
2.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	50
2.5 Toelichting op de balans	65
2.6 Toelichting op de rekening van baten en lasten	73
2.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf	83
2.8 Verantwoordingsmodellen WRB	86
2.9 Verantwoordingsmodellen WSNP	92
2.10 Gebeurtenissen na balansdatum	93
 3. Overige gegevens	
3.1 Statutaire bepalingen inzake resultaatsbestemming	94
3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	94

Bijlage

(Neven) functies Bestuurder en leden van de Raad van Advies	95

1. Bestuursverslag

De bestuurder van de Raad voor Rechtsbijstand biedt hierbij haar bestuursverslag aan voor het boekjaar dat geëindigd is op 31 december 2020.

Het bestuursverslag bestaat achtereenvolgens uit een toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen, de resultaten van de rechtmatigheidsteekproef, een beschrijving van de kernactiviteiten van de Raad, en een toelichting op het resultaat.

I Algemene informatie

De Raad voor Rechtsbijstand is als zelfstandig bestuursorgaan verantwoordelijk voor de organisatie van gesubsidieerde rechtsbijstand en mediation.

I.1 Missie en Visie

Missie

De Raad is in onze democratische rechtsstaat verantwoordelijk voor de **optimale organisatie** en het **borgen** van **goede gesubsidieerde rechtsbijstand** en **mediation** voor minder draagkrachtige burgers. Daarnaast voert de Raad (een deel van) de **wettelijke schuldsanering** en de **Wet beëdigde tolken en vertalers** uit.

Visie

De Raad voor Rechtsbijstand staat voor:

- **Toegankelijke en efficiënte dienstverlening** voor burgers en professionals volgens de bedoeling: goede ondersteuning voor geschiloplossing en -indien nodig- voor rechtsgang.
- **Dienstverlening in samenhang met ketenpartners en professionals**: het vermijden van onnodige onderlinge bureaucratische processen voor burgers door soepele overgang in dienstverlening.
- **Kwaliteitsborging** van de dienstverlening aan burgers.
- **Doorontwikkeling en innovatie van het stelsel** in samenwerking met ketenpartners en professionals.
- **Onafhankelijke en onderbouwde rapportage** over de werking van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand en de wettelijke schuldsanering.
- **Vermindering van geschillen tussen burgers en overheid** door bij te dragen aan signalering van overmatige juridisering en mee te denken over ondersteuning voor geschiloplossing.

I.2 Taken van de Raad

Het recht op rechtsbijstand is verankerd in artikel 18 lid 1 van de Grondwet (Gw). Dit artikel bepaalt dat ieder zich in rechte en in administratief beroep kan doen bijstaan. Lid 2 bepaalt dat de wet regels stelt omtrent het verlenen van rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen.

De regels zijn verder uitgeschreven in de Wet op de rechtsbijstand (Wrb).

Artikel 7 van de Wrb omschrijft de taak van (het bestuur van) de Raad voor Rechtsbijstand:

Het bestuur heeft tot taak om zorg te dragen voor de organisatie van en de verlening van rechtsbijstand en mediation en ook het gebruik van mediation te bevorderen.

Daarnaast treft het bestuur in ieder geval een afzonderlijke voorziening die belast is met de verlening van rechtshulp, het bevorderen van het gebruik van mediation, het verwijzen naar een mediator alsmede met het benaderen van de wederpartij van de rechtzoekende met het oog op mediation. Dit is het Juridisch Loket.

Voor de uitvoering van deze taken neemt de Raad besluiten op aanvragen om verlening van toevoegingen. Wij zorgen ook voor de vaststelling en uitbetaling van vergoedingen aan

rechtsbijstandverleners en mediators. Daarnaast controleert de Raad werkzaamheden van rechtsbijstandverleners en mediators, voorzover deze niet elders in deze wet aan anderen is opgedragen. Wij sluiten overeenkomsten met ingeschreven advocaten en mediators of met personen, bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder c. Verder stellen wij de draagkracht overeenkomstig de bepalingen van deze wet vast en zonodig verstrekken wij een verklaring hieromtrent, voor zover dat bij wettelijk voorschrift is bepaald. Tot slot vergoedt de Raad de in de Wet op de rechtsbijstand bedoelde, door de rechtzoekende met een grensoverschrijdend geschil gemaakte kosten.

I.3 Naar de Raad in 2025

De Raad is in 2020 gestart met het uitdenken en benoemen van de kerntaken, zoals de Raad deze in 2025 voor zich ziet. Hierbij staat de burger centraal. De ontwikkeling van de kerntaken kent zijn oorsprong in onze missie en visie en beschrijft de organisatie die wij willen zijn en hoe we daaraan bouwen tot aan 2025. De invulling van deze kerntaken wordt in 2021 nader uitgewerkt..

Onze kerntaken zijn in 2025:

- Ontwikkelen en onderhouden van een **dienstencatalogus** van beschikbare diensten en dienstverleners;
- **Matchen** van de vraag van de burger en het advies uit de eerste lijn met de bovengenoemde beschikbare diensten;
- **Borgen van de kwaliteit** van de aangeboden diensten op basis van een **breed spectrum aan criteria**;
- Houden van een **register van advocaten en mediators** samen met ketenpartners;
- **Evalueren en monitoren van het stelsel** via o.m. (te zijner tijd) een jaarlijkse 'Staat van de Rechtsbijstand'.

I.4 Organisatiestructuur

De Raad voor Rechtsbijstand bestaat uit een Bestuur en een Raad van Advies. Op de diverse vestigingen in het land worden de taken van de Raad uitgevoerd.

I.4.1 Bestuur

Op 7 februari 2020 is mevrouw Irene Nijboer benoemd tot algemeen directeur/bestuurder van de Raad voor een periode van 4 jaar. De benoeming in ingegaan per 1 april 2020. Met ingang van 7 oktober 2019 was zij reeds benoemd tot bestuurder a.i.

I.4.2 Raad van Advies

De minister heeft een Raad van Advies benoemd voor de Raad voor Rechtsbijstand. De Raad van Advies ziet toe op de algemene gang van zaken binnen de Raad en adviseert de algemeen directeur / bestuurder van de Raad en de verantwoordelijk Minister daarover.

De leden van de Raad van Advies zijn:

- dhr. dr. A.G. (Gerard) Schouw (voorzitter) (21 januari 2020 – 20 januari 2024) - *Tweede termijn*;
- mw. drs. J.M. (Monique) de Vries (1 juli 2017 – 30 juni 2021) - *Tweede termijn*;
- dhr. mr G.J.A.M. (Gert-Jan) van der Vossen RC (1 maart 2019 – 28 februari 2023) - *Tweede termijn*;
- mw. mr. dr. Q.A.M. (Quirine) Eijkman (1 juni 2019 – 30 juni 2023) - *Eerste termijn*;
- dhr. drs. P.J.C.M. (Peter) van den Berg (15 juni 2019 – 14 juli 2023) - *Eerste termijn*.

1.4.3 Organogram 31 december 2020

II. Belangrijkste ontwikkelingen

Terugblik 2020

Het jaarplan 2020 bevat de door de Raad nagestreefde (sub)doelstellingen. De Raad is er in het algemeen in geslaagd om in 2020 de gekozen doelstellingen te realiseren. Het jaarplan heeft weer in belangrijke mate richting gegeven aan de activiteiten. Naast de activiteiten die waren opgenomen in het jaarplan 2020 heeft de Raad afgelopen jaar op verzoek van JenV een aantal nieuwe opdrachten uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld het organiseren van kosteloze rechtsbijstand bij OM-strafbeschikkingen en het opstellen van een subsidieregeling in het kader van de kinderopvangtoeslagaffaire bij de Belastingdienst.

Extern perspectief COVID-19

Nadat het COVID-19 virus begin 2020 Nederland had bereikt, heeft de Raad in snel tempo maatregelen genomen om de continuïteit van het rechtsbijstands- en mediation proces zo veel mogelijk te faciliteren. Dit in goed overleg met het departement en de ketenpartners. Ook in 2021 zullen de effecten van de COVID-crisis nog voelbaar zijn en zullen de getroffen maatregelen worden gecontinueerd.

Na de forse daling van de instroom van het aantal zaken in april en mei 2020, waarbij vooral de rechtsgebieden asiel en straf werden getroffen, heeft de instroom zich gelukkig in de rest van het jaar grotendeels hersteld. Sinds het begin van de COVID-crisis monitort de Raad de effecten en zal dit ook in 2021 blijven doen.

Om de eerste liquiditeitsproblemen in april/mei bij sociaal advocaten en mediators op te vangen heeft de Raad besloten tot een extra voorschotregeling. Naast de hiervoor genoemde voorschotregeling kon in december 2020 door advocaten, mediators en bijzonder curatoren een tegemoetkoming worden aangevraagd voor een eventuele omzetsdaling in 2020 ten opzichte van 2019. Omdat de gemiddelde afname op de rechtsgebieden kleiner was dan 20% kon geen beroep gedaan worden op deze tegemoetkomingsregeling.

Intern perspectief COVID-19 en Het Nieuwe Werken

Na de aankondiging van het Kabinet in maart 2020 werkt de Raad thuis, met uitzondering van enkele afdelingen waarbij aanwezig op locatie noodzakelijk is. Naast alle overleggen werden ook steekproefcontroles online uitgevoerd. Eind mei zijn langzaam de steekproefcontroles bij de advocatenkantoren weer opgestart. Uiteraard met inachtneming van de RIVM maatregelen en een persoonlijke hygiëne set voor de medewerkers. Sinds de laatste rijksoverheidsmaatregelen zijn de fysieke steekproefcontroles weer volledig gestopt. Vooruitlopend op de fase na de lockdown zijn de kantoorruimten aangepast zodat de 1,5m afstandsregel kan worden gewaarborgd.

De Raad denkt daarnaast na over het werken na Covid-19: Het Nieuwe Werken. Via een enquête onder alle medewerkers zijn de ervaringen met het thuiswerken geïnventariseerd. In een vijftal werkgroepen zijn deze resultaten uitgewerkt in een visie en een aantal uitgangspunten voor Het Nieuwe Werken. Na accordering in het MT zijn de visie en de uitgangspunten in validatiesessies doorgenomen met alle teams. Op basis hiervan heeft de Raad een adviesaanvraag Het Nieuwe Werken in januari 2021 aangeboden aan de ondernemingsraad.

Stelselvernieuwing

Hoewel de COVID-19crisis dit bemoeilijkt, werkte de Raad in 2020 onverstoord verder aan de stelselvernieuwing. Zo participeert de Raad in de pilots rondom samenwerking in de eerstelijns en ZSM (Zorgvuldig, Snel en op Maat). Daarnaast is de Raad gestart met een onderzoek naar de tijdschrijfgegevens van advocaten in extra uren zaken en heeft de Raad samen met het Juridisch Loket een project gestart voor geschiloplossing in de huurketen.

De Raad heeft samen met de ketenpartners een meerjarenplanning opgesteld voor de ontwikkeling van de oplossingsroutes/ rechtshulppakketten gedurende de looptijd van het Programma Stelselvernieuwing bij het ministerie van Jenv. De voorbereidingen voor de eerste oplossingsroutes voor echtscheiding en arbeidsongeschiktheidsrecht zijn gestart.

Daarnaast coördineert de Raad de subsidieregelingen Innovatie sociale advocatuur en mediation en Stelselherziening rechtsbijstand voor verschillende initiatieven die uiteindelijk tot een innovatie van het nieuwe stelsel moeten leiden. In 2020 is in acht initiatieven een subsidie toegekend. Hiermee is € 6,4 mln. van het maximale subsidiebedrag van € 10 mln. uitgeput.

Kenniscentrum

In 2020 startte de Raad met kwartier te maken voor het Kenniscentrum ten behoeve van het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand (en de overige wetten die door de Raad worden uitgevoerd).

Het kennisplan dat eind 2020 gereedkwam en werd gepresenteerd aan het Topberaad¹ s., Kern van het kennisplan is het verbeteren van de kwaliteit van de huidige data bij de Raad en in de keten en het ontwikkelen van een tweede databron naast de reeds bestaande kerncijfers.

Nieuwe organisatiestructuur per 1 juli

Naast al deze ontwikkelingen ging het dagelijks werk door. Onder het motto 'elke dag beter', werkte de Raad aan de verbetering van de eigen dienstverlening. Op 1 juli 2020 is de organisatiestructuur van de Raad aangepast naar de drie organisatieonderdelen, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Kwaliteit, Strategie en Beleid. Belangrijk onderdeel is het integraal werken. De multidisciplinaire teams (MDT's) onder Dienstverlening hanteren een gezamenlijke aanpak van en verantwoordelijkheid voor de totale voorraad. Door gezamenlijke scholing en leren van elkaar, en signalen over en weer met elkaar te delen wordt gewerkt aan het steeds verbeteren van de dienstverlening.

Quick Scan Schuldsanering

Op basis van een quick scan heeft de Raad in 2020 voorstellen gedaan om mensen met schulden sneller en met betere ondersteuning bij te staan. Een van de voorstellen was een pilot om in beeld brengen wat de inzet van Wsnp-bewindvoerders betekent voor de doorstroming van het minnelijk naar het wettelijk traject én wat het betekent voor de toegankelijkheid van de Wsnp. De Raad is met de voorbereidingen van deze pilot gestart.

Tolken in de Toekomst

Voor de implementatie van het programma Tolken in de Toekomst zijn in 2020 de voorbereidingen getroffen. Per 01 juli 2020 is het aantal tolken substantieel uitgebreid, doordat het voor tolken mogelijk is zich in te schrijven op B2-niveau. Ook is er gebouwd aan een portaal voor tolken en vertalers en zijn de inschrijffvoorwaarden herzien, om aanbod en vraag beter op elkaar te laten aansluiten.

Reflectie op eigen handelen

Naast COVID-19 kwam er vorig jaar nog een andere crisis aan de oppervlakte: de kinderopvangtoeslagaffaire. De parlementaire ondervragingscommissie oordeelde dat de overheid grote steken liet vallen en dat de Belastingdienst gedurende langere tijd een groot aantal burgers ongekend onrecht heeft aangedaan. Dit geeft ook bij de Raad aanleiding tot reflectie op het eigen handelen en het kritisch kijken naar van wet- en regelgeving. Denk aan de wetgeving en de manier waarop de instructies daarvan zijn afgeleid. De basisveronderstelling dat overheidsinstellingen zoals de Belastingdienst laagdrempelig zijn, in combinatie met het uitgangspunt van zelfredzaamheid van de burger hierbij, terwijl in de ogen van de burger onterechte of buitenproportionele beslissingen zijn genomen, staat door de uitkomsten in een ander daglicht.

In 2020 is de Raad gestart met een signaleringsteam voor het breed ophalen van aanvragen en ontwikkelingen waarvan medewerkers vinden dat zij aandacht behoeven. Daarnaast is de Raad gestart met een *community* van advocaten om feedback op het eigen handelen te vragen en is een plan voor het realiseren van een burgerpanel opgesteld.

Subsidieregeling voor onafhankelijke rechtsbijstand

Samen met het ministerie van JenV is de Raad het afgelopen jaar begonnen met het opstellen van een subsidieregeling voor onafhankelijke rechtsbijstand voor gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire bij hun aanvraag voor herstel. De regeling start begin 2021. Daarnaast hebben we de beoordeling van binnenkomende aanvragen die betrekking hebben op deze affaire sinds vorig jaar geconcentreerd bij enkele medewerkers, die samen met hun leidinggevenden de binnenkomende aanvragen beoordelen. Deze snelle 'noodmaatregelen' zijn bedoeld om direct in te spelen op de inzichten van nu.

---

¹ Het adviesorgaan van het ministerie van JenV voor de stelselvernieuwing bestaande uit bestuurders van alle ketenpartner.

III. Activiteiten van de Raad

III.1a Wet op de Rechtsbijstand

In de Wet op de Rechtsbijstand staan de taken voor de Raad als volgt beschreven.

De Raad is belast met de organisatie van de verlening van rechtsbijstand in Nederland en met het toezicht op de uitvoering daarvan. De Raad draagt zorg voor een zo doelmatig mogelijke besteding van de hem ter beschikking staande middelen.

De Raad heeft als taak een goede toegang tot het recht te bevorderen, mediation te stimuleren en in overleg en samenwerking met zijn ketenpartners goede kwaliteit van de rechtsbijstand te borgen.

Daartoe voert de Raad o.a. de volgende concrete taken uit:

- het nemen van besluiten op aanvragen om rechtsbijstand en mediation en het opleggen van een eigen bijdrage;
- het beoordelen van extra uren verzoeken in bewerkelijke zaken;
- de vaststelling van vergoedingen en uitbetaling aan rechtsbijstandverleners;
- innen en restitueren van eigen bijdragen en uitbetaalde vergoeding naar aanleiding van (her)controles op inkomen en met de rechtsbijstand behaald resultaat;
- het inschrijven van rechtsbijstandverleners op basis van de inschrijvingsvoorwaarden en controle op onderhoudsvoorwaarden;
- het organiseren van de piketregeling en het uitbetalen van piketvergoedingen;
- het organiseren van de rechtsbijstand op de aanmeldcentra voor asielzoekers;
- de uitvoering van gesubsidieerde rechtsbijstand in Nederland en de BES eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
- subsidiëring van medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken;
- het verstrekken van inkomensverklaringen aan burgers voor onder meer het gebruik van het Juridisch Loket en het krijgen van reductie op griffierechten

De inschrijving

De Raad schrijft advocaten in die voldoen aan de gestelde inschrijvingsvoorwaarden en stelt dit register ter beschikking aan de rechtzoekenden. Dit geldt ook voor mediators, met dien verstande dat mediators die zijn gecertificeerd door de Mfn ook door de Raad worden geregistreerd om zodoende één landelijk register te krijgen dat wordt gebruikt ten behoeve van de verwijzingsvoorziening van gerechten en Juridisch Loket. Voor de inschrijving zijn inschrijvingsvoorwaarden van toepassing.

De inschrijvingsvoorwaarden 2020 voor advocaten en mediators zijn vastgesteld op 6 november 2019. Na verkregen goedkeuring door het ministerie van JenV zijn de inschrijvingsvoorwaarden voor advocaten en mediators op 19 december 2019 gepubliceerd in de Staatscourant.

De voor advocaten op 13 februari 2019 en voor mediators op 10 oktober 2018 vastgestelde inschrijvingsvoorwaarden zijn hiermee vervangen.

Per 1 juli 2020 heeft de Raad de inschrijvingsvoorwaarden aangepast met de aankondiging van de mogelijkheid voor rechtsbijstand door paralegals in de inschrijvingsvoorwaarden per 1 januari 2021 en de aanpassing van de distributieregeling voor asieladvocaten op het AC Rooster. Deze voorwaarden zijn vastgesteld op 3 juni 2020 en op 14 juli 2020 gepubliceerd in de Staatscourant.

De toevoeging

Een aanvraag voor een toevoeging wordt door de rechtsbijstandverlener namens de rechtzoekende ingediend. Wanneer een advocaat deelneemt aan High Trust is hij zelf verantwoordelijk voor de inschatting van de inhoudelijke toevoegwaardigheid van de aanvraag. De controle op de rechtmatigheid van de aanvraag door de Raad vindt plaats via een één-op-één-controle bij de vaststelling of door het uitvoeren van een steekproef op het betreffende advocatenkantoor. Bij de niet High Trust-kantoren wordt iedere aanvraag individueel beoordeeld door de Raad. In alle gevallen worden de persoonsgegevens van de rechtzoekende getoetst via GBA of BVV en de draagkrachtgegevens via de Belastingdienst.

Het besluit op de aanvraag wordt door middel van een beschikking van de Raad kenbaar gemaakt aan betrokken partijen.

Tegen de beschikking kan bezwaar bij de Raad worden aangetekend. Zo nodig kan vervolgens in beroep worden gegaan bij de rechtbank en hoger beroep bij de Raad van State.

Het vaststellen

Aan de hand van een declaratie van de rechtsbijstandverlener, wordt door de Raad de vergoeding voor de rechtsbijstandverlener bepaald. De beoordeling van de declaratie vindt plaats per individuele zaak of, in het geval van High Trust, door middel van een steekproef.

De vaststelling van de vergoeding wordt door middel van een besluit van de Raad aan de rechtsbijstandverlener medegedeeld en zijn vergoeding wordt uitbetaald. Tegen het besluit kan de rechtsbijstandverlener bezwaar aantekenen; zie hierboven.

Rechtsbijstand in strafzaken

Rechtsbijstand is kosteloos in die gevallen waarin krachtens enig wettelijk voorschrift in het Wetboek van Strafrecht of het Wetboek van Strafvordering aan de verdachte of de veroordeelde op last van de rechter een raadsman wordt toegevoegd door de Raad. De last wordt na een marginale controle door de Raad omgezet in een toevoeging, die door de advocaat na afloop van de werkzaamheden ter bepaling van de vergoeding en betaling daarvan, aangeboden kan worden aan de Raad.

Piketten

Elke verdachte die in verzekering wordt gesteld en elke vreemdeling of psychiatrische patiënt die in bewaring wordt gesteld wordt bezocht door een advocaat om zijn of haar rechten te bespreken. Ook hebben verdachten die zijn aangehouden voor misdrijven waarvoor voorlopige hechtenis kan worden bevolen recht op een consult van een advocaat voor het verhoor en bijstand tijdens het verhoor. De beschikbaarheid van advocaten is geregeld via piketdiensten. Advocaten worden ingeroosterd volgens een rouleersysteem, zodat er altijd een advocaat beschikbaar is. De piketafdeling van de Raad zorgt voor de uitmelding aan de dienstdoende advocaten. De verrichte werkzaamheden kan de advocaat bij de Raad declareren.

III.1b Asiel/ Vluchtelingenwerk Nederland/ AC's / SRAN

Binnen het programma Wrb is de asielafdeling van de Raad voor Rechtsbijstand verantwoordelijk voor de organisatie en de coördinatie van de rechtsbijstand aan asielzoekers. Alle asielverzoeken worden behandeld in de algemene asielprocedure, die plaatsvindt in de aanmeldcentra (AC's) voor asielzoekers in Ter Apel, Zevenaar, 's-Hertogenbosch en Schiphol. In deze centra koppelen de medewerkers van de Raad een advocaat aan een asielzoeker en deze advocaat blijft verantwoordelijk voor de rechtsbijstand tot de eerste beschikking (dit wordt de continuïteit van rechtsbijstand genoemd). In de algemene asielprocedure (A.A.-procedure) plannen de medewerkers van de Raad voor Rechtsbijstand in beginsel vijf afspraken tussen de advocaat, diens cliënt en een tolk. De eerste afspraak is een kennismakingsgesprek (eveneens voorbereiding op de A.A.-procedure) op het kantoor van de advocaat, de volgende afspraken vinden plaats in het AC. Dit zijn de voorbereiding op het Nader Gehoor, de bespreking van het rapport van het Nader Gehoor. Geeft de IND een voornemen af tot afwijzing van het asielverzoek dan wordt een bespreking van het voornemen gepland waarin uitgelegd wordt welke zienswijze de advocaat namens de cliënt zal indienen gevolgd door de bespreking van de beschikking. De A.A.-procedure is een korte procedure, waarin een kwalitatief goede beslissing wordt genomen. Daarbinnen is de ene dag de IND aan de beurt en de andere dag de advocaat. Het is een strak logistiek model. Kan binnen de A.A.-procedure geen beslissing worden genomen, bijv. omdat nader onderzoek nodig is, dan wordt de behandeling van het asielverzoek voortgezet in de Verlengde asielprocedure (V.A.-procedure). De toevoegingen in de AA- en VA-procedure worden afgegeven op de Aanmeldcentra.

De in de AC's werkzame juridisch coördinatoren richten zich vooral op de kwaliteit van de rechtsbijstand. Zij zetten zich in ten behoeve van het kwaliteitsinstrumentarium in de AC's. Concreet wordt ondersteuning geleverd aan asieladvocaten in de Commissies Intercollegiale Toetsing, waarin advocaten elkaars werkzaamheden met betrekking tot de verleende rechtsbijstand op basis van gelijkwaardigheid toetsen. Ook worden meerdere keren per week intercollegiale gesprekken in de AC's georganiseerd voor de dan in het AC aanwezige advocaten. De juridisch coördinatoren vormen het juridisch coördinatiepunt in de AC's. Zij hebben een belangrijke functie in het signaleren en aanleveren van actuele juridische informatie in de AC's. Wekelijks wordt per e-mail een zgn. "Signalering" van AC relevante informatie aan asieladvocaten toegezonden, waarin de voor het AC-werk relevante jurisprudentie, landeninformatie enz. wordt geplaatst. De juridisch coördinatoren leveren vanuit hun inhoudelijke kennis relevante informatie voor de planning van asielzaken en het toevoegproces.

Vluchtelingenwerk is door de Directie MigratieBeleid (DMB) aangewezen als de organisatie, die de asielzoeker na binnenkomst in Nederland zal voorlichten op de gehele asielprocedure. De Raad voor Rechtsbijstand subsidieert Vluchtelingenwerk voor het verlenen van ondersteunende rechtsbijstanddiensten, zoals het bijwonen van gehoren en het verzorgen van procesbegeleiding (het doorgeven van relevante informatie tussen advocaat en asielzoeker).

De werkzaamheden op de aanmeldcentra en de medewerkers van de Stichting Rechtsbijstand Asiel Nederland (SRAN), die werkzaam waren op de aanmeldcentra, zijn op 1 januari 2008 overgegaan naar de Raad Arnhem. De andere activiteiten van deze stichting zijn beëindigd, waarbij de rechtsbijstand taak is ondergebracht bij de markt. Na 1 september 2008 is de SRAN voortgezet als wachtgeldstichting. Met ingang van 1 januari 2015 wordt de wachtgeldregeling van de nog overgebleven medewerkers uitgevoerd door de Raad.

III.2 Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen.

De Raad voor Rechtsbijstand voert sinds 1998 taken uit die voortvloeien uit de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp). Deze derde titel uit de Faillissementswet biedt natuurlijke personen met financiële problemen extra mogelijkheden om een schuldenvrije toekomst te realiseren. Bureau Wsnp in 's-Hertogenbosch is landelijk verantwoordelijk voor het beheer van een register met gekwalificeerde bewindvoerders, de uitbetaling van een subsidie per zaak en het beheer van een landelijk register met gegevens van personen die zijn toegelaten tot de schuldsanering. Daarnaast ontplooit de afdeling tal van activiteiten om het stelsel te ondersteunen. Dit betreft onder meer het ontwikkelen en beheren van standaarddocumenten en ICT-toepassingen, onderzoek, voorlichting, kennisbevordering van beroepsbeoefenaren, kwaliteitsbevordering van bewindvoerders en onderzoek. Bij de helpdesk Wsnp kunnen professionals en burgers per telefoon en e-mail vragen stellen over alles dat met (de aanpak van) schulden te maken heeft.

Per 1 oktober 2013 is het Besluit vergoeding bewindvoerder schuldsanering in werking getreden. De belangrijkste wijziging is dat de totale vergoeding van de bewindvoerder, indien mogelijk, uit de boedel wordt betaald. Voorheen gold dat alleen voor de salariscomponent. De Raad betaalde in alle gevallen een vast bedrag aan subsidie uit. Bij de start van de zaak wordt door de Raad een voorschot betaald van € 800. Indien aan het eind van de zaak de vergoeding niet volledig uit de boedel kan worden betaald, kan de bewindvoerder voor het resterende bedrag een subsidie aanvragen bij de Raad voor Rechtsbijstand. Het voorschot wordt hiermee verrekend. Indien er voldoende boedelsaldo is wordt het voorschot door de Raad teruggevorderd.

III.3 Wet beëdigde tolken en vertalers

Sinds 2002 is de Raad betrokken bij initiatieven van het ministerie van JenV om de kwaliteit van tolken en vertalers in het Justitiedomein te ontwikkelen, verbeteren en borgen. In het kader daarvan is op 1 januari 2009 de Wet beëdigde tolken en vertalers in werking getreden. De Raad voert deze wet uit. De Raad beoordeelt of tolken en vertalers aan de wettelijke kwaliteitscriteria voldoen en beheert gegevens van gekwalificeerde beroepsbeoefenaren in een Register van beëdigde tolken en vertalers (Rbtv) in. Dat register is deels openbaar toegankelijk. De wet kent voor een aantal justitieonderdelen een afnameplicht. Deze opdrachtgevers hebben via een wachtwoord toegang tot nog meer gegevens. Bureau Wet beëdigde tolken en vertalers (Wbtv) dat vanuit 's-Hertogenbosch landelijk verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Wbtv, geeft verder legitimatiebewijzen uit aan beëdigde tolken en vertalers, wijst instanties aan die tolk- en vertaaltoetsen mogen afnemen en activiteiten waarmee tolken en vertalers kunnen voldoen aan de wettelijke bijscholingsverplichting. Tevens ondersteunt de afdeling een aantal commissies die adviseren over uitvoeringsbeleid (Kwaliteitsinstituut Wbtv), de uitvoering van wet- en regelgeving (Commissie Wbtv), klachten over tolken en vertalers (Klachtencommissie Wbtv) en algemene taalkwesties (Commissie talen Wbtv). De Raad voert in het verlengde van de Wbtv ook de Regeling Erkenning EG beroepskwalificaties beëdigde tolken en vertalers uit die migrerende beroepsbeoefenaren uit de EU-lidstaten extra mogelijkheden biedt om onder Nederlandse wetgeving als beëdigd tolk en/of vertaler te opereren.

IV. Beheersparagraaf

1. Ontwikkelingen

1.1 Ontwikkeling van het aantal toevoegingen

Er zijn van 1 januari 2020 tot 1 januari 2021 352.325 toevoegingen afgegeven, exclusief lichte adviestoevoegingen en toevoegingen voor mediation. Dit is 24.562 toevoegingen minder dan in 2019; een daling van 6.5% ten opzichte van 2019. Het totale aantal toevoegingen, inclusief lichte adviestoevoegingen en mediatietoevoegingen, is 374.608. Dit is eveneens lager dan het aantal in 2019 (toen was het aantal 401.636). De voorraad is eind 2020 7.382 poststukken groot, dit is 25% minder ten opzichte van eind 2019 en ruim onder de norm van 15.000.

Mogelijke verklaringen bij toevoegingssoorten met een grote stijging of daling

Toevoegingen voor straf (verdachten) nemen af

De grootste (absolute) afname is te zien bij de toevoegingen voor straf (verdachten) met 6.350 toevoegingen. De Raad voor de rechtspraak ziet ook een afname van strafzaken in het algemeen vergeleken met 2019. Dit heeft te maken met COVID-19 maatregelen: vanwege de maatregelen lagen kantonrechtzaken en politierechtzaken tijdelijk stil.

Aantal asieltoevoegingen neemt af

Het aantal asieltoevoegingen is in 2020 afgenomen met 5.397 toevoegingen, een daling van 15%. Dit wordt veroorzaakt door afnames in de toevoegingen voor (hoger) beroep asiel en vervolgaanvragen

asiel. De daling in toevoegingen voor (hoger) beroepen asiel heeft waarschijnlijk vooral te maken met de focus van de IND en de zogenaamde Taskforce, die moet helpen om de achterstand van ruim 15.000 asielaanvragen in te lopen. Hun werkzaamheden hebben zich eerst gericht op kansrijke zaken, waardoor het inwilligingspercentage hoger lag dan gemiddeld en hier relatief weinig (hoger) beroepen uit voortkwamen. De dalingen in toevoegingen voor vervolgaanvragen asiel zou samen kunnen hangen met een verschuiving in Dublinafwijzingen: in 2019 werd besloten dat voor zaken die na een Dublinafwijzing voor het eerst inhoudelijk worden behandeld (en daarom veel tijd kosten) een toevoeging voor voornemen asiel afgegeven kan worden in plaats van een toevoeging voor vervolgaanvragen asiel. Verder is deze daling terug te zien in de instroom van aanvragen bij de IND: er waren in 2020 minder vervolgaanvragen asiel ('herhaalde aanvragen' genoemd in de IND rapportage) dan in 2019. Tot slot zouden de dalingen te maken kunnen hebben met de COVID-19 maatregelen die in 2020 van toepassing waren. Dit heeft de dienstverlening van de IND beperkt.

Aantal toevoegingen voor Wet verplichte ggz/zorg en dwang neemt toe

Wet verplichte ggz en Wet zorg en dwang laat met 3.553 toevoegingen de grootste toename zien. Deze stijging wordt met name veroorzaakt doordat alle BOPZ-machtigingen in 2020 omgezet moesten worden naar machtigingen voor de nieuwe wet. Dit leverde ook extra lasten en dus toevoegingen op.

Aantal toevoegingen voor arbeid/ontslagrecht neemt toe

Binnen arbeidsrechtelijke toevoegingen zien we in 2020 toenames voor alle ontslag gerelateerde toevoegingen. Het UWV meldt ook een toename in ontslagaanvragen: de eerste 9 maanden van 2020 waren er twee keer zoveel ontslagaanvragen als in die periode van 2019. Daarnaast is er voor deze toevoegingen een kleine verschuiving van toepassing: vanaf 1 januari 2020 vallen zaken onder arbeid/ontslagrecht die hiervoor onder ambtenarenrecht vielen.

1.2 Toevoegingen Caribisch gebied

Sinds 1 juli 2016 is ervoor gekozen om de uitvoering van het stelsel van kosteloze rechtskundige rechtsbijstand (KRB) neer te leggen bij de Raad voor Rechtsbijstand. Dit houdt in dat de toevoegingsaanvragen voor inwoners van Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) door de Raad worden beoordeeld. Met ingang van 1 juni 2018 heeft de Raad ook de afhandeling van declaratieverzoeken overgenomen van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

In 2020 heeft de Raad in totaal 252 toevoegingsaanvragen ontvangen (2019: 283). In de meeste gevallen ging het om een civiele zaak. Van de in totaal 252 ontvangen toevoegingsaanvragen waren er eind 2020 nog 4 in behandeling (2019: 11). Van de in 2020 in totaal 463 (2019: 503) ontvangen declaratieaanvragen, waren er eind 2020 nog 4 (2019: 18) in behandeling.

1.3 Ontwikkeling van het aantal piketten

De cijfers in deze paragraaf hebben alleen betrekking op de (*jeugd*) strafpiketmeldingen en psychiatrische patiënten piketmeldingen. In 2020 zijn er in totaal 130.181 piketmeldingen digitaal binnengekomen (2019: 141.748), waarvan 101.231 meerderjarigenstrafpiketmeldingen (2019: 108.892), 18.282 jeugdstrafpiketmeldingen (2019: 21.975) en 10.668 meldingen voor psychiatrische patiënten piket (2019: 10.881). In 2020 werd 89% van de meldingen (2019: 88%) binnen de normtijd² geaccepteerd.

De daling in het aantal piketmeldingen wordt veroorzaakt COVID19-maatregelen, waardoor het aantal piketmeldingen in de maanden april en mei sterk afnam. Het OM en de politie richtte zich in deze periode op de meest urgente en ernstige zaken.

In 2020 zijn er in totaal 108.481 piketdeclaraties vastgesteld (2019: 119.541) voor de rechtsbijstand die in het kader van piket is verleend. Het aantal vastgestelde piketdeclaraties is in 2020 met 10% afgenomen ten opzichte van 2019 en volgt hiermee de trend van afgenomen piketmeldingen.

1.4 Ontwikkeling van het aantal Wsnp-zaken

Het aantal toegelaten burgers tot de Wsnp was in 2020 3.793 (2019: 5.881). Het aantal hiermee samenhangende zaken (boedels) was in 2020 2.594 (2019: 4.005). Het aantal Wsnp-zaken is al enkele jaren dalend. De aanhoudende daling van de instroom Wsnp baarde in toenemende mate zorgen. Begin 2021 wordt een pilot gestart waarbij Wsnp-bewindvoerders worden ingezet om hulp te verlenen aan verzoekers bij het indienen van een schuldsaneringsverzoek bij de rechtbanken.

1.5 Verhaal kosten rechtsbijstand op draagkrachtige onherroepelijk veroordeelden

De Raad heeft in 2020 14.174 besluiten genomen (2019: 20.644). Deze besluiten hebben geleid tot het instellen van 339 vorderingen (2019: 471) voor een totaalbedrag van € 955.000 (2019: € 1.081.000). Op de ingestelde vorderingen uit de jaren 2018-2020 van in totaal € 2.702.000 is ultimo 2020 een bedrag van € 617.000 geïnd (23%).

---

² Bij (jeugd)strafmeldingen is de normtijd 45 minuten, bij psychiatrisch patiëntenpiket is de norm 180 minuten.

1.6 Ontwikkeling van het aantal bezwaren, beroepen en hoger beroepen

Het aantal afgehandelde beroepen en hoger beroepen is in 2020 lager dan in 2019. Deze daling wordt veroorzaakt doordat zittingen bij rechtbanken en de Raad van State zijn uitgesteld of niet zijn ingepland als gevolg van de COVID-19 maatregelen. Wel zijn er bij zowel de rechtbanken als de Raad van State meer beroepen en hoger beroepen ingesteld. Ondanks de COVID-19 beperkingen heeft de Raad meer bezwaren afgehandeld dan er ontvangen zijn in 2020 en hiermee de voorraad bezwaren teruggebracht.

Bezwaren	2020	2019
Ontvangen bezwaren	4.279	5.941
Bezwaren afgehandeld	4.685	6.080
Waarvan,		
Pro-actief afgehandeld	62%	67%
Gegronnd	3%	3%
Ongegrond	31%	26%
Niet ontvankelijk	4%	4%

Beroepen	2020	2019
Ingestelde beroepen	307	267
Beroepen behandeld	139	242
Waarvan,		
Pro-actief afgehandeld	9%	21%
Gegronnd	11%	11%
Ongegrond	60%	56%
Niet ontvankelijk	20%	12%

Hoger beroepen	2020	2019
Ingestelde hoger beroepen	53	48
Hoger beroepen behandeld	30	53
Waarvan,		
Pro-actief afgehandeld	17%	9%
Gegronnd	16%	23%
Ongegrond	60%	64%
Niet ontvankelijk	7%	4%

1.7 Ontwikkeling van het aantal ingeschreven dienstverleners

Eindejaar stonden de volgende aantallen dienstverleners ingeschreven³ bij de Raad.

	2020	2019
Advocaten	6.529	6.883
Mediators	865	935
Bewindvoerders	317	355
Tolken	1.570	1.298
Vertalers	1.983	1.979

Het aantal advocaten dat actief deelnam aan het stelsel is in 2020 met ongeveer 350 afgenomen en daarmee 5% lager dan in 2019. Dit ligt dichtbij de afname van het aantal toevoegingen. Het aantal actieve mediators is gedaald met ongeveer 70, dit is een afname van 7% ten opzichte van 2018. In 2019 is gecontroleerd op inschrijfvoorwaarden bij mediation, wat heeft geleid tot uitschrijvingen.

1.8 Kwaliteitsbeleid

Kwaliteitsborging advocaten en mediators

Met de Nederlandse Orde van Advocaten en de Mediation Federatie Nederland zijn in het voetspoor van de rapporten van de commissies Wolfsen en Van der Meer definitieve afspraken gemaakt over verzwaaring van de deskundigheidseisen voor advocaten en mediators, waardoor in 2021 90 procent van de toevoegingen binnen het bereik van specifieke deskundigheidseisen valt. Vanaf 1 januari 2021 kunnen advocaten op niet meer dan 4 hoofdrechtsgebieden actief zijn. Hiermee zijn reële nieuwe stappen gezet. Dit zal een bijdrage leveren aan verbetering van de kwaliteit. Aan een goed draagvlak hiervoor zal perspectief op verdere inkomensverbetering bijdragen.

Kwaliteitsborging intern

De Raad heeft een uitgebreide set aan maatregelen om de interne kwaliteit te waarborgen:

- Circa 3.000 dossiers die voldoen aan bepaalde criteria worden uit het reguliere proces gehaald en beoordeeld door de afdeling interne kwaliteit;
- Bij alle medewerkers wordt jaarlijks een individuele kwaliteitstoets uitgevoerd van 20 dossiers. De uitkomst hiervan wordt met de medewerker besproken. Eventuele vaak voorkomende fouten worden gebruikt voor het algemene scholingsprogramma.
- Ieder jaar vinden er tussentijds twee steekproeven plaats, conform de systematiek van de rechtmatigheidssteekproef. De resultaten worden gebruikt voor procesverbetering en worden zowel intern als extern teruggekoppeld.

1.9 Misbruik en oneigenlijk gebruik

Dienstverleners

De Raad heeft in 2019 een nieuw Maatregelbeleid vastgesteld, na consultatie van het ministerie van JenV, de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), de voorzitters van het dekenberaad en de Mediatorsfederatie Nederland (MfN). Het Maatregelbeleid is het formele sluitstuk van alle acties die de Raad onderneemt om advocaten en mediators (hierna: rechtsbijstandverleners) te stimuleren te (blijven) voldoen aan wet- en regelgeving.

De primaire bevoegdheid voor toezicht en sanctionering van advocaten ligt bij de lokale deken van de Orde van Advocaten. Voor mediators waarborgt de MfN de kwaliteit van aangesloten mediators. De Raad is bevoegd om zelf een Maatregelbeleid te voeren op basis van artikel 17 en artikel 33d Wrb. In 2019 heeft de Raad zijn Maatregelbeleid geüpdatet. Het nieuwe Maatregelbeleid is op 2 april 2019 gepubliceerd in de Staatscourant (Staatscourant 2019 nr. 17488, 2 april 2019). Het Maatregelbeleid gaat nader in op de afstemming tussen de Raad en deken, zodat een eenduidig en efficiënt kader voor beoordeling van advocaten binnen het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand ontstaat.

³ Met uitzondering van de tolken en vertalers wordt een dienstverlener alleen meegeteld als hij in het voorafgaande jaar in minimaal 1 zaak actief is geweest.

De Raad heeft in 2020 op basis van ontvangen interne of externe signalen 23 keer een onderzoek gestart (2019: 24). Daarnaast heeft de Raad 67 keer informeel informatie uitgewisseld met de dekens (2019: 56) en heeft er 16 keer een dekenbezoek plaatsgevonden (2019: 15).

In 2020 is 2 keer aangifte gedaan van mogelijk misbruik of oneigenlijk gebruik van het stelsel voor de verlening van gesubsidieerde rechtsbijstand (2019: 1).

Rechtzoekenden

Vermeend misbruik door rechtzoekenden van het stelsel kan bij de Raad voor Rechtsbijstand worden gemeld.

In 2020 heeft de Raad 131 meldingen van vermeend misbruik ontvangen (2019: 161). Deze meldingen zijn door de Raad onderzocht. Van deze meldingen zijn er 8 gevallen gegrond verklaard (2019: 6). In al deze gevallen is de betreffende toevoeging ingetrokken en een eventueel uitbetaald bedrag teruggevorderd. In geen van deze gevallen was het nodig om aangifte te doen van fraude.

Medewerkers

De Raad heeft primaire functiescheiding aangebracht tussen beschikkende, uitvoerende en registrerende en controlerende functies in de organisatie van de Raad. Verder heeft de Raad strikte interne beheersingsmaatregelen voor de inkoop- en betalingsprocedures geïmplementeerd. Tevens is door geautomatiseerde beheersingsmaatregelen gewaarborgd dat vertrouwelijke bedrijfsgegevens alleen kunnen worden ingezien door bevoegde medewerkers.

In 2020 zijn er geen gevallen van misbruik of oneigenlijk gebruik door medewerkers van de Raad geconstateerd.

1.10 Klachten

Het totale aantal klachten is lager dan vorig jaar. Van het totaal aantal van 78 ontvangen klachten was 6% gegrond.

Klachten	2020	2019
<i>Ontvangen klachten</i>	<i>78</i>	<i>109</i>
Waarvan tegen,		
De Raad	43	68
Advocaten / Mediators	35	41
Overig		
<i>Gegronde klachten</i>	<i>5</i>	<i>4</i>
Waarvan tegen,		
De Raad	3	4
Advocaten / Mediators	2	-
Overig	-	-

1.11 Wob-verzoeken.

In 2020 is het ontvangen aantal Wob-verzoeken gedaald ten opzichte van 2019. Op 31 december 2020 was er nog 1 Wob-verzoeken in behandeling. De gemiddelde afhandelingsduur van de Wob-verzoeken is in 2020 met 7 dagen afgenomen.

	2020	2019
Ontvangen Wob-verzoeken	18	28
Openstaande verzoeken per 31-12	1	0
Gemiddelde afhandelingsduur (in dagen)	49	56

2. Dienstverlening

2.1 Digitalisering

In 2020 is 86% (2019: 86%) van de toevoegingsaanvragen door advocaten ingediend via het webportaal Mijn RvR. Van de 14% die niet via het webportaal zijn ingediend betrof ruim de helft mediation en lichte advies toevoegingsaanvragen, waarvoor nog geen module aanwezig is in MijnRvR.

Van de declaraties is 93% (2019: 93%) door advocaten ingediend via MijnRvR. Van de resterende 7% betreft meer dan de helft van de zaken een declaratie van een mediationtoevoeging die niet via MijnRvR is in te dienen.

Bij de ambtshalve lasten verliep eind 2020 circa 67% (2019: 66%) via een digitale koppeling met de rechtbanken.

Sinds half december 2020 is het voor advocaten mogelijk om ook piketdeclaraties via MijnRvR in te dienen en heeft de Raad hiermee volgende stap in het digitaliseren van zijn processen.

Een deel van de werkprocessen van de Raad, aanvragen en declaraties mediation en lichte adviestoevoegingen, extra uren aanvragen en declaraties, bezwaar en (hoger) beroep is nog niet gedigitaliseerd. De Raad heeft het plan de komende jaren alle werkprocessen te digitaliseren en voor advocaten de mogelijkheid te bieden alles via MijnRvR aan te vragen.

2.2 Telefonie

In 2020 werd 183.107 maal telefonisch contact opgenomen met de Raad (2019: 205.124). Een afname van het aantal inkomende gesprekken van 11%. Van alle inkomende gesprekken werd 4% niet beantwoord (2019: 4%). De gemiddelde gespreksduur van de beantwoorde gesprekken bedroeg 3:12 minuten (2019: 2:52 minuten).

Deze cijfers geven het totaal aan telefonische contacten (inbound) weer. De Raad zet met het instrument van kanaalsturing in op optimalisering (meer doeltreffend, doelmatig en efficiënt) van de gehele dienstverlening aan professionals en burgers. De telefonische dienstverlening is daar onderdeel van.

2.3 Compliance

Eind 2020 is het aantal aan **High Trust** deelnemende advocatenkantoren 50% (2019: 49%) van in totaal ruim 4.951 kantoren. In totaal gaat 82% van het toevoegvolume via deze werkwijze (2019: 83%), waarbij de advocaat aan de voorkant zelf de inschatting maakt van de toevoegwaardigheid.

88% van de steekproeven bleef binnen de tolerantiegrens van 5% (2019: 88%). Dit percentage is gelijk aan het voorafgaande jaar. Ook de verhouding van de scores boven 5% is exact gelijk aan 2019. In 2020 werden 73 (2019: 103) aanvullende steekproeven uitgevoerd en 120 (2019: 203) volledige controles.

Het aantal uitgevoerde controles ligt in 2020 lager dan in 2019, doordat in een groot deel van 2020 fysiek kantoorbezoek niet mogelijk was als gevolg van de COVID19-maatregelen. De Raad heeft haar werkproces aangepast, zodat zoveel mogelijk controles online toch doorgang konden vinden.

Steekproefresultaten High Trust

Steekproefresultaat ⁴	2020		2019	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Kleiner dan 5%	1.928	88%	2.243	88%
Tussen 5% en 10%	183	8%	210	8%
Groter dan 10%	91	4%	103	4%
Totaal	2.202	100%	2.556	100%

⁴ Het resultaat van de steekproef wordt berekend door het opgetelde bedrag aan gevonden fouten af te zetten tegen de omvang van de steekproef.

2.4 Doorlooptijden

Een belangrijk meetpunt voor de dienstverlening zijn de doorlooptijden. Voor de afhandeling van toevoegaanvragen en declaraties geldt een norm van gemiddeld tien werkdagen. De afhandeltermijn voor toevoegingen en vaststellen was in 2020 gemiddeld 5 werkdagen (2019: 7). De gemiddelde doorlooptijd in High Trust zaken was in 2020 gemiddeld 2 werkdagen (2019: 2) voor het toevoegen en 3 werkdagen (2019: 3) voor het vaststellen. Peiljaarverleggingen werden gemiddeld binnen 2 werkdagen afgehandeld (2019:3).

Bij extra uren toekenningen ligt het gemiddelde op 9 werkdagen (2019: 16) en voor extra uren vaststellingen op 3 werkdagen (2019: 5). De gemiddelde doorlooptijd van een bezwaarschrift lag op 56 dagen (2019: 51).

3. Personeel

Eind 2020 waren er 291 (2019: 276) mensen bij de Raad voor Rechtsbijstand in dienst. De gemiddelde leeftijd was 45 jaar (2019: 44 jaar), met gemiddeld 13 dienstjaren (2019: 14 dienstjaren).

De Raad heeft 4 arbeidsparticipanten (2019: 4) in dienst, waarmee 4,7 fte en daarmee 56% van het opgelegde quotum van 8,4 fte wordt ingevuld⁵.

Formatie

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de formatie in fte's opgenomen. In de tabel zijn de fte's opgenomen inclusief uitzendkrachten die op een vaste formatieplek zitten.

	31 december 2020	31 december 2019
<i>Dienstverlening</i>		
Wet op de rechtsbijstand	80,0	72,6
Financieel Klantcentrum	11,6	12,5
Wsnp	7,6	8,4
Wbtv	10,0	11,4
Centrale piketafdeling	13,6	12,0
Legal Aid	19,8	21,3
Centrale Coördinatie	10,3	10,0
Post / Administratieve ondersteuning	8,2	9,5
Leiding en staf	2,0	1,9
<i>Subtotaal Dienstverlening</i>	163,1	159,6
<i>Bedrijfsvoering</i>		
Human Resource Management	5,5	5,5
Financiën, Faciliteiten en inkoop	9,6	8,5
Informatiemanagement	13,6	13,7
Chief Information Office	4,5	3,0
Leiding en staf	2,5	1,0
<i>Subtotaal Bedrijfsvoering</i>	35,7	31,7
<i>Kwaliteit, Strategie en Beleid</i>		
Strategie en beleid	18,7	17,4
Kwaliteit	36,3	38,2
Communicatie	2,7	2,1
Leiding en staf	2,0	2,0
<i>Subtotaal Kwaliteit, Strategie en Beleid</i>	59,7	59,7
<i>Bestuurder + bestuursondersteuning</i>	4,5	2,5
<i>Boventallig</i>	1,9	-
Totaal formatie	264,9	253,3

⁵ Voor de berekening van het aantal FTE's arbeidsparticipanten geldt 25,5 uur als 1 FTE.

De indeling van het formatieoverzicht is gebaseerd op de nieuwe organisatiestructuur per 1 juli 2020. De vergelijkende cijfers 2019 zijn hierop aangepast.

Hoewel het aantal toevoegingen in 2020 is gedaald met 7% neemt de formatie met 4,6% toe. (11,6 fte). Met het ministerie is afgesproken dat bij de definitieve subsidietoekenning voor 2020 geen rekening wordt gehouden met het dalende aantal toevoegingen, zodat de Raad zijn formatie op peil kan houden voor de periode na COVID-19. Daarnaast heeft de organisatie wijziging per 1 juli 2020 gezorgd voor een toename bij dienstverlening van 3,5fte en bestuursondersteuning van 2,0 fte. Deze investeringen zijn nodig om de organisatie optimaal voor te bereiden op de toekomstige kerntaken. De formatie bij bedrijfsvoering is 4,0 fte toegenomen door de versterking van het CIO-office en managementondersteuning. Ook zijn twee medewerkers (1,9 fte) als gevolg van de organisatiewijziging boventallig geworden.

Eind december 2020 stonden er 6 (2019:4) vacatures open.

Het ziekteverzuimpercentage over 2020 is 4,8% (2019: 4,6%) de meldingsfrequentie 0,6 (2019: 0,9). Het ziekteverzuim stijgt licht ten opzichte van vorige jaar, maar blijft onder de door de Raad bepaalde norm van 5%. De oorzaak van de stijging ligt met name in de toename van het langdurig verzuim.

Instroom, doorstroom en uitstroom

In 2020 zijn bij Raad voor Rechtsbijstand 24 medewerkers doorgestroomd naar een andere functie (in 2019: 30) en zijn 36 nieuwe medewerkers in dienst getreden (in 2019: 28). Door de COVID-19 maatregelen, waarbij vooral thuis werd gewerkt ging hierbij vanuit de afdeling HRM speciale aandacht naar de eerste periode na indiensttreding. 21 medewerkers zijn in 2020 uit dienst gegaan (in 2019: 18).

4. Integriteitsbeleid

De medewerkers van de Raad zijn met ingang van 1 januari 2020 ambtenaar geworden. In het integriteitsbeleid staat wat van iedereen die werkzaam is bij de Raad wordt verwacht met betrekking tot integriteit en gedrag in relatie tot de werkzaamheden van de Raad in de publieke sector. Het integriteitsbeleid bevat ook een klokkenluidersregeling.

Het kennismaken van gemaakte afspraken over gewenst en ongewenst gedrag, geeft duidelijkheid en richting over verwachtingen. Tegelijkertijd weten ook klanten of samenwerkingspartners hierdoor wat zij van de Raad kunnen verwachten. De afspraken helpen dan ook om de gedragingen te beoordelen. Als er twijfel bestaat over de integriteit van een handeling, moet die beoordeeld kunnen worden. Daarom is er ook een klachtenprotocol. De gedragsregels dienen ook als referentiekader. Blijkt dat een gedraging niet door de beugel kan, dan is in sommige gevallen een sanctie nodig. Hiervoor heeft de Raad een sanctiebeleid. Maar eigenlijk willen we juist voorkomen dat het zover komt door iedere medewerker te wijzen op zijn eigen rol en verantwoordelijkheid.

Wat betekent dit concreet voor het gedrag:

- Iedereen die werkzaam is bij de Raad vermijdt verhoudingen waarin persoonlijke belangen, belangen van groepen waar zij contact mee hebben en belangen van de Raad, door elkaar lopen of kunnen gaan lopen. Voor zover het in hun vermogen ligt, vermijden zij zelfs de schijn van belangenverstrengeling. Iedereen heeft de verantwoordelijkheid zelf melding te maken van zaken waar zij twijfel over heeft of waar de schijn van belangenverstrengeling ontstaat;
- Openheid over handelingen en handelingsredenen zijn noodzakelijk. Dit betekent dat we te allen tijde bereid moeten zijn over ons handelen verantwoording af te leggen, voor zover de privacy van de cliënt of degene(n) werkzaam bij de Raad niet in het geding komt;
- Kennis en informatie waarover uit hoofde van de functie wordt beschikt, wordt op een zodanige wijze aangewend dat daarbij geen belangen van de Raad of van derden worden geschaad. Daarbij gaat niemand actief op zoek naar informatie die niet nodig is voor de uitoefening van de functie;

- Ieder verplicht zich ertoe aan alle individuen en instanties waarmee zij in de uitoefening van hun functie contact hebben, respect te tonen, gelijke rechten toe te kennen en passende zorg te besteden;
- Leidinggevend stimuleren goed gedrag en fungeren als voorbeeldfunctie voor hun medewerkers. Bijvoorbeeld door lastige vragen met betrekking tot integriteit te bespreken in het werkoverleg.
- Met de implementatie van een eigen online leeromgeving is ook de leerlijn integriteit toegevoegd.

5. Inkoop

De Raad heeft de laatste versie van haar inkoopbeleid vastgesteld in 2018. Jaarlijks wordt het inkoopbeleid door de Raad geëvalueerd. Ook voor 2020 is het beleid ongewijzigd. Waar mogelijk en passend maakt de Raad gebruik van, of participeert de Raad in (Europese) aanbestedingen uitgevoerd door het Rijk.

De Raad heeft in 2020 de volgende aanbestedingen uitgevoerd:

Aanbestedingen	2020	2019
Europese aanbestedingen	5	0
Meervoudig onderhandse aanbestedingen	4	21
Enkelvoudig onderhandse aanbestedingen	6	12

Het aantal enkelvoudige- en meervoudige onderhandse aanbestedingen is sterk afgenomen, doordat de Raad voor een aantal diensten via een Europese aanbesteding raamovereenkomsten heeft gesloten. Hierdoor hoeft de Raad minder vaak een onderhandse aanbesteding uit te schrijven.

Er zijn in 2020 geen onrechtmatigheden vastgesteld met betrekking tot de naleving van aanbestedingswet- en regelgeving.

In 2020 heeft de Raad zich maar beperkt kunnen richten op Maatschappelijk verantwoorde Inkoop en duurzame bedrijfsvoering door de Covid-19-beperkingen. In het vierde kwartaal 2020 is de Netwerkbijeenkomst verduurzaming Justitie en Veiligheid van start gegaan. Hierbij is de Raad aangesloten. In 2021 zal gezamenlijk invulling worden gegeven aan het "Beleid duurzame bedrijfsvoering".

6. Huisvesting

De Raad streeft ernaar de huisvesting zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij zijn strategisch doelen, waarbij het efficiënt uitvoeren van het werkproces en de doelmatige besteding van middelen voorop staat.

De ontwikkelingen van het afgelopen jaar zijn aanleiding voor de Raad om een visie te ontwikkelen op het werken na de COVID-19 periode; Het Nieuwe Werken (HNW). Dit betekent het flexibiliseren van werken naar tijd en plaats met een goede onderlinge communicatie en samenwerking met passende ICT-oplossingen. HNW is meer dan vaker kunnen thuiswerken. HNW is een combinatie van werkomgeving, samenwerken, gedrag en ICT. Bij HNW gaat het om samen één Raad te zijn, in een combinatie van thuiswerken en werken op een vestiging of een ontmoetingsplek met collega's. Het gaat daarbij namelijk ook om (integrale) samenwerking en verbinding met elkaar, leren en ontwikkelen van en met collega's. Op deze manier blijven we één Raad voor Rechtsbijstand en wordt de identiteit van de Raad bepaald en vastgehouden.

Uit de participatiemomenten die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van de visie op HNW en de uitgangspunten hierbij, is naar voren gekomen dat een grote groep medewerkers meer vrijheid in het werken wil met minder reisbewegingen. Daarnaast valt te constateren dat de productiviteit hoog is en dat bespaard wordt op kantoorruimte, reiskosten en printkosten.

Bovendien is HNW niet zomaar een hype: het is de toekomst van de werkplek. Die ontwikkeling is maatschappij breed te zien.

Met de invoering van HNW zal er meer thuis en minder op kantoor worden gewerkt. Hierdoor is beduidend minder kantooroppervlakte nodig. Derhalve is in september 2020 het besluit genomen om de huurovereenkomst van het kantoor aan de Croeselaan in Utrecht per 1 juni 2022 te beëindigen. Met ingang van deze datum zal het centraal kantoor verhuisd worden naar het kantoor in Den Bosch. Tot 1 juni 2022 zal het kantoor aan de Croeselaan gebruikt worden als flexibele werkmogelijkheid en kunnen hier bijeenkomsten georganiseerd worden.

7. ICT

Het jaar 2020 heeft vooral in het teken gestaan van de ICT maatregelen om de medewerkers van de Raad voor Rechtsbijstand ook tijdens de COVID-19 maatregelen te kunnen laten doorwerken. Maar ook de voorbereiding op grote vernieuwingen in het deel van het verouderde applicatielandschap.

COVID-19 heeft in 2020 het nodige van ICT geleverd. Alle medewerkers van de Raad voor Rechtsbijstand beschikten al over een laptop en konden ook vanaf thuis al de citrix werkomgeving benaderen. In enkele weken heeft de Raad nog wat extra licenties aangeschaft voor de telefonie omgeving om de medewerkers die telefoondienst hebben ook allemaal vanaf thuis in te kunnen laten loggen op de telefooncentrale.

Al snel in de crisis heeft de Raad de ICT organisatie gevraagd om een Microsoft Teams omgeving uit te rollen. Deze is in april live gegaan en sindsdien zijn er een groot aantal functionele wijzigingen aangebracht zoals integratie met de outlook agenda maar ook live events waarvan bij de online raadsdag op 6 oktober voor het eerst gebruik is gemaakt. In een hersteloperatie is voor Microsoft Teams alsnog een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd.

De doelarchitectuur waar in 2019 een start mee is gemaakt, is in 2020 vertaald in een enterprise architectuur en een aantal onderliggende domein architecturen (primaire systemen, ondersteunende systemen etc). De enterprise architectuur is met vele stakeholders binnen en buiten de Raad besproken en inmiddels goedgekeurd.

De componenten van de enterprise architectuur zijn in zijn volledigheid voor het eerst in Quartz WBTV tot ontwikkeling gebracht en hebben zich inmiddels voldoende bewezen zodat gesteld kan worden dat de enterprise architectuur robuust genoeg is voor de vernieuwing van het WRB applicatielandschap.

De architectuur processen zijn ook doorontwikkeld en het architectuuroverleg en de architectuurboard zijn opnieuw ingericht.

In 2020 is de i-strategie 2020-2024 opgeleverd, besproken met stakeholders binnen en buiten de Raad en inmiddels goedgekeurd. De i-strategie beschrijft de grote ontwikkelingen op ICT gebied om de Raad in staat te stellen om haar missie, visie en kerntaken waar te kunnen maken. De i-strategie staat op 3 pijlers: basis op orde (de Raad beschikt over een modern applicatielandschap wat flexibel en aanpasbaar genoeg is om komende vernieuwingen in het stelsel van rechtsbijstand te kunnen faciliteren), vernieuwing met ICT (toepassen van opkomende technologieën om de Raad nog beter te kunnen ondersteunen) en data gericht werken.

De i-strategie is ook op hoog niveau vertaald in een meerjaren projectportfolio op de verschillende pijlers. Met dit projectportfolio wordt de vernieuwing van het WRB landschap opnieuw vorm gegeven.

In 2020 is de Quartz WBTV vernieuwing voor het overgrote deel gerealiseerd. In maart 2021 zal het Quartz WBTV systeem live gaan.

8. Informatiebeveiliging en Privacy (AVG)

In 2020 heeft de integratie van Informatie Beveiliging en Privacy plaatsgevonden in het CIO Office. Door het CIO Office zijn veel onderwerpen opgepakt in 2020. Er zijn meerdere DPIA trajecten afgerond en nieuwe opgestart. Daarnaast is er veel werk verzet om het verwerkingsregister verder ingericht en gevuld te krijgen. Risico management op informatiebeveiliging is in lijn gebracht met de handreiking van Directie Informatisering en Inkoop (DII).

Het autorisatiebeleid is opgesteld, zodat medewerkers in de toekomst nog strikter toegang tot die gegevens kunnen krijgen die voor uitvoering van hun taak nodig zijn. Wachtwoordbeleid en beleid rondom logging en monitoring worden in de eerste helft 2021 opgepakt

De Raad is aangesloten bij Weerbaar JenV; de enquête onder alle medewerkers is in afgelopen eind 2020 afgenomen. Het bijbehorende opleidingsprogramma en awareness programma wordt in de eerste helft 2021 voorzien.

De functionaris gegevensbescherming concludeert in haar jaarverslag dat in 2020 veel moeite is gedaan het Privacy Office goed op koers te krijgen. De hulp en ondersteuning vanuit het management hebben bijzonder goed uitgepakt en veel ambities voor 2020 zijn gehaald. Wat niet wegneemt dat er nog veel moet gebeuren om het voor de Raad gewenste volwassenheidsniveau te bereiken. De aanbevelingen worden opgenomen in het jaarplan van CIO Office.

Los van de bereikte resultaten in 2020 worden in het rapport de belangrijkste aandachtspunten benoemt door de functionaris gegevensbescherming:

- *Rol van de Raad bij verwerkingen*
De Raad heeft niet altijd voldoende zicht op de positie van de Raad bij de diverse wettelijke taken waarbij de Raad wordt betrokken en in het kader waarvan persoonsgegevens worden verwerkt.
- *Privacy by Design*
Privacy wordt nog onvoldoende geborgd in de besluitvormingsprocessen. Bij pilots, experimenten, wijzigingen en projecten wordt het Privacy Office niet altijd tijdig meegenomen en gezien de hoeveelheid verzoeken, kan dit tot capaciteitsproblemen leiden bij het CIO Office.
- *Regie op data*
De informatiehuishouding bij de Raad is nog niet op orde. Daarbij gaat het om vragen als hoe lang we welke data mogen bewaren en welke data de Raad op welke manier mag delen en hoe de kwaliteit van de data die we in huis hebben en krijgen, wordt geborgd. Informatiehuishouding wordt in 2021 als speciaal aandachtsgebied onderkend en als zodanig ook onderdeel gemaakt van de strategische plannen.
- *Beheerprocessen*
Er moet door het Privacy Office hard gewerkt worden aan het verder op orde brengen van de (werk)processen.

De Raad gaat in 2021 door op de ingeslagen weg en gaat aan de slag met de aandachtspunten van de functionaris gegevensbescherming. Het aantrekken van een senior security-officer zal hieraan een extra impuls geven.

9. Toezichtbeleid op gesubsidieerde instellingen

Juridisch Loket

De Raad heeft in 2020 de subsidie over 2019 van het Juridisch Loket vastgesteld op basis van de ontvangen jaarrekening 2019. De subsidie is vastgesteld conform de verstrekte subsidiebeschikkingen over 2019.

Het ministerie van JenV heeft vanaf 1 januari 2019 de inhoudelijke aansturing - op het Juridisch Loket overgenomen van de Raad. Voor het jaar 2019 bleef de Raad formeel nog de rechtspersoon die nog handelde naar het Loket, zij het beperkt. Hier gaat het om de formele handelingen horend bij een subsidieverstrekker, namelijk bevoorschotting van de subsidie en de vaststelling over het boekjaar. Met ingang van het jaar 2020 heeft het ministerie van JenV een rechtstreekse subsidierelatie met het Juridisch Loket voor de duur van de transitieperiode. De Raad is voor die duur van haar verantwoordelijkheid richting het Loket ontlast. Dit is vastgelegd in de instemmingsbrief 2020.

Vereniging Vluchtelingenwerk Nederland

De Raad heeft in 2020 de subsidie over 2019 van Vluchtelingenwerk definitief vastgesteld op basis van de ontvangen informatie van Vluchtelingenwerk. De verrekening van de subsidie is verwerkt in de jaarrekening 2020 van de Raad.

Voor 2020 heeft de Raad opnieuw een subsidie verstrekt aan Vluchtelingenwerk. De definitieve toekenning van deze subsidie zal plaatsvinden in 2021. De Raad heeft periodiek overleg op bestuurlijk niveau met de vereniging.

Rechts- en wetswinkels

In 2020 heeft de Raad aan 34 rechts- en wetswinkels een subsidie vertrekt. Het bedrag aan subsidie per individuele stichting ligt lager dan € 10.000. Deze subsidie wordt direct toegekend en vastgesteld op basis van een subsidieverzoek van de betreffende stichting. Indien nodig wordt bij de betreffende stichting aanvullende informatie opgevraagd.

10. Wijze van totstandkoming niet-financiële bedrijfsvoeringsinformatie

De niet-financiële bedrijfsinformatie wordt door de Raad verkregen uit de bij de Raad in gebruik zijnde informatiesystemen. Het personeelsinformatiesysteem van Afas en het data-warehouse vanuit de primaire procesapplicaties zijn hiervan de belangrijkste. De niet financiële gegevens zijn waar mogelijk afgestemd en aangesloten met de financiële gegevens.

11. Financieel en materieel beheer

De Raad streeft ernaar zo efficiënt en effectief mogelijk om te gaan met de middelen die tot zijn beschikking staan. In de bedrijfsvoeringsparagraaf legt de Raad verantwoording af over de financiële rechtmatigheid. In hoofdstuk VI legt de raad verantwoording af over de doelmatigheid.

Subsidievaststelling 2019 en subsidietoekenning 2020

De jaarrekening 2019 is na vaststelling door de bestuurder aan het ministerie van JenV aangeboden vergezeld van het rapport van bevindingen inzake privacy en informatiebeveiliging. Op 8 mei 2020 heeft de Plaatsvervangend Secretaris Generaal, mede namens de directeur-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving, de subsidie vastgesteld en het besluit tot vaststelling van de jaarrekening 2019 goedgekeurd.

In september 2019 is door de Raad het jaarplan 2020 opgesteld met bijbehorende begroting. Deze begroting vormde de grondslag voor de subsidietoekenning 2020. Op 13 december 2019 is door de Plaatsvervangend Secretaris Generaal, mede namens de directeur-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving, instemming verleend aan het jaarplan 2020 en is de subsidie voor 2020 toegekend. Op 30 oktober 2020 is conform de afspraken in de bekostiging een aanvullende subsidie voor 2020 toegekend. Laatstgenoemde beschikking is uitgangspunt voor de weergave in de jaarrekening van de ontvangen baten.

V. Toelichting op de staat van baten en lasten

Onderstaand een toelichting op de staat van baten en lasten.

Resultaat

In het jaar 2020 is het resultaat € 5,1 mln. positief. Het resultaat is als volgt opgebouwd.

Resultaat + 5,1 mln.					
+ 6,3	+ 2,9	+ 0,2	-/- 5,9	+ 1,4	+ 0,2
Wrb	Asiel	ICT-systemen primair processen	Stelselherziening	Wsnp	Wbvt

In het positieve resultaat van de Wrb is € 4,5 mln. ontvangen subsidie opgenomen voor de Tegemoetkomingsregeling COVID-19 crisis. Omdat van deze subsidie geen bedrag is uitgekeerd, zal het volledige bedrag conform opdracht van het ministerie worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Herziening stelsel rechtsbijstand.

In het resultaat van de stelselherziening is een bedrag opgenomen van € 6,4 mln. aan uitbetaalde subsidies op basis van de Subsidieregeling Stelselherziening Rechtsbijstand. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van het door het ministerie hiervoor ter beschikking gestelde bedrag van € 10,0, wat is opgenomen in de bestemmingsreserve Herziening stelsel rechtsbijstand.

V.1a Wet op de rechtsbijstand (Wrb)

Het resultaat op de Wrb is € 0,9 mln. positief. Het resultaat is als volgt opgebouwd.

Wrb + 6,3 mln.			
-/- 1,1	+ 1,0	+ 1,9	+ 4,5
Programmalasten	Beheerlasten	Vernieuwingen	Tegemoetkomingsregeling

Het resultaat op de programma- en beheerslasten is toegevoegd aan de egaliseringsreserve Wrb. Het resultaat op de vernieuwingsgelden is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Herziening stelselRechtsbijstand (€ 1,3 mln.) en de bestemmingsreserve ICT-systemen primair processen RvR (€ 0,6 mln.)

In het positieve resultaat van de Wrb is € 4,5 mln. ontvangen subsidie opgenomen voor de Tegemoetkomingsregeling COVID-19 crisis. Omdat van deze subsidie geen bedrag is uitgekeerd, zal het volledige bedrag conform opdracht van het ministerie worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Herziening stelsel rechtsbijstand

Programmalasten

Hieronder worden de belangrijkste oorzaken voor het negatieve resultaat op de programmalasten toegelicht.

Toevoegingen

Het resultaat op de toevoegingen is in 2020 totaal € 3,7 mln. negatief. Dit is inclusief de nabetaling in het kader van de WvGGZ zaken van € 2,7 mln. die geboekt zijn op de overige programmakosten.

Conform de bekostigingssystematiek wordt de Raad gefinancierd op basis van het aantal toevoegingen van september T-1 t/m augustus T en de prijs T-1. Eventuele verschillen positief dan wel negatief worden ten bate of ten laste gebracht van de egaliseringsreserve. Op basis hiervan heeft de Raad, zowel een positief volume-effect als prijseffect van € 5 mln. Het uiteindelijke negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de mutatie in toevoegverplichting.

Piketten

Het onderdeel piket laat in 2020 een positief resultaat zien van € 0,2 mln. Dit komt doordat het ministerie van JenV in de aanvullende subsidiebeschikking het bedrag per piketdeclaraties heeft

aangepast aan de realisatie over de eerste 8 maanden van 2020, zodat de subsidie nagenoeg gelijk is aan de realisatie. Het kleine positieve resultaat ontstaat doordat het aantal zaken over 1-9-2019 tot 1-9-2020 iets hoger was dan over heel 2020.

Inning en restitutie

De baten bij Inning en Restitutie bestaan uit de vorderingen als gevolg van de hercontrole van het inkomen van rechtzoekenden waarbij op het moment van de aanvraag van de toevoeging het inkomen nog niet door de belastingdienst is vastgesteld en de terugvordering als gevolg van de resultaatsbeoordeling. Met de mogelijke oninbaarheid van de vorderingen is rekening gehouden door een voorziening te treffen voor dubieuze debiteuren.

De totale baten van de inningen waren in 2020 € 2,8 mln. Hierop worden de restituties van € 0,2 mln. en beheerslasten van € 0,6 mln. in mindering gebracht.

Gemiddelde prijs per toevoegingen

In de onderstaande tabel zijn gerealiseerde gemiddelde prijzen per moduultype weergegeven.

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2020	2020	2019
Civiel recht (excl. bestuursrecht)	€ 769	€ 666	€ 665
Bestuursrecht (excl. asielrecht)	€ 757	€ 661	€ 661
Asielrecht	€ 923	€ 814	€ 800
Regulier straf	€ 754	€ 658	€ 652
Ambtshalve straf	€ 1.628	€ 1.660	€ 1.700
Lichte Adviestoevoegingen	€ 240	€ 207	€ 206
Piketdeclaraties	€ 387	€ 338	€ 338

De invloed van de Raad op deze prijzen is nagenoeg nihil. Naast de indexering van het tarief per punt en eventuele beleidsmatige tariefsverhogingen, wordt een prijsverandering met name bepaald door wijziging in de mix van het soort zaken binnen het rechtsgebied.

De prijzen van begroting worden bepaald op basis van de prijzen uit het jaar T-2, waarbij de prijzen worden geïndexeerd naar het begrotingsjaar en worden gecorrigeerd voor eventuele beleidsmatige tariefsverhogingen.

De prijsstijging bij de civiel (15,6%), bestuursrecht (14,5%), asielrecht (15,3%) en regulier straf (15,6%) wordt grotendeels veroorzaakt door de tijdelijke aanvullende vergoeding voor verleende rechtsbijstand en verrichte mediation in de jaren 2020 en 2021. Deze aanvullende vergoeding zorgt voor een prijsstijging van circa 10%. Daarnaast is het punttarief per toevoeging geïndexeerd met 1,89% en heeft de verhoging van de vergoeding in WvGGZ zaken een verhoging van de prijs bij civiele toevoegingen tot gevolg.

Bij ambtshalve straf neemt de prijs af (-4,3%) ten opzichte van vorige jaar. Dit komt omdat de calculatorische rekenprijs van de toevoegingen die nog niet zijn uitbetaald lager is vastgesteld op basis van het verantwoordings(reken)model. Daarnaast heeft de tijdelijke verhoging van de vergoeding minder effect op de prijs van ambtshalve toevoegingen, omdat deze uitgaven voor bijna 40% uit extra uren zaken bestaan en deze zijn uitgesloten van de tijdelijke verhoging.

Beheerlasten

De reguliere beheerlasten WRB laten in 2020 een positief resultaat zien van € 1,0. Dit wordt met name veroorzaakt, doordat de kosten op een aantal posten door de COVID19-situatie lager zijn uitgevallen en de doorbelasting aan de het programma stelselvernieuwing uiteindelijk hoger is uitgevallen dan verwacht.

Onderstaand een korte toelichting op enkele belangrijke posten uit de beheerslasten.

De Raadskosten nemen in 2020 af met 27%. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat in 2019 in de overige Raadskosten de wervingskosten van 2 nieuwe leden van de Raad van Advies waren opgenomen. Daarnaast zijn kosten voor de bezwarencommissie en de reiskosten lager.

De personeelskosten zijn in 2020 ongeveer gelijk aan 2019. De brutosalarissen nemen met 10% toe. Dit komt door de toename van personeel en de CAO salarisverhoging van 3,4% per 1 januari 2020. Op de reiskosten is € 0,3 bespaard als gevolg van het structureel thuiswerken met ingang van half maart als gevolg van de COVID19-maatregelen. In 2019 was in de overige personeelskosten een bedrag van € 0,7 opgenomen voor de eenmalige boeking van verplichting inzake openstaande vakantiedagen conform de gemaakte afspraken in Verantwoord gerapporteerd 2019.

De huisvestingskosten zijn in 2020 met 13% gedaald. Dit komt door de beëindiging van het huurcontract in Arnhem per 1 juli 2020.

De organisatiekosten nemen in 2020 met 19% toe. Deze toename wordt met name veroorzaakt door de stijgende kosten voor de AVG, porti en accountant.

De kosten voor automatisering nemen in 2020 met 10% toe. Dit wordt met name veroorzaakt door de toegenomen beheerskosten voor kantoorautomatisering en bedrijfsapplicaties.

De afschrijvingskosten nemen in 2020 met 21% af. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de laptops in 2019 volledig zijn afgeschreven en de vervanging in 2020 is uitgesteld.

Vernieuwingsgelden

Het resultaat op de vernieuwingsgelden is € 1,9 mln. positief. Hiervan is door het ministerie van JenV € 1,3 bestemd het programma herziening stelsel rechtsbijstand. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve "Herziening stelsel rechtsbijstand". Het restant van € 0,6 wordt door de Raad conform afspraken met het ministerie toegevoegd aan de bestemmingsreserve "ICT-systemen primair processen RvR".

Reorganisatievoorziening

De Raad heeft in 2012 een reorganisatievoorziening getroffen voor de wachtgeldverplichting van de boventalligen van de reorganisatie. De in 2020 betaalde wachtgelden ad. € 0,3 zijn hierop in mindering gebracht. Door een bijstelde inschatting voor de nog te betalen toekomstige wachtgelden wordt de voorziening met € 0,1 verlaagd. Per saldo neemt de voorziening met € 0,4 af.

V.1b Asiel/ Vluchtelingenwerk Nederland/ AC's / SRAN

In 2020 zijn de programmalasten voor asiel met € 0,8 mln. afgenomen. Deze daling wordt met name veroorzaakt door de minder afgenomen tolk- en vertaaldiensten, doordat de asielprocedure in de maanden april en mei nagenoeg stil heeft gelegen. De beheerslasten bij asiel nemen toe als gevolg van de CAO-loonstijging en de extra inhuur van personeel i.v.m. de inhaalslag bij de IND.

Het onderdeel asiel heeft een positief resultaat van € 2,9 mln. Dit bedrag zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve asiel.

V.2 Toekomstparagraaf

Op 9 december 2020 heeft het ministerie van JenV instemming verleend aan het jaarplan en de begroting van de Raad voor Rechtsbijstand voor 2021. Hiermee is de subsidie voor 2021 gegarandeerd. Bij de begroting is ook een meerjarenbegroting verstrekt t/m 2025.

De Wrb en de Wsnp zijn opneinderegelingen, waarbij het daadwerkelijke beroep op rechtsbijstand en de Wet schuldsanering door het ministerie wordt gefinancierd. De Raad loopt hierbij geen (financieel) risico.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid is, gelet op de Wet op de rechtsbijstand, gehouden de Raad van voldoende middelen te voorzien voor zijn taakuitoefening. De verplichtingen die de Raad jegens derden heeft dienen te worden nagekomen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid dient eventuele liquiditeitstekorten bij de Raad aan te zuiveren.

Er worden voor 2021 geen noemenswaardige ontwikkelingen verwacht die van invloed zijn op de continuïteit van de Raad.

V.2 Wet schuldsanering natuurlijk personen

Door de daling van het aantal Wsnp zaken laten de programmakosten Wsnp een positief resultaat zien van € 1,1 mln.

De beheerkosten voor de uitvoering en ondersteuning van de Wsnp zijn in 2020 hoger dan in 2019. Dit wordt vooral veroorzaakt door de toename van de afschrijvingskosten van de nieuwe Quartz Wsnp applicatie. In de subsidie waren deze extra lasten voorzien, zodat de beheerkosten Wsnp een positief resultaat van € 0,3 mln. laten zien.

Het positieve resultaat van € 1,4 mln. is toegevoegd aan de egalisatiereserve Wsnp. Omdat de egalisatiereserve meer dan 5% positief is zal het surplus worden opgenomen als subsidieschuld aan het Ministerie van JenV.

V.3 Wet beëdigde tolken en vertalers

De beheerslasten voor de uitvoering van de Wbtv zijn in 2020 beperkt hoger dan in 2019. De personeelslasten nemen met € 0,3 toe, als gevolg van de toename van personeel als gevolg van de extra taken voor het programma Tolken in de Toekomst. De automatiseringskosten zijn € 0,1 lager, omdat geen investeringen meer gedaan worden in het huidige productiesysteem, omdat een nieuwe Wbtv applicatie wordt ontwikkeld.

Het boekjaar wordt met een positief resultaat afgesloten van € 0,2. Het resultaat zal worden toegevoegd aan de egalisatiereserve. Omdat de egalisatiereserve meer dan 5% positief is conform afspraak met het ministerie van JenV het surplus toegevoegd aan de bestemmingsreserve ICT-systemen primair processen RvR voor de dekking van toekomstige uitgaven van het programma Tolken in de Toekomst.

VI. Steekproef rechtmatigheid

Steekproef rechtmatigheid

De Raad voor Rechtsbijstand heeft begin 2021 een steekproef uitgevoerd met als doel voor de jaarrekening 2020 een uitspraak te doen over de rechtmatigheid van vaststellingen en toevoegingen.

De steekproefcontrole is uitgevoerd op alle vastgestelde declaraties uit 2016-2020, waarbij het volledige interne controleproces in 2020 door de Raad is afgerond.

Binnen de totale massa waaruit de steekproef wordt getrokken zijn drie verschillende soorten dossiers te onderscheiden:

- Dossiers uit een High Trust-steekproefperiode — Dit zijn alle dossiers waarin de steekproef is afgerond en er geen aanvullende controlewerkzaamheden hoeven plaats te vinden.
- Dossiers uit de High Trust één-op-één-controle achteraf— hierbij is op het moment van het vaststellen van de declaratie het volledige interne controleproces afgerond en deze worden allemaal meegenomen in de selectie.
- Reguliere dossiers (geen High Trust) — hierbij is op het moment van het vaststellen van de declaratie het volledige interne controleproces afgerond en deze worden allemaal meegenomen in de selectie.

De inhoudelijke controle van de dossiers is uitgevoerd conform een checklist die de vereisten van de Wet op de rechtsbijstand behandelt. De toevoeging en de vaststelling worden beiden beoordeeld, zodat dit leidt tot een afzonderlijke beoordeling van de rechtmatigheid bij zowel het toevoegen als het vaststellen.

Bij 42% van het aantal vaststellingen (38% van de totaal uitbetaalde vergoedingen) uit 2020 was het interne controleproces nog niet volledig afgerond. De nog niet gecontroleerde zaken zullen in een opvolgend boekjaar ter vaststelling van de omvang van fouten en onzekerheden in het kader van de rechtmatigheid bij de steekproefcontrole worden betrokken. In de onderstaande tabel zijn de nog openstaande bedragen ultimo 2020 per moduultype opgenomen.

Openstaande bedragen per moduultype (bedragen in €)

Boekjaar	Civiel	Bestuur	Straf	Ambtshalve	Asiel	Totaal
2020	50.758.693	16.255.816	20.116.889	17.761.836	8.753.307	113.646.541
2019	7.310.352	2.414.834	1.822.885	1.651.732	971.731	14.171.534
2018	411.062	103.202	80.278	52.887	8.855	656.284
2017	67.593	9.660	13.722	11.498	-	102.473

Alle zaken van voor 2017 zijn inmiddels volledig afgerond en meegenomen in de steekproef rechtmatigheid.

Uitkomsten steekproef rechtmatigheid

Uit de in 2020 afgeronde dossiers heeft de Raad een steekproef getrokken van 300 dossiers volgens de guldensteekproefmethode. In de steekproef van 300 dossiers bevonden zich 201 High Trust-dossiers, 67 reguliere dossiers en 32 extra uren-dossiers. Van de gecontroleerde vaststellingen is ook de rechtmatigheid van de betreffende toevoeging gecontroleerd.

Toevoegen

Hieronder zijn de resultaten opgenomen van de door de Raad uitgevoerde steekproefcontrole, voor het toevoegtraject.

Toevoegtraject – Te verwachten fout			
	Te veel betaald	Te weinig betaald	Totaal
2020	1,30%	0,15%	1,45%
2019	2,02%	0,04%	2,06%

Toevoegtraject – Te verwachten onzekerheid			
	Te veel betaald	Te weinig betaald	Totaal
2020	1,51%	0,00%	1,51%
2019	0,71%	0,00%	0,71%

Het totaal aan fouten en onzekerheden in het toevoegproces is 2,96%.

Vaststellen

Hieronder zijn de resultaten opgenomen van de door de Raad uitgevoerde steekproefcontrole, voor het vaststeltraject.

Vaststeltraject – Te verwachten fout			
	Te veel betaald	Te weinig betaald	Totaal
2020	1,37%	0,45%	1,82%
2019	1,54%	0,15%	1,69%

Vaststeltraject – Te verwachten onzekerheid			
	Te veel betaald	Te weinig betaald	Totaal
2020	0,00%	0,00%	0,00%
2019	0,86%	0,00%	0,86%

Het totaal aan fouten en onzekerheden in het vaststelproces is 1,82%.

Analyse van de resultaten

Resultaten toevoegen

Bij het toevoegen zijn 29 bevindingen (2019: 20), waarvan 22 fouten (2019: 17) met een totaalbedrag van € 3.584 (2019: € 4.534) en 7 onzeker (2019: 3) met een totaalbedrag van € 4.228 (2019: € 2.223).

In 11 dossiers (2019:7) was sprake van een fout zonder financiële gevolgen. In 10 gevallen betrof dit een onjuiste zaakcode, éénmaal was sprake van een onjuist gespelde naam.

De 11 fouten met financiële gevolgen waren de volgende:

1. Werkzaamheden vielen onder bereik van een eerder toevoeging (0,33%)
2. Strafzaak was al afgerond bij aanvraag toevoeging (0,33%)
3. Ten onrechte een toevoeging voor achternaamwijziging (0,33%)
4. Drie zaken met een onjuiste zaakcode (0,30%)
5. Zaakcode onjuist en daardoor de eigen bijdrage onjuist (0,05%)
6. Zaakcode onjuist en geen eigen bijdrage mediation verrekenend (0,04%)
7. Ten onrechte nihilstelling eigen bijdrage toegepast (0,03%)
8. Onterecht korting Diagnose & Triage toegekend (0,02%)
9. Onjuiste zaakcode en korting Diagnose en Triage (0,02%)

In de 7 dossiers die als onzeker zijn beoordeeld, kon de rechtmatigheid van de toevoeging niet (volledig) worden vastgesteld, omdat de in het dossier aanwezige informatie onvoldoende was om tot een oordeel te komen.

Resultaten vaststellen

Bij het vaststellen zijn er 24 bevindingen (2019: 37), waarvan 24 fouten (2019: 33) met een totaalbedrag van € 7.839 (2019: € 6.659). Er zijn bij het vaststellen geen dossiers onzeker.

In één dossier was sprake van een fout zonder financiële gevolgen. De zaak was ten onrechte niet aangemerkt als beëindigd voor behandeling, maar dit heeft geen consequenties voor de hoogte van de vergoeding.

De 23 fouten met financiële gevolgen waren de volgende:

1. 5 dossiers met onjuiste verwerking samenhang (0,39%)
2. Zaak was verjaard en daarom geen recht meer op vergoeding (0,33%)
3. Onterecht toeslag voor vervolgberoep toegekend (0,22%)
4. 2 dossiers waarin de zaakcode onjuist was (0,14%)
5. Proceskosten niet in mindering gebracht (0,13%)
6. Onterecht een afhechtingstoeslag toegekend (0,12%)
7. Zittingstoeslag en reiskosten onjuist (0,12%)
8. Ten onrechte een tweede asieltoevoeging gedeclareerd (0,09%)
9. Zaak vergoed voor enkelvoudig in plaats van meervoudige zitting (0,08%)
10. Eigen bijdrage opvolging niet in mindering gebracht (0,06%)
11. Opvolgingstoeslag en eigen bijdrage onjuist (0,05%)
12. Opvolgingstoeslag onjuist (0,03%)
13. 2 dossier waarin teveel uren zijn vergoed (0,03%)
14. Toeslag getuigenverhoor onjuist (0,02%)
15. 2 dossiers met onjuiste reiskosten en reistijd (0,01%)
16. Vaste kostenvergoeding niet juist (0,00%)

Maatregelen

Naar aanleiding van de bevindingen in 2020 is een set met maatregelen opgesteld. In de onderstaande tabel is aangegeven welke maatregelen zijn gerealiseerd.

Maatregelen 2020	Gerealiseerd
1. Alle bovenstaande bevindingen worden via werkoverleggen teruggekoppeld naar de medewerkers (maart 2020);	V
2. De gemaakte fouten worden via de teamleiders individueel teruggekoppeld naar de medewerkers (maart 2020).	V
3. Binnen de teams worden er specialisten benoemd en indien nodig extra opgeleid voor de risicodossiers (start maart 2020).	V
4. Door de teamleiders zal actiever worden gestuurd op de individuele kwaliteit van de medewerkers (start maart 2020).	V
5. Er wordt een systematiek van intercollegiale toetsing opgezet, waarbij per maand 10 dossiers worden getoetst door een collega beschikker (start april 2020). <i>De volledig uitrol heeft plaatsgevonden in november 2020, na de implementatie van de multidisciplinaire teams.</i>	V
6. Met de afdeling bezwaar is een leercirkel opgezet, waarbij intensiever wordt samengewerkt en ook proactief telefonisch contact op wordt genomen met de klant en rechtsbijstandverlener (reeds gestart in 2020). In 2021 wordt dit proces geïntensiveerd.	V
7. De afdeling kwaliteit en de controller zullen tijdens reguliere werkoverleggen worden uitgenodigd voor aandacht en het creëren van bewustwording voor de gemaakte onnauwkeurigheidfouten (start april 2020).	V

8. Via de nieuwsbrief worden advocaten/mediators gewezen op de gemaakte fouten en wordt aandacht gevraagd tot voorkoming hiervan (maart 2020).	V
9. Tijdens de kantoorbezoeken High Trust worden specifiek aandacht besteed aan zaken die bij High Trust aanvragen tot deze fouten hebben geleid (start maart 2020): a. Gebruik juiste zaakcode b. Specialisatie bij mediation c. Werkzaamheden die vallen onder het bereik van een andere toevoeging d. Wanneer er wel of geen recht bestaat op een zittingstoeslag e. Toevoeging voor zakelijk rechtsbelang <i>Door de COVID-19 periode zijn vanaf april 2020 de fysieke bezoeken omgezet in digitale controles. Tijdens het telefonisch nagesprek zijn deze punten besproken indien relevant en van toepassing voor het kantoor/de controle.</i>	V
10. Interne kwaliteit controleert sinds 2019 tweemaandelijks op basis van lijsten dossiers die een verhoogd risico op fouten hebben. Deze lijsten wordt in maart 2020 herijkt.	V
11. Om het aantal fouten in de kilometers terug te dringen is eind 2019 reeds een automatische kilometertool in het webportaal gebouwd.	V
12. In mei 2020 wordt een systeemaanpassing doorgevoerd, waarbij de juiste verwerking van de tweede eigen bijdrage bij opvolging door het system automatisch wordt verwerkt.	V
13. Er worden periodieke introductiebijeenkomsten gehouden waarbij de bevindingen een plaats krijgen (reeds gestart in 2020). <i>Door de COVID-19 periode zijn de introductiebijeenkomsten in de periode april-oktober 2020 stopgezet. Vanaf oktober 2020 worden deze digitaal via MS Teams verzorgd.</i>	V
14. Er wordt externe scholing aan rechtsbijstandverleners gegeven, waarbij de bevindingen een plaats krijgen (start mei 2020). <i>Door de COVID-19 periode heeft de externe scholing pas vanaf oktober 2020 online plaatsgevonden.</i>	V

Een aantal van de standaard maatregelen zullen ook in 2021 weer worden genomen.

Maatregelen 2021	
1. Alle bovenstaande bevindingen worden via werkoverleggen teruggekoppeld naar de medewerkers (maart 2021)	
2. De gemaakte fouten worden via afdeling kwaliteit teruggekoppeld naar de medewerkers (maart 2021)	
3. De afdeling kwaliteit en de controller zullen tijdens reguliere werkoverleggen worden uitgenodigd voor aandacht en het creëren van bewustwording voor de gemaakte onnauwkeurigheidsfouten (start april 2021).	
4. Via de nieuwsbrief worden advocaten/mediators gewezen op de gemaakte fouten en wordt aandacht gevraagd tot voorkoming hiervan (maart 2021).	

5. Tijdens de nagesprekken van steekproefcontroles High Trust (digitaal of fysiek) wordt specifiek aandacht besteed aan zaken die bij High Trust aanvragen tot deze fouten hebben geleid (doorlopend):   - Gebruik juiste zaakcode   - Werkzaamheden die vallen onder het bereik van een andere toevoeging en wanneer sprake is van samenhang   - Wanneer sprake is van samenhang   - Verrekening proceskosten
6. Er worden periodieke introductiebijeenkomsten gehouden waarbij de bevindingen worden meegenomen (reeds gestart in 2020).
7. Er wordt externe scholing aan rechtsbijstandverleners gegeven, waarbij de bevindingen worden meegenomen (reeds gestart in 2020).

Daarnaast neemt de Raad naar aanleiding van de bevindingen bij de steekproef over 2020 nog de volgende aanvullende nieuwe maatregelen.

Nieuwe maatregelen 2021
8. Waarschuwing in inlogscherf van mijn RVR i.v.m. specialisaties (reeds gerealiseerd)
9. Signaleringslijsten inzake specialisaties uitbreiden met nieuwe specialisatie (vanaf april 2021)
10. Signaleringslijsten inzake bereik ieder kwartaal opvragen en verifiëren door hoofden dienstverlening (vanaf april 2021)
11. Collegiale review is binnen alle MDT's een vast onderdeel (vanaf januari 2021) iedere medewerker wordt 1x per kwartaal gereviewed en neemt een review af bij een andere medewerker.

Ook in 2021 zal de Raad weer in mei en september een tussentijdse steekproef uitvoeren om foutscore en het effect van de bovengenoemde maatregelen te monitoren en waar nodig bij te sturen.

VII. Doelmatigheid

Apparaatskosten

De Raad heeft voor 2020 een begroting ingediend voor de apparaatskosten Wrb van € 23,2 mln. Deze begroting is eind 2019 door het ministerie van JenV goedgekeurd. De uiteindelijke subsidie komt door de loonbijstelling uit op € 23,8 mln. De Raad sluit het jaar af met een positief resultaat op de apparaatskosten van € 0,9 mln.

Ook de beheerslasten van Wsnp en Wbtv laten in 2020 een positief resultaat zien.

Volgens de bekostigingsafspraken is de subsidie voor apparaatskosten grotendeels afhankelijk van het daadwerkelijk aantal afgegeven toevoegingen. Door de COVID19-maatregelen was het aantal toevoegingen in de maanden april en mei veel lager dan normaal. Met het ministerie van JenV is in april 2020 de afspraak gemaakt dat de koppeling tussen het aantal toevoegingen en de subsidie, in ieder geval voor 2020, wordt losgelaten.

De doelmatige besteding van middelen heeft bij de Raad continu de aandacht. Op basis van inkoopbeleid wordt bij een opdrachtwaarde van meer dan € 50.000 altijd een meervoudige aanbesteding gedaan om te komen tot economisch meest voordelige inschrijving. Daarnaast stuurt de Raad breder dan alleen begrotingsruimte op de invulling van vacatures door altijd de afweging te maken of invulling noodzakelijk is. Bij de inhuur van externen maakt de Raad altijd de afweging of de betreffende dienst niet doelmatiger intern bij de Raad kan worden.

In 2020 is portfoliomanagement ingericht en geprofessionaliseerd om te komen tot een meer effectieve uitvoering van het projectenportfolio. Er is een portfoliomanager aangetrokken. Het portfolio bestaat uit een aantal compartimenten als business gedreven, ICT gedreven, Het Nieuwe Werken, stelstelvernieuwing gedreven en kenniscentrum en data gedreven. De portfolioboard heeft in de tweede helft van 2020 een projectportfolio 2021 gedefinieerd wat aan het jaarplan 2021 gekoppeld is. In 2021 worden door het opstarten van de nodige projecten een stevig fundament gelegd onder vernieuwing van het applicatielandschap. Per kwartaal volgt de portfolioboard of de geplande projecten ook daadwerkelijk tot business cases, projectplannen en uitvoering komen.

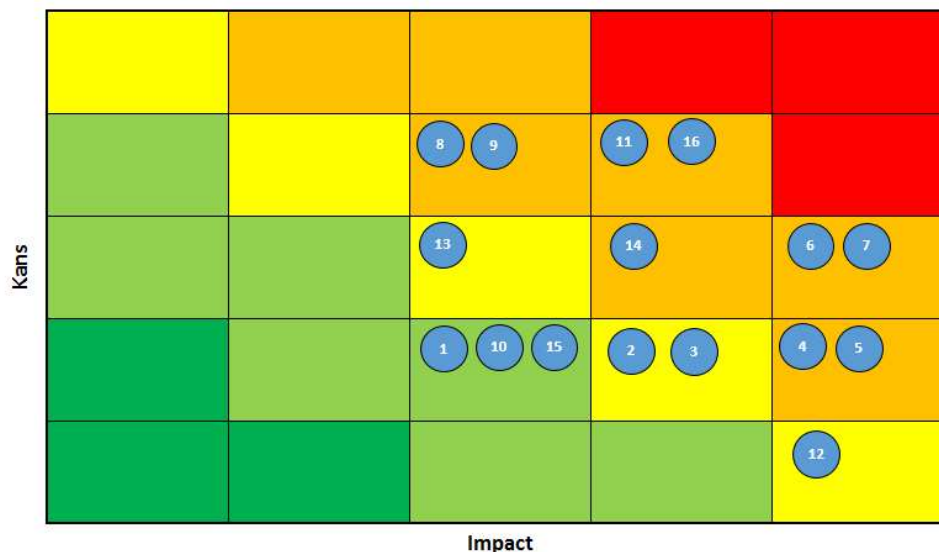
Herijking bekostiging apparaat

In 2018 heeft de Raad met het ministerie van JenV gesprekken gevoerd over de herijking van de bekostiging van de apparaatskosten. Dit heeft ertoe geleid dat in de subsidie 2019 een herschikking plaatsvindt tussen de verdeling van de subsidie van de apparaatskosten en de vernieuwingsgelden/projecten. Ook is de subsidie minder afhankelijk gemaakt van fluctuaties in het volume van het aantal toevoegingen door toepassing van een grotere vaste component en door gebruik te maken van staffels met verschillende tarieven bij het flexibele deel van de subsidie. Met het ministerie van JenV is afgesproken om iedere 5 jaar de subsidie van de apparaatskosten te herijken.

VIII. Risicomanagement

In september 2020 heeft de Raad de systematiek van risicomanagement aangepast, waarbij de Raad de leidraad van het ministerie van JenV volgt. Bij deze nieuwe analyse zijn de risico's benaderd vanuit de strategische doelen van de Raad en worden de risico's ook geanalyseerd op kans en impact. Deze nieuwe risicoanalyse heeft de Raad opgenomen in zijn jaarplan 2021. De risicoanalyse wordt drie maal per jaar door het managementteam herijkt. In dit hoofdstuk zijn de actuele risico's beschreven.

Risico Matrix

In de onderstaande tabel zijn alle geïdentificeerde risico's opgenomen met daarbij de inschatting van de kans en de impact en de beheersingsmaatregelen.

Nr.	Risico	Kans	Impact	Risico eigenaar	Maatregelen
1	De medewerking van ketenpartners is onvoldoende, waardoor de dienstverlening aan burgers minder efficiënt verloopt.	2	3	Algemeen directeur/ bestuurder	- De Raad heeft periodiek op bestuurlijk en uitvoeringsniveau overleg met alle belangrijke ketenpartners. - De Raad heeft binnen de bestuursondersteuning een aparte functie als een liaison voor het managen van de relaties met de ketenpartners.

2	De Raad heeft onvoldoende medewerkers met de juiste competenties om de transitie te volbrengen.	2	4	Manager Bedrijfsvoering	1. De Raad zet naast de HR-cyclus ook strategische personeelsplanning (SPP) structureel in om een nog beter inzicht in de huidige situatie en de gewenste kwaliteit en kwantiteit van het personeelsbestand te krijgen. Daarnaast biedt het ondersteuning bij het doorvertalen van organisatiebeleid naar activiteiten op het gebied van leren en ontwikkelen. Voor de medewerker geeft SPP inzicht in het eigen potentieel en ontwikkelmogelijkheden binnen of eventueel buiten de Raad. 2. Inzicht verschaffen in de strategieën van de Raad (i-strategie, dienstverleningsstrategie, visie op data, kerntaken) met de impact op personeelsontwikkeling en –opbouw 3. De Raad actualiseert haar functiegebouw en deelt al haar medewerkers opnieuw in conform het nieuwe functiegebouw. Daarbij worden ook alle functies opnieuw gewogen zodat marktconformiteit nagestreefd wordt.
3	De governance in het traject van de stelselherziening tussen ministerie, Raad en ketenpartners is onvoldoende duidelijk en zorgt voor vertraging of verkeerde uitwerking van stelselinitiatieven.	2	4	Algemeen directeur/ bestuurder	1. De Raad zal het initiatief nemen om de governance te beschrijven en afspraken vast te leggen tussen ministerie, Raad en ketenpartners 2. De Raad zal door middel van portfoliomanagement de inzet van middelen en capaciteit managen
4	De Raad heeft onvoldoende middelen om de projecten rondom de stelselwijziging uit te voeren waardoor de stelselwijziging niet af komt of vertraging oploopt.	2	5	Manager Kwaliteit, Strategie en Beleid	1. De Raad heeft een meerjarenbegroting opgesteld voor alle werkzaamheden samenhangend met de stelselherziening. De meerjarenbegroting zal periodiek worden herijkt en besproken met de eigenaar en opdrachtgever.

					2. De Raad zal door middel van portfoliomanagement de inzet van middelen en capaciteit managen.
5	De verkiezingen en de daaropvolgende kabinetsformatie zorgen voor afwijkende visie op de stelselherziening, waardoor reeds ingezette ontwikkelingen op het gebied van stelselvernieuwing moeten worden aangepast.	2	5	Algemeen directeur/ bestuurder	1. Document Goede rechtsbijstand 2. Factsheets 3. Samenwerking met NOvA en andere ketenpartners
6	De Raad krijgt gedurende het jaar vanuit het ministerie steeds nieuwe of aanvullende opdrachten	3	5	Algemeen directeur/ bestuurder	1. Met het ministerie duidelijk afspraken maken over de governance rondom nieuwe opdrachten. Hierbij zoveel mogelijk aan te sluiten de P&C-cyclus 2. De Raad zal door middel van portfoliomanagement de inzet van middelen en capaciteit managen
7	Het op termijn ontstaan van financiële tekorten bij de Raad, omdat de financieringssysteem gebaseerd is verouderde uitgangspunten en geen rekening houdt met investeringen in automatiseringsprojecten.	3	5	Manager Bedrijfsvoering	1. Op bestuurlijk niveau afspraken maken over de toekomstige financiering van de Raad. 2. De bekostigingssystematiek van de Raad zal herijkt moeten worden.
8	Het toenemen van het aantal fouten gemaakt door advocaten en mediators bij het aanvragen van toevoegingen of declaraties zorgt ervoor dat de fout- en onzekerheidsscore van de rechtmatigheidstoets toeneemt.	4	3	Manager Dienstverlening	1. De Raad houdt 2 tussentijdse steekproeven per jaar om de voortgang te monitoren. 2. Advocaten en mediators worden in de nieuwsbrieven gewezen op de veel voorkomende fouten en fouten met hoge impact. 3. De veelvoorkomende fouten worden besproken tijdens de High Trust bezoeken. 4. Bij de introductiebijeenkomsten van nieuwe advocaten wordt extra aandacht besteed aan de veelvoorkomende fouten 5. De Raad maakt een (digitale) informatiefolder voor nieuwe advocaten 6. Bij twijfeldossiers wordt telefonisch contact opgenomen met de betreffende advocaat 7. De Raad gaat het risicoprofiel van de

					steekproeftrekking High Trust herbeoordelen
9	Het toenemen van het aantal fouten gemaakt door medewerkers bij het afhandelen van toevoegingen en vaststellingen zorgt ervoor dat de fout- en onzekerheidsscore van de rechtsmatigheidstoets toeneemt.	4	3	Manager Dienstverlening	1. De Raad houdt 2 tussentijdse steekproeven per jaar om de voortgang te monitoren. 2. Alle bevindingen uit de jaarsteekproef en de tussentijdse steekproef worden in de teams en individueel aan de medewerkers teruggekoppeld. 3. Medewerkers worden in de periodieke scholingsbijeenkomsten extra geschoold op de veelvoorkomende fouten. 4. Jaarlijks wordt voor iedere medewerker een persoonlijke kwaliteitstoets uitgevoerd op de genomen beslissingen. 5. Er worden leercirkels opgezet tussen de afdelingen dienstverlening, bewaar en beroep en kwaliteit.
10	Het toenemen van de instroom van zaken kan er voor zorgen dat de voorraden en doorlooptijden toenemen en het servicelevel afneemt, waardoor de kwaliteit van beslissingen en de klanttevredenheid afnemen.	2	3	Manager Dienstverlening	1. De instroom en de voorraad worden wekelijks gemonitord 2. Alle medewerkers worden allround opgeleid, zodat ze in meerdere processen inzetbaar zijn. In T1 heeft de Raad het huidige interne opleidingstraject afgerond, zodat alle huidige medewerkers allround inzetbaar zijn op zowel het toevoeg- als vaststelproces. Ook worden een aantal extra medewerkers opgeleid tot specialist in asiel- en extra uren zaken, zodat ook hier meer flexibiliteit ontstaat.
11	Het onvoldoende beschikbaar hebben van capaciteit kan ervoor zorgen dat de voorraden en doorlooptijden toenemen en het servicelevel afneemt, waardoor de kwaliteit van beslissingen en de klanttevredenheid afnemen.	4	4	Manager Dienstverlening	1. De benodigde capaciteit wordt maandelijks gemonitord via het formatieoverleg. Indien nodig wordt er aanvullende capaciteit geworven. 2. Capaciteit die uit de afdeling dienstverlening wordt gehaald voor projecten wordt gemanaged via het portfoliomanagement. Indien nodig wordt er extra capaciteit geworven.

12	Het langdurig en/of vaak uitvallen van het automatiseringssysteem van de Raad kan ertoe leiden dat voorraden en doorlooptijden toenemen, waardoor de kwaliteit van beslissingen en de klanttevredenheid afnemen.	1	5	Manager Bedrijfsvoering	1. De Raad heeft met zijn ICT leverancier een servicelevel-agreement voor de beschikbaarheid van zijn systemen. Is in 2020 opnieuw aanbesteed voor 4 jaar zodat leverancier ook goed hierop kan voorbereiden. 2. Versneld uitvoeren van technische upgrades 3. Uitvoeren van out-of-support technologie door aanbesteden of herbouw
13	Het aantal Covid-19 besmettingen neemt toe, waardoor de overheid maatregelen oplegt die ervoor zorgen dat niet alle processen binnen De Raad optimaal kunnen worden uitgevoerd.	3	3	Manager Dienstverlening	1. Waar mogelijk worden processen (bijvoorbeeld steekproeven) zoveel mogelijk telefonisch of via videoconferencing uitgevoerd. 2. Processen die niet online kunnen en noodzakelijk zijn voor de continuïteit worden op locatie uitgevoerd, waarbij strikt de RIVM richtlijnen in acht worden genomen.
14	De automatisering van de Raad is niet op tijd geschikt voor de implementatie van gewijzigde werkwijzen voortkomend uit de stelselwijziging.	3	4	Manager Bedrijfsvoering	1. Vernieuwing van systemen conform i-strategie en doelarchitectuur 2. Systemen ingericht op wendbaarheid omdat eindpunt nog niet scherp gedefinieerd is
15	Door een datalek komen privacygevoelige gegevens op straat te liggen, waardoor de Raad imagoschade leidt	2	3	Manager Bedrijfsvoering	1. Awareness campagne gericht op alle medewerkers 2. Risico register gericht op Informatiebeveiliging 3. Verwerkingen register 4. Autorisatiebeleid 5. Beleid gegevensuitwisseling
16	De samenwerking met ketenpartners verloopt stroef, waardoor de implementatie van de stelselvernieuwing wordt vertraagd.	4	4	Algemeen directeur/ bestuurder	1. Alle ketenpartners zijn vertegenwoordigd in de stuurgroep stelselvernieuwing 2. Er vindt periodiek bilateraal overleg plaats met alle ketenpartners 3. Bij het ministerie van JenV worden duidelijk de verwachtingen m.b.t. het Juridisch Loket neergelegd en bestuurlijk afgehecht. 4. Indien nodig worden eventuele problemen geëscaleerd naar de programma stelselvernieuwing

IX. In Control Statement

In deze jaarverantwoording geeft de bestuurder voor 2020 voor het eerst een in control statement af. In "verantwoord gerapporteerd" is de In Control Statement gedefinieerd als "de beschrijving van de RvR over de kwaliteit van de bedrijfsvoering in brede zin (waaronder de betrouwbaarheid, continuïteit en beveiliging van de geautomatiseerde informatiesystemen) die antwoord geeft op de vraag in hoeverre de RvR de bedrijfsvoeringsprocessen beheerst. De Raad zal zijn managementcontrolframework de komende jaren verder ontwikkelen en in de In Control Statement rapporteren over de werking hiervan.

In Control Statement 2020

De bestuurder is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van de Raad voor Rechtsbijstand. Dit heeft betrekking op alle bedrijfsprocessen die nodig zijn om de strategische doelstellingen te realiseren en risico's te beheersen. In de "in control statement" legt de directie verantwoording af over de interne besturing en de beheersing van risico's.

Missie/visie/strategie

De Raad heeft eind 2019 zijn missie opnieuw vastgesteld. In 2020 heeft de Raad haar visie aangepast en is de Raad gestart met het uitdenken en benoemen van de kerntaken, zoals de Raad deze in 2025 voor zich ziet. De missie, visie en de kerntaken zijn besproken met de Raad van Advies, die hierover positief heeft geadviseerd. De kerntaken worden in 2021 samen met medewerkers en leidinggevendenden verder vormgegeven. Ook worden de kerntaken besproken met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Organisatiestructuur

De Raad heeft zijn organisatiestructuur per 1 juli 2020 gewijzigd, waardoor de organisatiestructuur beter bijdraagt aan het realiseren van de strategie van de organisatie. Door het bij elkaar brengen van de stelselvernieuwing en het Kenniscentrum binnen het organisatieonderdeel Kwaliteit, Strategie en Beleid is de verbinding aangegaan met beleid en kwaliteit, zodat beiden op elkaar zijn afgestemd en ontwikkelingen worden doorvertaald in de huidige uitvoering.

Het werken in multidisciplinaire teams (MDT's) draagt bij aan het primaire proces klaar te maken voor de aankomende stelselwijziging. Flexibel en wendbaarheid zijn, om in de toekomst maatwerk te kunnen leveren voor de rechtzoekende.

Door het uitvoeren van meerjarenstrategieën op het gebied van HRM, Faciliteiten en Huisvesting, Financiën, Projectenportfolio en ICT blijft de Raad een moderne, betrouwbare en aantrekkelijke organisatie in 2025.

Governancestructuur

De Raad voor Rechtsbijstand bestaat uit een Bestuur en een door de minister benoemde Raad van Advies. De Raad van Advies ziet toe op de algemene gang van zaken binnen de Raad voor Rechtsbijstand en adviseert de algemeen directeur / bestuurder van de Raad en de verantwoordelijk Minister daarover.

De toezichtrelatie met het ministerie kent een driehoeksmodel (eigenaar-opdrachtgever-opdrachtnemer) gebaseerd op de circulaire Governance ten aanzien van zbo's.

In 2021 vindt een ZBO-evaluatie plaats bij de Raad, waarbij primair gekeken wordt naar de governance. De governance met het Juridische Loket is hierbij een bijzonder aandachtspunt.

Procesbeheersing

De Raad heeft in 2020 de eerste stap gezet om procesmanagement meer gestructureerd aan te pakken. De Raad ziet hierbij een belangrijke rol voor de proceseigenaren. In het MT is een notitie vastgesteld, waarin vijf volwassenheidsniveaus zijn beschreven. In 2021 zullen alle proceseigenaren een 0-meting uitvoeren, waarbij wordt beoordeeld op welk volwassenheidsniveau het betreffende proces zich bevindt. De Raad heeft de ambitie om in 2025 voor alle primaire- en ondersteunende processen op volwassenheidsniveau 5 te zijn. Via concern control wordt jaarlijks toezicht gehouden op het realiseren van de vastgestelde ambities op het uitvoeren van de primaire en ondersteunende processen alsmede op de

vastgestelde controlepunten in die processen. Dit vormt daarmee een belangrijke basis voor de In Controle Statement in komende jaren.

Risicomanagement

In september 2020 heeft de Raad de systematiek van risicomanagement aangepast, waarbij de Raad de leidraad van het ministerie van JenV volgt. Bij deze nieuwe analyse zijn de risico's benaderd vanuit de strategische doelen van de Raad en worden de risico's ook geanalyseerd op kans en impact. De Raad heeft in de actuele risicoanalyse 16 risico's benoemd. Dit zijn 4 strategische risico's, 7 operationele risico's, 2 financiële risico's en 2 compliance/reputatierisico's. Voor alle risico's heeft de Raad beheersmaatregelen beschreven.

Informatiebeveiliging en Privacy

Voor eind 2021 heeft de raad de ambitie uitgesproken voor het bereiken van volwassenheidsniveau 4. De verbeteracties zijn concreet benoemd op dit volwassenheidsniveau. De benodigde beleidsontwikkeling is in 2020 op verschillende gebieden gestart en deels afgerond. In de eerste helft 2021 worden de overige beleidsontwikkelingen opgeleverd.

Ook op het gebied van Privacy heeft de Raad een hoger ambitieniveau voor 2021 gesteld; de bevindingen van de Functionaris Gegevensbescherming zijn opgenomen in het IBP plan voor 2021. Voor 2021-2022 heeft de Raad het voornemen om via procesmanagement en proceseigenaarschap informatiebeveiliging en privacy verder te verstevigen en het three lines of defence model nadrukkelijker vorm te geven

Automatisering

De Raad heeft in 2020 haar I-strategie 2020-2024 afgerond. De I-strategie is gekoppeld aan de missie, visie en kerntaken van de Raad. De I-strategie legt o.a. de basis voor de vernieuwing van delen van het ICT landschap. Ook de transitie naar een data gedreven organisatie heeft een prominente plaats in de I-strategie.

In separate uitvraag heeft DII control gevraagd om de status op application life cycle management. De Raad is op dit moment nog niet in staat om in het gevraagde format en tot op het gewenste niveau te kunnen rapporteren. Toch kan de Raad aangeven dat verouderde technologieën (of aflopende contracten met leveranciers) aanwezig zijn in het belangrijke Wrb complex in de vorm van Filenet/GRAS, in de Symagic piketapplicatie, in de website- en intranetoplossing. Deze zijn bij de Raad bekend en in het projectportfolio 2020 en 2021 zijn vernieuwingsprojecten opgenomen om deze kwetsbare gebieden weg te gaan werken.

Voor het bestaande applicatielandschap en infrastructuur laat de Raad voor Rechtsbijstand periodieke testen door een externe partner uitvoeren om de continuïteit, performance en status van informatiebeveiliging en privacy vast te stellen. De bevindingen uit deze testen worden in de beschikbare informatiebeveiliging en privacy registers opgenomen en bewaakt.

Dezelfde testen worden in vernieuwingsprojecten uitgevoerd voordat de desbetreffende systemen in productie genomen mogen worden.

In 2020 is het beleidsthema Informatiebeveiliging en Privacy samengevoegd en onder het CIO Office gepositioneerd. Middels jaarplannen, gekoppeld aan de strategische ontwikkelingen van de Raad, wordt dit beleidsthema verder geprofessionaliseerd.

Over het verslagjaar 2020 heeft de Functionaris Gegevensbescherming een onafhankelijk jaarverslag geschreven. De daarin genoemde constatering zijn opgenomen in het IBP jaarplan 2021.

Rechtmatigheid

De Raad heeft een systematiek ingericht waarbij drie keer per jaar een steekproef wordt uitgevoerd om de rechtmatigheid te controleren van de beslissingen in alle afgeronde zaken. Deze controle vindt onafhankelijk plaats door de afdeling kwaliteit, waarbij alle zaken worden gecontroleerd volgens een vastgesteld toetsingsprotocol. Op basis van de bevindingen uit deze controle wordt door de afdeling Dienstverlening steeds een actieplan opgezet met een set aan maatregelen om de rechtmatigheid van de genomen beslissingen te verbeteren. Concerncontrol rapporteert over deze bevindingen en beheersmaatregelen aan het managementteam van de Raad.

Utrecht, 10 maart 2020

Dr. I.D. Nijboer

X. Jaarverslag Raad van Advies 2020

De Raad voor Rechtsbijstand heeft op grond van de Wet op de rechtsbijstand een Raad van Advies (RvA) die toezicht houdt op de algemene gang van zaken en de algemeen directeur/bestuurder van de Raad en de verantwoordelijke Minister adviseert⁶.

In 2020 heeft de RvA vijf maal regulier met de algemeen directeur/bestuurder vergaderd. Er heeft één themabijeenkomst plaatsgevonden. Bij alle bijeenkomsten was het voltallige ManagementTeam van de Raad voor Rechtsbijstand aanwezig. In juni heeft de Raad van Advies een ontmoeting gehad met de Ondernemingsraad van de Raad voor Rechtsbijstand. Vanwege de COVID-19 crisis waren alle bijeenkomsten vanaf maart in 2020 via MS-teams.

De Raad van Advies is in de reguliere vergaderingen geïnformeerd over externe en interne ontwikkelingen op het gebied van de gesubsidieerde rechtsbijstand en binnen de Raad voor Rechtsbijstand. Door presentaties is de RvA op de hoogte gehouden van de voortgang van het programma Stelselvernieuwing. Met de Raad van Advies zijn de nieuwe missie en de per 1 juli ingevoerde organisatiestructuur van de RvR, waaronder de vorming van de multidisciplinaire teams (MDT's), besproken. De effecten van de COVID-19 crisis voor de rechtsbijstandsverleners én voor de medewerkers van de Raad voor Rechtsbijstand waren in 2020 vast onderwerp van gesprek.

Tijdens de themabijeenkomst in november zijn het onderzoek Organiseren van goede rechtsbijstand en de concept-stakeholdersanalyse naar aanleiding van het onderzoek gepresenteerd. De Raad van Advies ziet de RvR als een objectieve, evidence based adviseur op de toegang tot het recht en een state of the art uitvoerder. De verbinding met de 0^e en 1^e lijn en alle ketenpartners is noodzakelijk voor de verdere optimalisering van het stelsel. De Raad voor Rechtsbijstand speelt hierin een belangrijke rol.

In 2020 is diverse keren van gedachten gewisseld over de betekenis van de door het ministerie van JenV opgestelde Visie op toezicht voor de governance en rol van de Raad van Advies. De RvA heeft aangegeven dat zij haar rol adviserend op de ontwikkeling van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand en met name de rol van de Raad hierin, wil invullen. De rol van de Raad van Advies is ook aan de orde geweest in het kader van de in 2021 uit te voeren ZBO-evaluatie. De RvA heeft het ministerie van JenV geadviseerd om in deze evaluatie ook aandacht te besteden aan de governance in relatie tot het Juridisch Loket.

De RvA heeft in oktober advies uitgebracht over het Jaarplan 2021 en de bijbehorende begroting. De RvA vindt het jaarplan ambitieus en gedreven. De toekomstige kerntaken zijn positief ontvangen. Belangrijk is dat de burger centraal staat en dat burgers betrokken worden. Het datagedreven werken wordt omarmd, met daarbij de opmerking dat dit veilig moet gebeuren. Risicomanagement in brede zin blijft van groot belang voor de Raad voor Rechtsbijstand. De RvA heeft in maart 2021 aan de algemeen directeur/bestuurder en het ministerie van JenV positief advies uitgebracht over de jaarrekening 2020. Ook is het extern jaarverslag over 2020 besproken. De RvA heeft met de externe accountant de bevindingen uit de accountantscontrole over 2020 besproken. De opvolging van aanbevelingen van de accountant is eveneens besproken.

---

⁶ Leidraad voor de werkwijze van de Raad van Advies is het vastgestelde reglement. De voorzitter en de leden van de Raad ontvangen een vergoeding volgens de daarvoor vastgestelde regeling.
<https://www.rvr.org/Informatie-over-de-raad/organisatie/organisatiestructuur/raad-van-advies.html>

Raad voor Rechtsbijstand
Utrecht

Jaarrekening 2020

2.1 Balans per 31 december 2020

Na voorstel resultaatbestemming

(in Euro's)	Ref.	31 december 2020	31 december 2019
ACTIVA			
Vaste activa			
<i>Immateriële vaste activa</i>	1		
Investerings Quartz Wsnp		2.182.166	2.588.088
		2.182.166	2.588.088
<i>Materiële vaste activa</i>	2		
Verbouwingen		204.556	228.760
Overige materiële vaste activa		532.600	568.273
		737.156	797.033
<i>Financieel vaste activa</i>	3		
Vordering Ministerie van Justitie en Veiligheid		200.350.643	189.634.831
WSNP vordering Lange termijn		433.174	630.687
Voorschotten advocatuur		409.567	427.355
		201.193.384	190.692.873
Vlottende activa	4		
Vorderingen op rechtsbijstandverleners		1.913.593	1.654.207
Voorschotten COVID-19		11.184.850	-
WSNP vordering korte termijn	3	301.019	420.458
Debiteuren		1.101.633	941.605
Overige vorderingen en overige activa		1.777.577	1.727.378
Liquide middelen		113.978.324	90.772.295
		130.256.996	95.515.943
		334.369.702	289.593.937
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN			
Egalisatiereserves	5		
Wrb		5.994.155	6.348.188
Wsnp		253.200	308.850
Wbtv		69.500	69.100
		6.316.855	6.726.138
Bestemmingsreserves Wrb	6		
ICT-systemen primair processen RvR		5.759.446	4.914.183
Herziening Stelsel Rechtsbijstand		11.183.884	11.284.979
Asiel		6.582.502	3.705.520
		23.525.832	19.904.682
Vervangingsreserve materiële vaste activa	7	9.814.450	9.497.978
VREEMD VERMOGEN			
Voorziening reorganisatie	8	631.581	1.062.066
Langlopende schulden	9		
Toevoegingsverplichtingen op lange termijn Wrb		107.999.561	94.635.833
Kortlopende schulden	10		
Rekening-courant rechtsbijstandverleners		2.649.240	5.898.049
Toevoegingsverplichtingen op korte termijn Wrb		161.999.342	141.953.749
Crediteuren		2.020.612	2.639.401
Subsidienschuld Ministerie van Justitie en Veiligheid		12.310.432	1.340.795
Overige schulden en overlopende passiva		7.101.797	5.935.246
		186.081.423	157.767.240
		334.369.702	289.593.937

* De vergelijkende cijfers zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. Zie hoofdstuk 2.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

2.2 Staat van baten en lasten 2020

(in Euro's)	Ref.	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Programma				
Baten				
	11			
Subsidie programma Ministerie van Justitie en Veiligheid		377.755.000	363.049.000	370.758.000
Subsidie programma Ministerie van Justitie en Veiligheid Asiel		17.344.000	17.851.000	16.322.000
Subsidie programma Ministerie van Justitie en Veiligheid Wsnp		3.131.000	10.700.000	4.401.000
Subsidie programma Ministerie van Justitie en Veiligheid IKC		-	-	1.500.000-
Inning en Restitutie		2.881.964	-	255.836
VKR		420.565	-	-
MH17		602.572	-	-
Overige baten Wrb		2.000	24.000	14.119
Totale baten programma		402.137.101	391.624.000	390.250.955
Lasten programma				
Lasten programma Wrb				
	12			
Civiele toevoegingen		136.383.466	119.302.000	120.835.141
Bestuur toevoegingen		44.920.818	43.649.000	42.423.797
Asieltoevoegingen		25.506.029	36.610.000	29.774.004
Straftoevoegingen		54.504.324	49.385.000	48.583.802
Ambtshalve straftoevoegingen		66.238.305	63.087.000	71.959.061
Lichte advies toevoegingen		1.882.653	1.652.000	1.792.744
Rechtsbijstandkosten MH17		604.281	-	51.142
Piketten		43.777.838	51.073.000	42.371.621
Inning en Restitutie		820.027	-	648.851
Verhaalkosten Rechtsbijstand		218.674	-	524.984
Subsidie het Juridisch Loket		-	-	27.106.723
Overige taken		554.096	803.000	540.353
Proceskosten		87.579	175.000	137.270
Overige programmakosten		2.785.158	22.000	61.487
Totale lasten programma Wrb		378.283.248	365.758.000	386.810.980
Lasten Asiel	13	14.467.018	17.748.000	15.188.841
Lasten Wsnp	14	2.014.380	4.200.000	3.512.337
Totale lasten programma		394.764.646	387.706.000	405.512.158
Subtotaal saldo baten en lasten programma		7.372.455	3.918.000	15.261.203-
Beheer				
Baten				
	11			
Subsidie beheer Ministerie van Justitie en Veiligheid Wrb		23.808.000	22.746.000	22.633.000
Subsidie vernieuwingen / projecten		2.190.000	2.177.000	2.190.000
Subsidie Stelselherziening		2.938.000	4.234.000	1.645.000
Subsidie ICT-systemen primaire processen RvR		587.000	-	392.000
Subsidie beheer Ministerie van Justitie en Veiligheid Wsnp		1.933.000	1.729.000	1.776.000
Subsidie beheer Ministerie van Justitie en Veiligheid Wbtv		1.390.000	1.346.000	1.382.000
Totale baten beheer		32.846.000	32.232.000	30.018.000
Lasten				
Beheerslasten Wrb	15	22.879.868	23.153.000	22.247.587
Vernieuwingen / projecten	16	305.351	1.058.000	878.900
Kosten ICT-systemen primaire processen RvR	17	369.386	2.680.000	1.933.948
Kosten Stelselherziening	18	2.410.868	2.292.000	1.507.729
Subsidieregeling stelselherziening Rechtsbijstand	19	6.385.227	-	-
Reorganisatiekosten		134.322-	-	49.164-
Beheerslasten Wsnp	20	1.642.975	1.755.000	1.564.415
Beheerslasten Wbtv	21	1.236.143	1.908.000	1.202.133
Totale lasten beheer		35.095.496	32.846.000	29.285.548
Saldo baten en lasten beheer		2.249.496-	614.000-	732.452
Rentebaten				
Rentebaten		-	-	27
Saldo baten en lasten				
Wrb		6.325.956	1.973.000-	15.537.321-
Asiel		2.876.982	103.000	1.133.159
ICT-systemen primair processen RvR		217.614	2.680.000-	1.541.948-
Stelselherziening		5.858.095-	1.942.000	137.271
Wsnp		1.406.645	6.474.000	1.100.248
Wbtv		153.857	562.000-	179.867
Totaal saldo baten en lasten		5.122.959	3.304.000	14.528.724-

2.3 Kasstroomoverzicht

(in Euro's)	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019
Bedrijfsresultaat	5.122.959	14.528.724-
Aanpassingen voor:		
· Afschrijvingen IVA	405.922	253.367
· Afschrijvingen MVA	341.460	450.846
· Afschrijvingen desinvesteringen	35.365-	-
· Overige waardeveranderingen	-	-
· Mutatie voorzieningen	430.485-	310.856-
· Mutatie in werkkapitaal	-	-
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	5.404.491	14.135.367-
Ontvangen interest	-	-
Ontvangen dividend	-	-
Betaalde interest	-	-
Betaalde winstbelasting	-	-
WSNP vordering Lange termijn	197.513	61.869
Voorschotten advocatuur	17.788	56.463
Voorschotten COVID-19	11.184.850-	-
Vorderingen op rbv-ers	259.386-	668.866
Rekeningcourant rbv-ers	3.248.809-	2.179.241
Viottende activa	90.788-	2.818.133
Mutatie kortlopende schulden	19.252.560	18.911.187-
Mutatie langlopende schulden	13.363.728	119.941
	18.047.756	13.006.674-
Kasstroom uit operationele activiteiten	23.452.247	27.142.041-
Investerings in:		
· Immateriële vaste activa	-	1.067.885-
· Materiële vaste activa	285.098-	231.109-
Desinvesteringen in materiële vaste activa	38.880	
Kasstroom uit investerings-activiteiten	246.218-	1.298.994-
Kasstroom uit financierings-activiteiten	-	-
Netto-kasstroom	23.206.029	28.441.035-
Mutatie geldmiddelen	23.206.029	28.441.035-
Check mutatie geldmiddelen:		
Geldmiddelen 1-1	90.772.295	119.213.330
Geldmiddelen 31-12	113.978.324	90.772.295
Mutatie	23.206.029	28.441.035-
Check:	-	-

2.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Verslaggevende entiteit

De Raad voor Rechtsbijstand, gevestigd te Utrecht, is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) op grond van de Wet op de Rechtsbijstand (Wrb). De Raad voor Rechtsbijstand is als zelfstandig bestuursorgaan verantwoordelijk voor de organisatie van gesubsidieerde mediation en rechtsbijstand in Nederland en de BES eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening van de Raad voor Rechtsbijstand is opgesteld op basis van de door de Raad gekozen eigen grondslagen conform hetgeen geregeld is in de Wet op de rechtsbijstand, het Subsidiebesluit Raden voor Rechtsbijstand, de bepalingen zoals opgenomen in "Verantwoord gerapporteerd 2019" vastgesteld op 13 januari 2020 en de 'Nadere uitwerking openstaande punten Verantwoord Gerapporteerd - 27 oktober 2020' bevestigd door ministerie Justitie en Veiligheid op 10 November 2020 en bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Ten aanzien van de verslaggevingsvereisten wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij de wettelijke bepalingen in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De belangrijkste afwijkingen zijn hieronder opgenomen en worden verder toegelicht onder de grondslagen:

- Vordering op ministerie van Justitie en Veiligheid: dit betreft een vordering die langlopend en niet direct opeisbaar is en waarover geen rente vergoed wordt.
- Vervangingsreserve materiële vaste activa: dit betreft een volgens vaste rekenregels bepaalde reserve voor de financiering van toekomstige vervanging van materiële vaste activa.
- Immateriële vaste activa: deze worden geactiveerd, maar er wordt geen wettelijke reserve voor de activering van de ontwikkelkosten opgenomen.
- Het gehanteerde model voor de staat van baten en lasten wijkt af van de indeling onder Titel 9 Boek 2 BW.

Continuïteit

Het ministerie van Justitie en Veiligheid is, gelet op de Wet op de rechtsbijstand, gehouden de Raad van voldoende middelen te voorzien voor zijn taakuitoefening. De verplichtingen die de Raad jegens derden heeft dienen te worden nagekomen. Het ministerie van Justitie en Veiligheid dient eventuele liquiditeitstekorten bij de Raad aan te zuiveren.

Op basis van bovenstaande is ongeacht de liquiditeit en solvabiliteit de continuïteit van de Raad voor Rechtsbijstand gewaarborgd. Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatsbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden, voor zover niet anders vermeld, opgenomen voor hun nominale waarde.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Uitzondering op voorgaande is de Vordering op Ministerie van Justitie en Veiligheid, dit betreft een vordering die niet opeisbaar is en waarover geen rente wordt vergoed. Deze vordering is wel in de balans verwerkt.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de organisatie. Alle financiële informatie is afgerond op hele euro's.

Stelselwijziging

In het verslaggevingskader, Verantwoord Gerapporteerd d.d. 13 januari 2020, is vastgelegd dat met ingang van het boekjaar 2020 de looptijd van de toevoegingsverplichting en de vordering/verplichting inzake de Wsnp inzichtelijker wordt gemaakt en onderverdeeld in een verplichting korter dan 1 jaar en langer dan 1 jaar en dat deze verdeelsleutel jaarlijks wordt getoetst.

Toevoegverplichting

De Raad heeft deze onderverdeling gemaakt op basis van ervaringscijfers over de afgelopen vijf jaar, waarbij het kortlopende deel van de verplichting is bepaald op 60% en het langlopende deel op 40%. De Raad heeft ook de vergelijkende cijfers over 2019 aangepast op basis van dezelfde verhouding. De verhouding kortlopend/langlopend was in voorgaande jaren 89%/11%, waarbij de verplichting t/m 2 jaar werd aangemerkt als kortlopend. De vergelijkende cijfers zijn voor 2019 als volgt aangepast:

- Toevoegingsverplichtingen op lange termijn van € 26.024.854 naar € 94.635.833;
- Toevoegingsverplichtingen op korte termijn van € 210.564.728 naar € 141.953.749.

Deze aanpassing heeft geen vermogens of resultaatseffect.

Vordering/Verplichting Wsnp

De Raad heeft deze onderverdeling gemaakt op basis van ervaringscijfers over de afgelopen twee jaar, waarbij het kortlopende deel van de verplichting is bepaald op 41% en het langlopende deel op 59%. De Raad heeft ook de vergelijkende cijfers over 2019 aangepast op basis de verhouding 40%/60% op basis van de realisatie in 2019. De verhouding kortlopend/langlopend was in voorgaande jaren 33%/67%, waarbij de verplichting t/m 3 jaar werd aangemerkt als kortlopend. De vergelijkende cijfers zijn voor 2019 als volgt aangepast:

- WSNP vordering lange termijn van € 704.267 naar € 630.686;
- WSNP vordering korte termijn van € 346.878 naar € 420.458.

Deze aanpassing heeft geen vermogens of resultaatseffect.

Liquiditeitsnorm

Aan de hoogte van het saldo aan liquide middelen zijn in "Verantwoord gerapporteerd" d.d. 13 januari 2020 grenzen gesteld. Naar aanleiding van de aanpassing van de verhouding tussen het kortlopende en langlopende deel van de toevoegverplichting Wrb is de maximale current ratio, het verhoudingsgetal van het totaal aan liquide middelen en kortlopende vorderingen ten opzichte van de kortlopende schulden, aangepast naar 0,7. Per 31 december 2020 is de current ratio 0,7. Het aanpaste vergelijkend cijfer per 31 december 2019 is aangepast naar 0,6. In de jaarrekening 2019 was een current-ratio opgenomen van 0,42 per 31 december 2019.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- waardering van debiteuren: Op basis van de hercontrole zijn vorderingen verantwoord in de jaarrekening. Het bestuur van de Raad heeft een inschatting gemaakt inzake de inbaarheid van de vorderingen op basis van ervaringscijfers;
- bepaling van de reorganisatievoorziening: Per balansdatum heeft het bestuur van de Raad, een inschatting gemaakt van de verplichting uit hoofde van de reorganisatie op basis van de maximale wachtgeldverplichting vermenigvuldigd met de verwachte kans dat deze tot betaling komt. De wachtgeldverplichting langer dan een jaar wordt aangemerkt als langlopend. Bij de initiële vorming van de voorziening is toestemming gekregen van het ministerie van Justitie en Veiligheid voor het vormen van de voorziening.

Financiële Instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële

instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: financiële activa en financiële verplichtingen en overige vorderingen, overige financiële verplichtingen. De Raad voor Rechtsbijstand maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

De Raad voor Rechtsbijstand heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst- en verliesrekening. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Financiële activa en verplichtingen

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële activa worden op verslagdatum gewaardeerd op (geamortiseerde) kostprijs of lagere marktwaarde. Een afwaardering naar lagere marktwaarde wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening. Uitzondering op voorgaande is de Vordering op ministerie van Justitie en Veiligheid, dit betreft een vordering die niet opeisbaar is en waarover geen rente wordt vergoed. Deze vordering is wel in de balans verwerkt. De langlopende vordering op het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde en hier wordt geen rekening gehouden met de effectieve rente.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen worden direct in de staat van baten en lasten verwerkt. Aan- en verkopen van financiële activa die tot de categorie verstreckte leningen en overige vorderingen behoren, worden verantwoord op de transactiedatum.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de staat van baten en lasten verwerkt.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden. De toevoegingsverplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij geen rekening wordt gehouden met de effectieve rente.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde wijzigingen in de winst-en-verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht

onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen en beleggingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de onderneming historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief. Bijzondere waardeverminderingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waardewijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Uitzondering op voorgaande is de Vordering op Ministerie van Justitie en Veiligheid, dit betreft een vordering die niet opeisbaar is en waarover geen rente wordt vergoed. Deze vordering is wel in de balans verwerkt. De langlopende vordering op het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde en hier wordt geen rekening gehouden met de effectieve rente.

Saldering van financiële instrumenten

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de historische kostprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten. Er wordt geen wettelijke reserve voor de activering van de ontwikkelingskosten opgenomen.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:
Investerings Quartz WSNP: 14,3%

De Raad voor rechtsbijstand bepaalt het af te schrijven bedrag zonder rekening te houden met de restwaarde.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden in de balans verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot dat actief zullen toekomen aan de organisatie en de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op historische kostprijs en afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur

De verbouwingen, communicatieapparatuur, kantoorinventaris, computers en toebehoren, software informatiesystemen en overige activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de materiële vaste activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Verbouwingen	: 10,00%
Communicatieapparatuur	: 20,00%
Kantoorinventaris	: 10,00%
Computers en toebehoren	: 33,33%
Software informatiesystemen	: 20,00%
Overige activa	: 10,00%

De Raad voor rechtsbijstand bepaalt het af te schrijven bedrag zonder rekening te houden met de restwaarde.

Vervangingsreserve

Gerelateerd aan de vaste activa wordt een vervangingsreserve gevormd, waarmee bewerkstelligd wordt dat te allen tijde middelen beschikbaar zijn voor de toekomstige vervanging van de vaste activa. De omvang van de reserve wordt bepaald aan de hand van de inventarisadministratie en de daaraan te ontleen boekwaarde. De reserve heeft als omvang het verschil tussen de boekwaarde van de vaste activa en de oorspronkelijke aanschafwaarde daarvan en wordt jaarlijks verhoogd met de prijsindex voor consumptiegoederen over de oorspronkelijke aanschafwaarde. Uitgangspunt voor het hanteren van de prijsindex is dat de activa gemiddeld genomen 3 jaar oud zijn. De toevoeging of onttrekking aan de reserve komt ten laste respectievelijk ten gunste van de egaliseringsreserve.

Financiële vaste activa

Vordering ministerie van Justitie en Veiligheid

In de balans wordt een schuld opgenomen ten aanzien van de verplichtingen uit hoofde van afgegeven, maar nog niet vastgestelde toevoegingen. De tegenwaarde van nog te betalen toevoegingen wordt niet in liquide middelen bij de Raad aangehouden. Het niet door het Ministerie van Justitie en Veiligheid gesubsidieerde deel van de nog te betalen verplichtingen wordt verantwoord ten gunste van de balanspost "Vordering Ministerie van Justitie en Veiligheid". Deze vordering is niet direct opeisbaar door de Raad, niet rentedragend en heeft een lange termijn karakter. De vordering wordt derhalve verantwoord onder de financieel vaste activa in de balans. Met de vordering worden zowel onderschrijdingen en overschrijdingen van het maximum van de egaliseringsreserve van de Wrb verrekend. Een eventueel overschot aan liquide middelen bij een overschrijding van de liquiditeitsnorm wordt verrekend met de vordering. Eveneens wordt bij een overschrijding van de liquiditeitsnorm het overschot aan liquiditeiten aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid overgemaakt onder gelijktijdige verhoging van deze vordering op het Ministerie.

Voorschotten advocatuur

Dit betreft de door de Raad verstrekte voorschotten op grond van artikel 35 Bvr aan de advocatuur. De voorschotregeling voor de advocatuur heeft een lange termijn karakter. Het uitstaande lange termijn voorschot is vastgesteld op de laatste vaststelling van een voorschot in het verslagjaar. De grondslagen voor financiële activa zijn verder opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Overige financiële vaste activa

De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn verder opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van de vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Voorschotten COVID-19

Dit betreft de in 2020 verstrekte extra voorschotten aan advocaten en mediators op basis van de Ondersteuningsregeling gesubsidieerde toevoegingenpraktijk van advocaten en mediators COVID-19-crisis.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Reserves

Egalisatiereserves

Egalisatiereserve Wrb

Exploitatie-overschotten en -tekorten worden gemuteerd op de "egalisatiereserve". Aan de omvang van de egalisatiereserve is een positief en negatief maximum gesteld van 5 % van de subsidieverlening (programma en apparaat) in het betreffende boekjaar. Vaststelling van het maximum vindt plaats aan de hand van de jaarrekening.

Indien en voor zover op balansdatum het maximum van de egalisatiereserve Wrb wordt overschreden, dan wordt het meerdere verrekend met de langlopende vordering op Justitie en Veiligheid. De stand van de egalisatiereserve mag ten hoogste twee jaar achtereen negatief zijn; na deze periode wordt de stand van de egalisatiereserve nihil en gecorrigeerd met de "Vordering op het ministerie van Justitie en Veiligheid".

Egalisatiereserve Wsnp en Wbtv

De omvang van de egalisatiereserve Wsnp en de egalisatiereserve Wbtv kan maximaal 5% van de verstrekte subsidie (voor dat boekjaar) zijn (programma en apparaat). Eventuele overschrijdingen van deze norm worden verrekend met het ministerie van Justitie en Veiligheid en verantwoord als schuld aan het ministerie van Justitie en Veiligheid per balansdatum. De Raad is gebonden aan een minimum omvang per 31 december van nihil. Wanneer de egalisatiereserve Wrb in enig jaar negatief is wordt dit gecorrigeerd met de vordering van de Raad op JenV.

Wettelijke reserve

Er wordt geen wettelijke reserve voor de activering van de ontwikkelingskosten opgenomen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Wrb asiel

De bestemmingsreserve Wrb asiel houdt verband met de vaste kostencomponenten in de financiering voor de lasten in het kader van asiel, inclusief Vluchtelingenwerk Nederland (VWN) en kosten voor Tolken en vertalers, en een beperkt deel van de apparaatskosten zijnde de

beheerslasten asiel. Exploitatie-overschotten en – tekorten worden ten aanzien van deze kostencomponenten gemuteerd op de bestemmingsreserve Wrb asiel en worden niet aangemerkt als onderdeel van de egaliseringsreserve.

Bestemmingsreserve ICT systemen primaire processen RvR

De bestemmingsreserve ICT systemen primaire processen RvR wordt gevormd voor de financiering van investeringen in primaire ICT-systemen. Deze bestemmingsreserve kan worden aangewend voor de dekking van eenmalige kosten en afschrijvingslasten ten behoeve van nieuwe ICT-systemen. Deze post wordt niet aangemerkt als onderdeel van de egaliseringsreserve.

Herziening Stelsel Rechtsbijstand

De bestemmingsreserve Stelsel Rechtsbijstand wordt gevormd voor de financiering van de innovatie van het nieuwe stelsel van rechtsbijstand. Deze bestemmingsreserve kan worden aangewend voor de dekking van de mogelijke gevolgen van modernisering van het stelsel voor de Raad. Deze post wordt niet aangemerkt als onderdeel van de egaliseringsreserve.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de onderneming noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de onderneming nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Indien de tijdswaarde van geld materieel is en de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt meer dan een jaar is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen de contante waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde indien de tijdswaarde van het geld niet materieel is of de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. De Raad heeft (conform Verantwoord Gerapporteerd 2019) met toestemming van het ministerie van Justitie en Veiligheid een voorziening gevormd voor de toekomstig nog te betalen wachtgelden voor medewerkers die bij de reorganisatie boventallig zijn geworden.

Schulden

Toevoegingsverplichtingen WRB op lange termijn en korte termijn

Onder de verplichting toevoegingen zijn de kosten opgenomen van afgegeven toevoegingen die nog niet (volledig) zijn gedeclareerd. De verplichting wordt bepaald door de openstaande toevoegingen per jaarlaag te vermenigvuldigen met het verwachte bedrag waarmee deze tot

betaling komen. Onder deze verplichting zijn verantwoord de nog openstaande toevoegingen van het lopend boekjaar en de drie daaraan voorafgaande boekjaren.
De berekening van de verplichting toevoegingen is gesplitst naar de onderdelen civiele-, bestuurs-, straf-, ambtshalve- en asieltoevoegingen en zijn in de jaarrekening opgenomen. In de onderdelen civiele- en bestuurstoevoegingen zijn de lichte adviestoevoegingen niet meegenomen. Deze zijn apart verantwoord. Het kortlopende deel (korter dan 1 jaar) van de toevoegingsverplichting is verantwoord onder de post kortlopende verplichtingen toevoegingen.

Het verantwoordingsmodel toevoegingsverplichting kent de volgende uitgangspunten

a. Afgifte (aantal)

De in het desbetreffende jaar afgegeven toevoegingen volgens het 1e relevante besluit,

b. Betaald (aantal)

Het aantal in het boekjaar vastgestelde (1e relevante besluit) en in de boekhouding verantwoorde toevoegingsdeclaraties exclusief vervolgdeclaraties, onderscheiden naar jaar van afgifte.

c. Bedragen (*€ 1,=)

De in het boekjaar vastgestelde en in de boekhouding verantwoorde bedragen, onderscheiden naar jaar van afgifte en naar uitgaven n.a.v. toevoegingsdeclaraties en/of vervolgdeclaraties.

d. Uitval (in %)

Het uitvalspercentage (inschatting van de afgegeven toevoegingen waarvoor geen uitstroom van middelen wordt verwacht) is als een gegeven opgenomen in het verantwoordingsmodel. Dit percentage wordt berekend op basis van de verwachte jaarlijkse afname in tot betaling komende zaken. Dit percentage betreft 50%, wat jaar- over- jaar wordt meegenomen in de berekening conform beschreven in Verantwoord Gerapporteerd 2019.

e. Indexering (in %)

Opgenomen wordt het indexeringspercentage van het basisbedrag in art. 3 Bvr.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Verplichtingen Wsnp

De hoogte van de verplichting wordt bepaald door het aantal Wsnp-zaken waarin nog een subsidie wordt betaald te vermenigvuldigen met de prijs, waartegen deze naar verwachting tot betaling zullen komen. De Raad betaalt maar in een deel van de Wsnp-zaken subsidie uit. Bij de overige zaken kan de bewindvoerder zijn vergoeding uit de boedel halen.

Jaarlijks wordt bij de jaarafsluiting de hoogte van de verplichting in Wsnp-zaken zelfstandig, dus onafhankelijk van de stand volgens de beginbalans bepaald. Dit betekent dat de in de openingsbalans opgenomen verplichting moet worden teruggeboekt onder gelijktijdige opboeking van de per ultimo van dat jaar bepaalde verplichting. In het saldo van de aldus van dat jaar berekende verplichting is begrepen de jaarlaag, waar het nog openstaande saldo als bijzondere bate ten gunste van het resultaat moet worden gebracht. De mutatie tussen de verplichting per 1/1 en 31/12 wordt ten laste of ten gunste gebracht van het exploitatieresultaat.

De verplichting van de Wsnp zaken wordt gesaldeerd met de uitstaande voorschotten, omdat deze op hetzelfde moment worden afgewikkeld. Afhankelijk van het saldo wordt het verantwoord onder de vorderingen of verplichtingen. Het saldo is gesplitst in een kortlopend deel (korter dan 1 jaar) en een langlopend deel (langer dan 1 jaar) op basis van de gemiddeld verwachte financiële afwikkeling.

Het verantwoordingsmodel WNSP-verplichting kent de volgende uitgangspunten

a. Aantal schuldsaneringszaken

In het verantwoordingsmodel wordt (onder a.) per jaar opgenomen hoeveel schuldsaneringszaken er in het betreffende jaar zijn gestart. Het aantal zaken kan door de jaren heen toenemen als gevolg van de aanpassing van een zaaksoort, waarbij een dubbele zaak wordt gesplitst in twee enkele.

b. Betaalde zaken

Bij de betaalde zaken (onder b.) worden de zaken opgenomen die zijn uitbetaald met daarbij de totale uitbetaalde vergoeding.

c. Gemiddelde vergoeding

De gemiddelde vergoeding (onder c.) wordt verkregen door de totale uitbetaalde vergoeding in het boekjaar T te delen door het aantal uitbetaalde zaken in het boekjaar T. De uitbetaalde vergoeding is het deel van de totale vergoeding van de bewindvoerder, waarvoor het boedelsaldo ontoereikend is.

d. Indexeringspercentage

De salarisbedragen worden jaarlijks geïndexeerd. Het voor het betreffende jaar geldende indexeringspercentage is opgenomen onder d. Deze indexering wordt gebruikt voor het berekenen van de calculatorische rekenprijs.

Nog tot betaling komende zaken

Het aantal nog tot betaling komende zaken wordt verkregen door het aantal gestarte zaken in het betreffende jaar te verminderen met het aantal zaken dat al financieel is afgewikkeld.

Calculatorische rekenprijs

De betaalde bedragen zijn in de verschillende jaren niet gelijk. Zo zijn de betalingen in de jaren T-2, T-3 en T-4 relatief het hoogst.

Bij de berekening van de verplichting wordt met deze trend rekening gehouden door de gemiddelde gerealiseerde kostprijs van nog niet tot betaling gekomen zaken in een bepaald jaar te relateren aan de (gewogen) gemiddelde gerealiseerde vergoeding in voorgaande jaren. M.a.w. de prijs van een in 2014 gestarte zaak die in 2015 tot betaling komt is gelijk aan de prijs van een zaak die in 2013 is gestart en in 2014 tot betaling is gekomen. De verhoging van de aldus berekende gemiddelde vergoeding met de voor dat jaar geldende indexering zorgt voor een reële – op basis van de hoogte van de betaalde vergoedingen in voorgaande jaren – maatstaf voor de berekening van de verplichting. In de berekening van de verplichting Wsnp wordt ook rekening gehouden met incidentele prijsaanpassingen, zoals bijvoorbeeld de tariefsaanpassing per 1 november 2016.

Rekening-courant rechtsbijstandverleners

De rekening-courant rechtsbijstandverleners betreft vastgestelde toevoegdeclaraties van rechtsbijstandverleners.

Resultaatbepaling

Deze grondslagen hebben betrekking op de Wrb, de Wsnp, de Wbtv.

Opbrengstverantwoording

Subsidiebaten

Als batens worden verantwoord het over het desbetreffende jaar voorlopig door het Ministerie van Justitie en Veiligheid toegekende budget en op het boekjaar betrekking hebbende batens uit andere bronnen, ongeacht of deze al dan niet in het boekjaar zijn ontvangen.

Bekostigingssystematiek

In de per 2001 ingevoerde bekostigingssystematiek voor de Raden voor Rechtsbijstand zijn kaderstelling, subsidieverlening en verantwoording gebaseerd op de voor het betreffende jaar aangegane verplichtingen. De kaderstelling door het ministerie van Justitie en Veiligheid vindt plaats op basis van de realisatie van het jaar t-2 inclusief loon- en prijsbijstellingen. Afwijkingen in het volume tussen kaderstelling en realisatie worden verrekend in de aanvullende subsidiebrief voor dat jaar. Schommelingen in de afwijkingen van het prijsniveau dienen te worden afgedekt door de egalisereserve. Prijswijzigingen als gevolg van beleidsaanpassingen worden wel in de aanvullende subsidiebrief verrekend.

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van batens en lasten van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gederfd of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

De vooruit ontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen.

Lasten

Lasten toevoegingen

Lasten toevoegingen Wrb

De lasten inzake het onderdeel toevoegingen zijn bepaald op basis van het door het ministerie van Justitie en Veiligheid voorgeschreven verantwoordingsmodel. De nog niet (volledig) tot betaling gekomen toevoegingen komen tot uitdrukking onder de verplichtingen uit hoofde van toevoegingen. De in enig jaar afgegeven toevoegingen worden gevolgd tot het vierde jaar na het jaar van afgifte.

Na afloop van vier boekjaren na het jaar van afgifte wordt een eventueel openstaande verplichting uit hoofde van toevoegingen ten gunste van het resultaat verantwoord. Indien na die periode nog toevoegingen tot betaling komen, worden deze uitgaven afzonderlijk als last in de exploitatierekening verantwoord.

Lasten Wsnp zaken

De verplichting inzake Wsnp zaken wordt per balansdatum zelfstandig bepaald. Dit betekent dat de in de openingsbalans opgenomen verplichting worden teruggeboekt onder gelijktijdige opboeking van de per ultimo van dat jaar bepaalde verplichting. In het saldo van de aldus van dat jaar berekende verplichting is begrepen de jaarlaag, waar het nog openstaande saldo als bijzondere bate ten gunste van het resultaat worden gebracht. De mutatie tussen de verplichting per 1/1 en 31/12 wordt ten laste of ten gunste gebracht van het exploitatieresultaat.

Piketvergoedingen / lichte adviesvergoedingen

De lasten samenhangend met de piketvergoedingen en lichte adviesvergoedingen (LAT-vergoedingen) worden in het boekjaar verantwoord op basis van de vastgestelde declaraties in dat jaar.

Bij de lasten uit hoofde van deze declaraties wordt rekening gehouden met verplichtingen uit hoofde van ontvangen, maar niet vastgestelde declaraties. In die gevallen wordt, wanneer de omvang van nog te verwerken declaraties groter is dan het equivalent van de declaraties over de periode van een maand, een aanvullende verplichting voor piketvergoedingen in de balans

opgenomen. Deze verplichting maakt onderdeel uit van de verplichting toevoegingen en wordt in de toelichting op de balans separaat toegelicht.

Apparaatskosten, incl. (vernieuwings)projecten en overige programmakosten

De uitgaven worden verantwoord in het jaar waarin de daar tegenoverstaande prestaties zijn geleverd (matching principe). Voor wat betreft de uitgaven aan (vernieuwings-)projecten geldt daarbij aanvullend dat uitgaven als lasten in aanmerking worden genomen in het jaar waarin jegens derden een verplichting is aangegaan.

Voor de subsidiebatens van de (vernieuwings)projecten geldt dat hier geen bestedingsvoorwaarde voor is opgenomen en dat deze worden verantwoord als baten in het jaar van toekenning. Indien (vernieuwings)projecten per ultimo boekjaar nog niet geheel zijn uitgevoerd of worden doorgeschoven naar een volgend jaar, wordt het saldo van de subsidie en de kosten via de resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve herziening stelsel rechtsbijstand als het project betrekking heeft op programma-activiteiten of aan de bestemmingsreserve ICT-systemen primaire processen RvR als deze betrekking hebben op beheersactiviteiten).

Lasten ICT-systemen primaire processen RvR

De uitgaven voor de vervanging van primaire ICT-systemen, alsmede de afschrijvingskosten van immateriële vaste activa. Deze lasten worden via de resultaatbestemming verrekend met de bestemmingsreserve ICT-systemen primaire processen de Raad.

Verleende subsidies

De aan derden verleende subsidies worden als kosten verantwoord in het jaar dat ze worden toegekend. Voor zover van deze toezeggingen het bedrag nog niet geheel is voldaan wordt ter zake een verplichting in de balans opgenomen. Betalingen en ontvangsten uit hoofde van definitieve subsidievestigingen worden verantwoord als last of als bate in het jaar waarin de desbetreffende subsidievestiging is gedaan.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Raad.

Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregeling

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de vennootschap komen wordt hiervoor een voorziening gevormd. Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Investeringssubsidie

Investeringssubsidies worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen en worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Kasstroomoverzicht

De Raad heeft conform "Verantwoord gerapporteerd 2019" van 13 januari 2020 een kasstroomoverzicht opgenomen op basis van de indirecte methode.

Door middel van het kasstroomoverzicht wordt inzicht geboden in de aanwending en bronnen (vorderingen, schulden materiële vaste activa, voorzieningen etc.) die van invloed zijn op de toe- of afname van de beschikbare liquide middelen gedurende het jaar.

Onder de kasstroom uit operationele activiteiten zijn de kasstromen opgenomen die samenhangen met de uitvoering van de Wrb, Wsnp en Wbtv. Onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten zijn de kasstromen opgenomen die samenhangen met de investering en desinvestering in immateriële en materiële vaste activa.

Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht. Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming

en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of een bedrag in rekening is gebracht.

De bezoldiging van de bestuurder en leden van de Raad van Advies is opgenomen onder punt 22 van de toelichting.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2.5 Toelichting op de balans

1. Immateriële vaste activa

Investeringen Quartz Wsnp

De mutaties gedurende het jaar kunnen als volgt worden weergegeven:

	2020	2019
Stand per 1 januari 2020		
Aanschafprijs	2.841.455	1.773.570
Cumulatieve afschrijvingen	-253.367	0
Boekwaarde	2.588.088	1.773.570
Mutaties in boekwaarde:		
Investeringen	0	1.067.885
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	-405.922	-253.367
Afschrijvingen op desinvesteringen	0	0
Saldo	-405.922	814.518
Stand per 31 december 2020		
Aanschafprijs	2.841.455	2.841.455
Cumulatieve afschrijvingen	-659.289	-253.367
Boekwaarde	2.182.166	2.588.088

De investering Quartz WSNP betreft de gedane uitgaven voor het in gebruik zijnde nieuwe applicatie van de Raad voor Rechtsbijstand. Deze applicatie is door de Raad op 21 december 2018 in gebruik genomen. In 2019 heeft er een doorontwikkeling van de applicatie plaatsgevonden. Hierbij is eerder buiten scope geplaatste functionaliteit ontwikkeld en is een webportaal gerealiseerd. Deze doorontwikkeling is eind 2019 in gebruik genomen. De afschrijvingslast heeft betrekking op het in 2018 in gebruik genomen applicatie inclusief de doorontwikkeling in 2019.

2 Materiële vaste activa

De mutaties gedurende het jaar kunnen als volgt worden weergegeven:

	Verbouwingen	Kantoor-inventaris	Computers en toebehoren	Software informatie systemen	Communicatie apparatuur	Overige activa	Totaal
Stand per 1 januari 2020							
Aanschafprijs	1.393.576	2.306.370	2.710.870	2.338.334	414.525	565.192	9.728.867
Cumulatieve afschrijvingen	-1.164.816	-2.099.311	-2.570.020	-2.183.560	-349.566	-564.561	-8.931.834
Boekwaarde	228.760	207.059	140.850	154.774	64.959	631	797.033
Mutaties in boekwaarde:							
Investeringen	45.079	37.952	80.297	0	121.770	0	285.098
Desinvesteringen	0	0	0	0	-38.880	0	-38.880
Afschrijvingen	-69.283	-34.017	-110.008	-78.025	-49.617	-510	-341.460
Afschrijvingen op desinvesteringen	0	0	0	0	35.365	0	35.365
Saldo	-24.204	3.935	-29.711	-78.025	68.638	-510	-59.877
Stand per 31 december 2020							
Aanschafprijs	1.438.655	2.344.322	2.791.167	2.338.334	497.415	565.192	9.975.085
Cumulatieve afschrijvingen	-1.234.099	-2.133.328	-2.680.028	-2.261.585	-363.818	-565.071	-9.237.929
Boekwaarde	204.556	210.994	111.139	76.749	133.597	121	737.156

De verzekerde waarde van de materiële vaste activa bedraagt € 2.995.000,-.

De historische aanschafwaarde van de volledig afgeschreven materiële vaste activa bedrag € 8.087.080,- per 31 december 2020.

3 Financiële vaste activa

Vordering Ministerie van Justitie en Veiligheid

De mutaties in het boekjaar zijn als volgt:

<i>(in Euro's)</i>	2020	2019
Stand per 1 januari	189.634.831	186.634.831
Programmasubsidie Juridisch Loket	-	3.000.000
Overschrijding liquiditeitsnorm	10.715.812	-
Stand per 31 december	200.350.643	189.634.831

De vordering op het Ministerie van Justitie en Veiligheid is niet direct opeisbaar. Deze vordering is ontstaan vanwege de overgang naar de huidige bekostigingssystematiek. Op dit saldo wordt afgeboekt het bedrag samenhangend met een eventuele overschrijding van het maximum van de egaliseringsreserve. Eveneens wordt bij een overschrijding van de liquiditeitsnorm het overschot aan liquiditeiten aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid overgemaakt onder gelijktijdige verhoging van de vordering op het Ministerie.

Vordering WSNP lange termijn

De vordering WSNP is als volgt opgebouwd:

<i>(in Euro's)</i>	2020	2019
Voorschotten bewindvoerders	10.872.000	14.956.000
Verplichting bewindvoerders	10.137.807-	13.904.855-
	734.193	1.051.145
Waarvan langlopend (59%/60%)	433.174	630.687
Waarvan kortlopend (41%/40%)	301.019	420.458

De verplichting van de Wsnp zaken wordt gesaldeerd met de uitstaande voorschotten, omdat deze op hetzelfde moment worden afgewikkeld. Afhankelijk van het saldo wordt het verantwoord onder de vorderingen of verplichtingen. Met ingang van 2020 wordt op basis van de realisatiecijfers een inschatting gemaakt van de verwachte financiële afwikkeling en wordt de verplichting gesplitst in een kortlopende en een langlopende deel. De vergelijkende cijfers 2019 zijn hierop aangepast. Voor 2020 is het percentage van het kortlopend deel 41% (2019: 40%) en voor het langlopende deel 59% (2019: 60%).

4 Vlottende activa

Vordering op rechtsbijstandverleners

De post 'vorderingen op rechtsbijstandverleners' betreft de betaalde declaraties aan rechtsbijstandverleners, zijnde advocaten en mediators.

Voorschotten COVID-19

Dit betreft de in 2020 verstrekte extra voorschotten aan advocaten en mediators in verband met de COVID-19-crisis. De voorschotten worden in 2021 teruggevorderd via het rekeningcourant.

Vordering WSNP op korte termijn

Verwezen wordt naar de toelichting op de Vordering WSNP op lange termijn zoals opgenomen onder de 'Financiële vaste activa'.

Debiteuren

<i>(in Euro's)</i>	2020	2019
Debiteuren	10.047.012	9.780.765
Voorziening debiteuren	8.945.379-	8.839.160-
	1.101.633	941.605

Voorziening debiteuren

<i>(in Euro's)</i>	2020	2019
Stand per 1 januari	8.839.160	6.131.540
Toevoeging	2.418.036	4.140.310
Onttrekking	2.311.817-	1.432.690-
Stand per 31 december	8.945.379	8.839.160

In het kader van de resultaatsbeoordeling en hercontrole inkomen rechtzoekenden wordt, indien uit de procedure blijkt dat cliënt over voldoende vermogen beschikt om zelf de kosten van de rechtsbijstand te betalen, het aan de advocaat uitbetaalde bedrag bij cliënt teruggevorderd.

Gedurende het boekjaar is ten laste van de winst-en-verliesrekening voor een bedrag van EUR 2.418.036 (2019: EUR 4.140.310) een voorziening wegens oninbaarheid gevormd. In totaal neemt de voorziening met EUR 0.1 mln. toe. De toevoeging aan de voorziening was in 2019 hoger, omdat in dat jaar meer hercontroles zijn uitgevoerd in verband met een inhaalactie.

Overige vorderingen en overlopende activa

Hieronder zijn de volgende posten opgenomen:

<i>(in Euro's)</i>	2020	2019
Vooruitbetaalde huur	244.981	242.753
Vooruitbetaalde ICT kosten	908.238	506.452
Overige vorderingen	624.358	978.173
	1.777.577	1.727.378

Alle overige vorderingen hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen kasmiddelen en banksaldi:

<i>(in Euro's)</i>	2020	2019
Kas	2.623	3.040
Rekeningcourant banken	370.106	375.433
Ministerie van Financiën	113.428.846	90.217.073
Deposito's	176.749	176.749
	113.978.324	90.772.295

De middelen zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën (schatkistbankieren) en zijn direct opeisbaar. Waar middelen elders zijn ondergebracht betreffen dit zogenaamde 'kasmiddelen'. De deposito's zijn direct opeisbaar.

5 Reserves

Het saldo van de staat van baten en lasten wordt ten gunste of ten laste gebracht van de reserve. Daarnaast wordt ten gunste of ten laste van de egaliseringsreserve de mutatie van de vervangingsreserve materiële vaste activa gebracht. In Verantwoord gerapporteerd van 13 januari 2020 zijn de in enig jaar toegestane dotaties en de hoogte van de egaliseringsreserve gemaximeerd tot 5% van de ontvangen subsidiebatens. Indien het gestelde maximum wordt overschreden voor de Wrb vindt verrekening plaats met de langlopende vordering op het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Indien het gestelde maximum wordt overschreden voor de Wsnp of Wbtv wordt de overschrijding geboekt als een subsidieschuld aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Egaliseringsreserves

(in Euro's)

	Wrb	Wsnp	Wbtv	Totaal
Stand per 1 januari 2020	6.348.188	308.850	69.100	6.726.138
Onttrekking ivm overschrijding maximum egaliseringsreserve	-	1.451.744-	142.876-	1.594.620-
Toevoeging saldo baten en lasten	6.325.956	1.406.645	153.857	7.886.458
Onttrekking bestemmingsreserve ICT primaire processen RvR	1.884.649-	-	-	1.884.649-
Onttrekking subsidie tegemoetkomingsregeling COVID-19	4.500.000-	-	-	4.500.000-
Onttrekking van de vervangingsreserve materiële vaste activa	295.340-	10.551-	10.581-	316.472-
Stand per 31 december 2020	5.994.155	253.200	69.500	6.316.855

Specificatie saldo toevoeging/onttrekking

(in Euro's)

	baten	lasten	mutatie
<i>Wrb</i>			
Civiele toevoegingen	136.305.000	136.383.466	78.466-
Bestuur toevoegingen	45.404.000	44.920.818	483.182
Asieltoevoegingen	27.184.000	25.506.029	1.677.971
Straftoevoegingen	49.616.000	54.504.324	4.888.324-
Ambtshalve straftoevoegingen	68.040.000	66.238.305	1.801.695
Lichte advies toevoegingen	1.907.000	1.882.653	24.347
Piketten	43.987.000	43.777.838	209.162
Inning en Restitutie	2.881.964	820.027	2.061.937
VKR	420.565	218.674	201.891
Subsidie Medisch Haalbaarheidsonderzoek	67.000	79.938	12.938-
Rogatoire commissie	100.000	60.787	39.213
MH17	602.572	604.281	1.709-
Subsidies rechts- en wetwinkels	115.000	110.189	4.811
Subsidie ihkv platform Uitelkaar	220.000	232.294	12.294-
Rechtsbijstand Caribisch gebied	111.000	70.888	40.112
Proceskosten	149.000	87.579	61.421
Subsidie tegemoetkomingsregeling COVID-19	4.500.000	-	4.500.000
Overige programmakosten	50.000	2.785.158	2.735.158-
Beheer	23.808.000	22.879.868	928.132
Vernieuwingen / projecten	2.190.000	305.351	1.884.649
Reorganisatie	-	134.322-	134.322
Overige baten	2.000	-	2.000
<i>Wrb - totaal</i>	407.660.101	401.334.145	6.325.956
<i>Wsnp</i>			
Programma	3.131.000	2.014.380	1.116.620
Beheer	1.933.000	1.642.975	290.025
<i>Wsnp - totaal</i>	5.064.000	3.657.355	1.406.645
<i>Wbtv</i>			
Beheer	1.390.000	1.236.143	153.857
<i>Wbtv - totaal</i>	1.390.000	1.236.143	153.857

6 Bestemmingsreserves Wrb

(in Euro's)				
	ICT-systemen primaire processen RvR	Herziening Stelsel Rechtsbijstand	Asiel	Totaal
Stand per 1 januari 2020	4.914.183	11.284.979	3.705.520	19.904.682
Onttrekking saldo baten en lasten	217.614	5.858.095-	2.876.982	2.763.499-
Dotatie subsidie tegemoetkomingsregeling COVID-19	-	4.500.000	-	4.500.000
Dotatie van egaliseringsreserve Wrb	627.649	1.257.000	-	1.884.649
Stand per 31 december 2020	5.759.446	11.183.884	6.582.502	23.525.832
<i>Specificatie saldo toevoeging/onttrekking</i>				
(in Euro's)				
		baten	lasten	mutatie
ICT-systemen primair processen RvR		587.000	369.386	217.614
Herziening Stelsel Rechtsbijstand				
Kosten Stelselherziening		2.938.000	2.410.868	527.132
Subsidieregeling stelselherziening Rechtsbijstand		-	6.385.227	6.385.227-
		2.938.000	8.796.095	5.858.095-
Asiel		17.344.000	14.467.018	2.876.982

Resultaatbestemming 2020

De directie heeft de resultaten WRB, WSNP en WBTv conform de richtlijnen uit Verantwoord gerapporteerd toegevoegd aan de egaliseringsreserves. Daarnaast heeft de Directie bepaald, na gehoord het advies van de Raad van Advies, conform de afspraak met het Ministerie van Justitie en Veiligheid onderstaande resultaten worden toegevoegd danwel onttrokken aan de bestemmingsreserves:

- € 58.693 te onttrekken aan de Algemene egaliseringsreserve Wrb
- € 1.406.645 toe te voegen aan de Algemene egaliseringsreserve Wsnp
- € 153.857 toe te voegen aan de Algemene egaliseringsreserve Wbtv
- € 2.876.982 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Asiel
- € 217.614 toe te voegen aan de bestemmingsreserve ICT-systemen primair processen RvR
- € 5.858.095 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Herziening Stelsel Rechtsbijstand

Liquiditeitsnorm

Aan de hoogte van het saldo aan liquide middelen zijn in "Verantwoord gerapporteerd" d.d. 13 januari 2020 grenzen gesteld. Naar aanleiding van de aanpassing van de verhouding tussen het kortlopende en langlopende deel van de toevoegverplichting Wrb is de maximale current ratio, het verhoudingsgetal van het totaal aan liquide middelen en kortlopende vorderingen ten opzichte van de kortlopende schulden, aangepast naar 0,7. Per 31 december 2020 is de current ratio 0,7 (2019: 0,60). De verhouding tussen de lang- en kortlopende toevoegingsverplichting en vorderingen/verplichting inzake de Wsnp zijn op basis van de gemaakte afspraken met het ministerie van Justitie en Veiligheid per 31-12-2020 aangepast. Ook de vergelijkende cijfers zijn op basis van deze nieuwe systematiek aangepast. Hierdoor verandert ook het vergelijkend cijfer van de liquiditeitsnorm. In de jaarrekening 2019 was een current-ratio opgenomen van 0,42 per 31-12-2019.

7 Vervangingsreserve materiële vaste activa

(in Euro's)		
	2020	2019
Stand per 1 januari	9.497.978	8.696.544
Dotatie egaliseringsreserve	316.472	801.434
Stand per 31 december	9.814.450	9.497.978
De vervangingsreserve is als volgt opgebouwd:	44.196	43.830
Cumulatieve afschrijving materiële vaste activa	9.273.294	8.931.834
Forfaitaire afname aanschafwaarde materiële vaste activa	541.156	566.144
Stand per 31 december	9.814.450	9.497.978

De omvang van de vervangingsreserve wordt bepaald aan de hand van de inventarisadministratie en de daaraan te ontleen boekwaarde. De reserve heeft als omvang het verschil tussen de boekwaarde van de materiële vaste activa en de oorspronkelijke aanschafwaarde daarvan en wordt jaarlijks verhoogd met de prijsindex voor consumptiegoederen over de oorspronkelijke aanschafwaarde. De stijging van de vervangingsreserve wordt veroorzaakt door de stijging van de cumulatieve afschrijving.

8 Voorziening reorganisatie

De Raad heeft in 2012 een reorganisatievoorziening getroffen voor de toekomstige wachtgelden en salariskosten boventalligen. In 2020 heeft de Raad een bedrag van € 296.163 onttrokken voor uitbetaalde wachtgelden. Daarnaast is een bedrag van € 134.322 vrijgevalen als gevolg van een hercalculatie van de voorziening.

<i>(in Euro's)</i>	2020	2019
Stand per 1 januari	1.062.066	1.372.922
Vrijval	134.322-	49.164-
Onttrekkingen	296.163-	261.692-
Stand per 31 december	631.581	1.062.066

De voorziening betreft de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting inzake de wachtgelden af te wikkelen. Het langlopende deel bedraagt € 423.976,-.

9 Langlopende schulden

Toevoegingsverplichtingen WRB op lange termijn

De verplichting toevoegingen is als volgt opgebouwd:

<i>(in Euro's)</i>	2020	2019
Civiele toevoegingen (excl. Lichte adviestoevoegingen)	111.592.634	90.570.182
Bestuur toevoegingen	35.178.006	30.426.096
Straftoevoegingen	40.734.272	31.089.784
Ambtshalve toevoegingen	64.072.336	66.671.712
Asieltoevoegingen	18.421.655	17.831.808
Verplichtingen toevoegingen (kort- en langlopend)	269.998.903	236.589.582
Waarvan langlopend (40%)	107.999.561	94.635.833
Waarvan kortlopend (60%)	161.999.342	141.953.749

In de jaarrekening onder paragraaf 2.8 zijn de verantwoordingsmodellen opgenomen waarin de toevoegingsverplichting is berekend.

10 Kortlopende schulden

Verplichtingen Wsnp

De uitvoering van de Wsnp door de Raad is geregeld in hoofdstuk IIa van de wet. De eisen met betrekking tot de financiële verantwoording zijn identiek aan die bij de WRB. Dat geldt derhalve ook voor de aangegane verplichtingen. De Raad heeft hiertoe een overzicht opgesteld van verplichtingen met betrekking tot de Wsnp die zijn aangegaan, maar in een later stadium worden voldaan. Het betreft derhalve ook verplichtingen die zijn aangegaan en nog niet betaalbaar zijn gesteld, omdat de rechthand kan bevestigd worden dat de zaak nog niet heeft afgesloten. De verplichting van de nog niet betaalde Wsnp-zaken is gesaldeerd met de openstaande voorschotten. Het hierdoor ontstane positieve saldo is verantwoord onder de langlopende en kortlopende vordering (toelichting onder 3).

Toevoegingsverplichtingen WRB op korte termijn

Verwezen wordt naar de toelichting op de toevoegingsverplichtingen op lange termijn.

Crediteuren

De post crediteuren heeft betrekking op per 31 december 2020 reeds ontvangen en nog niet betaalde facturen inzake beheerskosten.

Subsidienschuld Ministerie van Justitie en Veiligheid

De mutaties in het boekjaar zijn als volgt:

(in Euro's)	2020	2019
Stand per 1 januari	1.340.795	32.119.213
Afwikkeling subsidievaststelling 2018	-	32.119.213-
Afwikkeling subsidievaststelling 2019	1.340.795-	-
Overschrijding egaliseringsreserve WSNP	1.451.744	1.340.795
Overschrijding egaliseringsreserve WBTv	142.876	-
Overschrijding liquiditeitsnorm	10.715.812	-
Stand per 31 december	12.310.432	1.340.795

Op basis van de aanwijzingen in de subsidievaststelling 2019 is 1,3 mln. terugbetaald aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Voor de overschrijding van de maximale egaliseringsreserve van 5% voor Wsnp en Wbtv is een subsidienschuld aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid opgenomen. In verband met de overschrijding van de liquiditeitsnorm is er een bedrag van 10,7 mln als subsidienschuld opgenomen.

Overige schulden

Deze post is als volgt samengesteld:

(in Euro's)	2020	2019
Te betalen loonheffing en sociale lasten	1.040.617	990.446
Nog te betalen vakantiegeld, inclusief sociale lasten	599.624	493.885
Nog te betalen subsidie VWN	166.820	145.127
Te betalen accountantskosten	62.315	29.040
Verplichting uitstaande vakantiedagen	684.964	707.696
Nog te betalen restituties	839.409	780.364
Nog te besteden subsidie Ministerie van JenV Tolken in de Toekomst	1.370.404	430.648
Nog te besteden subsidie Ministerie van JenV innovatiesubsidie	-	165.172
Nog te besteden subsidie Ministerie Quartz Wbtv	-	49.877
Nog te besteden subsidie Ministerie Strafbeschikking	195.000	-
Nog te besteden subsidie Ministerie Afdoeningsbeslissing	163.594	1.000.000
Overige	1.979.050	1.142.991
	7.101.797	5.935.246

De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten. In 2020 is een investeringssubsidie ad EUR 3,5 miljoen ontvangen voor de applicatie Tolken in de Toekomst. Van dit bedrag is reeds EUR 2,9 miljoen geïnvesteerd. Ultimo 2020 resteert nog EUR 1,4 mln voor Tolken in de Toekomst en Quartz Wbtv.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen

De Raad heeft per 31 december 2020 de volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake huurcontracten:

	Looptijd tot	Duur in jaren	Resterende Looptijd in jr.	Bedrag per jaar	Verplichting tot 1 jaar	Verplichting 1-5 jaar	Verplichting > 5 jaar
Den Bosch	31-12-2025	6,8	5,0	€ 265.764	€ 265.764	€ 1.063.056	€ 0
Den Haag	30-11-2021	3	0,9	€ 10.500	€ 9.450	€ 0	€ 0
Leeuwarden	30-9-2023	5	2,7	€ 67.224	€ 67.224	€ 114.281	€ 0
Utrecht	1-6-2022	11	1,4	€ 437.748	€ 437.748	€ 175.099	€ 0
				€ 781.236	€ 780.186	€ 1.352.436	€ 0

De Raad heeft het huidige huurcontract voor locatie Utrecht verlengd met 1 jaar.

Wachtgeldverplichtingen Stichting Rechtsbijstand Asiel Nederland

De werkzaamheden op de aanmeldcentra en de medewerkers van de Stichting Rechtsbijstand Asiel Nederland, die werkzaam waren op de aanmeldcentra, zijn op 1 januari 2008 overgegaan naar de Raad Arnhem. De andere activiteiten van deze Stichting zijn beëindigd, waarbij de rechtsbijstand taak is ondergebracht bij de markt. De medewerkers die in 2008 niet zijn overgegaan naar de Raad Arnhem vallen onder het Sociaal Plan. Tot 1 januari 2015 werd de wachtgeldregeling uitgevoerd door de Stichting Rechtsbijstand Asiel Nederland. Met ingang van 1 januari 2015 voert de Raad deze wachtgeldregeling uit. Omdat de Raad een garantie heeft van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is deze verplichting bij de Raad niet in de balans opgenomen. De door de Raad uitbetaalde wachtgelden voor het boekjaar 2020 bedragen € 7.787,- en zijn verantwoord conform voorgaande jaren onder de Stichting Rechtsbijstand Asiel. De resterende verplichting bedraagt € 667,-.

Afgegeven garanties

De organisatie heeft ultimo 2020 een bankgarantie afgegeven ten behoeve van huurverplichtingen voor € 136.030,-.

2.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

11 Programmabaten

Programmabaten Ministerie van Justitie en Veiligheid uit hoofde van het subsidiebesluit:

(in Euro's)	werkelijk 2020	Begroting 2020	werkelijk 2019
<i>Toevoegingen</i>			
Civiele toevoegingen	136.305.000	116.917.000	119.337.000
Bestuur toevoegingen	45.404.000	43.649.000	42.199.000
Asieltoevoegingen	27.184.000	36.609.000	27.851.000
Straftoevoegingen	49.616.000	49.385.000	49.827.000
Ambtshalve straftoevoegingen	68.040.000	63.086.000	63.401.000
Lichte advies toevoegingen	1.907.000	1.652.000	1.668.000
Piketten	43.987.000	50.873.000	39.827.000
	372.443.000	362.171.000	344.110.000
<i>Overig WRB</i>			
Subsidie Het Juridisch Loket	-	-	25.738.000
Subsidie medisch haalbaarheidsonderzoek	67.000	122.000	123.000
Rogatoire commissie	100.000	350.000	250.000
Rechtsbijstand Caribisch gebied	111.000	105.000	113.000
Subsidies rechts- en wetwinkels	115.000	115.000	115.000
Subsidie ihkv platform uit elkaar	220.000	60.000	87.000
Proceskosten	149.000	126.000	172.000
Subsidie tegemoetkomingsregeling COVID-19	4.500.000	-	-
Overige baten	50.000	-	50.000
	5.312.000	878.000	26.648.000
Inning en Restitutie	-	-	1.500.000-
<i>Totaal WRB</i>	377.755.000	363.049.000	369.258.000
Programmakosten Wsnp	3.131.000	10.700.000	4.401.000
Asiel, Vluchtelingenwerk Nederland, AC's en tolken en vertaaldiensten	17.344.000	17.851.000	16.322.000
<i>Totaal programma</i>	398.230.000	391.600.000	389.981.000
Baten beheer WRB	23.808.000	22.746.000	22.633.000
Vernieuwingen / projecten	2.190.000	2.177.000	2.190.000
Stelselherziening	2.938.000	4.234.000	1.645.000
Kosten ICT-systemen primair processen RvR	587.000	-	392.000
Baten beheer WSNP	1.933.000	1.729.000	1.776.000
Baten beheer KTV / Wbtv	1.390.000	1.346.000	1.382.000
	32.846.000	32.232.000	30.018.000
<i>Totaal Subsidiebaten</i>	431.076.000	423.832.000	419.999.000
<i>Inning en Restitutie</i>	2.881.964	-	255.836
<i>Verhaalkosten Rechtsbijstand</i>	420.565	-	-
<i>MH17</i>	602.572	-	-
<i>Overige baten</i>	2.000	24.000	14.119
<i>Rentebaten</i>	-	-	27

De werkelijke baten kunnen afwijken van de begrote baten, omdat bij de aanvullende subsidiebeschikking de baten voor de toevoegingen, piketten en wsnp-zaken wordt bepaald op basis van het daadwerkelijk aantal zaken in de periode van 1 september van het voorgaande jaar tot 1 september van het boekjaar. De baten bij de asieltoevoegingen en de piketten zijn lager, omdat het aantal zaken substantieel lager lag dan vooraf ingeschat. Bij de piketten ligt de oorzaak in het veel lager aantal piketmeldingen in maanden april en mei als gevolg van de COVID-19 maatregelen. Bij de asieltoevoeging was verwacht dat de inhaalactie door de IND zou zorgen voor meer asieltoevoegingen in 2020. De werkelijke baten bij de overige onderdelen wordt bij de aanvullende subsidiebeschikking bijgesteld op basis van de verwachte realisatie. De baten voor de subsidie medisch haalbaarheidsonderzoek en rogatoire commissies zijn lager als gevolg van de COVID-19 maatregelen. De subsidie voor het platform Uit Elkaar is hoger door een groter dan verwacht gebruik van deze online voorziening. De baten voor Inning en Restitutie, Verhaalkosten Rechtsbijstand en MH17 zijn niet opgenomen in de begroting conform afspraak met het ministerie van JenV. De baten bij Inning en Restitutie zijn in 2020 hoger, doordat in de subsidie geen rekening meer wordt gehouden met vooraf door het ministerie ingeboekte baten. De Raad heeft een subsidie ontvangen voor de tegemoetkomingsregeling COVID-19. Hiervoor zijn geen kosten gemaakt en het resterende saldo zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Herziening Stelsel Rechtsbijstand.

Programmalasten

12 Wet op de rechtsbijstand (Wrb)

Toevoegingen

(in Euro's)	Civiel	Bestuur	Straf	Ambtshalve	Asiel	2020	2019
Declaraties 2016-2020	112.229.440	39.105.331	43.555.748	65.604.753	24.403.027	284.898.299	302.432.715
Mutatie toevoegingsverpl.	23.245.440	5.426.199	10.543.496	789.854-	1.119.607	39.544.888	7.416.696
Vastgestelde decl. <=2016	3.131.574	1.063.577	1.304.088	3.232.928	513.155	9.245.322	10.052.719
Vrijval verpl. toevoegingen	2.222.988-	674.289-	899.008-	1.809.522-	529.760-	6.135.567-	6.326.326-
totaal 2020	136.383.466	44.920.818	54.504.324	66.238.305	25.506.029	327.552.942	
totaal 2019 vergel. cijfers	120.835.141	42.423.797	48.583.802	71.959.061	29.774.004		313.575.804

De totale lasten voor toevoegingen (civiel, bestuur, asiel, straf en ambtshalve) zoals opgenomen in de jaarrekening is € 294.143.620 plus een toename van de toevoegingsverplichting van € 39.544.888 en een vrijval van zaken van 2015 van € 6.135.567. In de rechtmatigheidsteekproef is een bedrag gecontroleerd van € 281.589.271 over de jaren 2016-2019, waarvan € 188.039.416 betrekking had op de lasten zoals verantwoord in de jaarrekening en waarvan € 113.646.541 nog wel is verantwoord in de lasten van de jaarrekening, echter nog geen onderdeel is geweest van de rechtmatigheidsteekproef.

Piketten

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Rechtsbijstandkosten	41.952.005	38.886.000	40.432.680
Piket pilot	33.197	10.306.000	426.021
Kosten piketcentrale	1.792.636	1.881.000	1.512.920
	43.777.838	51.073.000	42.371.621
Rechtsbijstandkosten	41.952.005	38.886.000	40.432.680
Aantal gedeclareerde piketten	108.481	115.000	119.581
Gemiddelde vergoeding (exclusief pilot en piketcentrale)	387	338	338

De kosten voor de piketten zijn in 2020 gestegen. De gemiddeld prijs is toegenomen door de tijdelijk verhoging van de vergoeding 2020-2021, de indexering 2020 en de hogere vergoeding voor verhoorbijstand. Het volume ligt 11.100 lager, doordat er in 2020 minder piketmeldingen zijn geweest als gevolg van de COVID19-maatregelen. Vooral in de maanden april en mei was het aantal zaken substantieel lager. In de begroting van 2020 was een bedrag van € 10 mln. opgenomen voor de verdere uitrol van ZSM. Bij de begrotingbespreking heeft het ministerie aangegeven dat zij zelf dit budget gaan beheren.

Lichte advies toevoegingen

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Rechtsbijstandkosten lichte adviestoevoegingen	1.882.653	1.652.000	1.792.744
Aantal gedeclareerde lichte adviestoevoegingen	7.858	8.000	8.704
Gemiddelde vergoeding	240	207	206

De kosten van de lichte adviestoevoegingen nemen toe door de tijdelijke verhoging van de vergoeding 2020-2021 en de indexering 2020. Het volume is met 846 zaken gedaald als gevolg van de COVID19-maatregelen.

MH17

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Rechtsbijstandkosten MH17	496.513	-	-
Vertaalkosten	7.943	-	-
Uitvoeringskosten	99.825	-	51.142
	604.281	-	51.142

Dit betreft de kosten rechtsbijstand in een strafzaak in het kader van de MH17 ramp. Deze kosten zijn niet opgenomen in de begroting aangezien de Raad hiervoor een afzonderlijke subsidie voor ontvangt vanuit het Joint Investigation Team (JIT).

Inning en Restitutie

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Restituties	201.020	-	50.786
Nog te betalen Restituties	59.045	-	150.232
Beheerlasten	559.962	-	447.833
	820.027	-	648.851

De kosten die samenhangen met Inning en Restitutie zijn niet opgenomen in de begroting. Met het ministerie van Justitie en Veiligheid is afgesproken dat de betaalde resituties en beheerlasten ten laste komen van de opbrengsten.

Verhaalkosten Rechtsbijstand

<i>(in Euro's)</i>	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Beheerlasten	218.674	-	524.984
	218.674	-	524.984

Dit betreft de uitvoeringskosten van de regeling Verhaalkosten rechtsbijstand voor onherroepelijk veroordeelden. De kosten waren in 2020 tijdelijk lager, omdat de formatie niet volledig was ingevuld. In de begroting 2020 zijn alleen de netto baten begroot en niet de afzonderlijke kosten.

Overige taken

<i>(in Euro's)</i>	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
- Subsidie Medisch Haalbaarheids Onderzoek	79.938	123.000	101.451
- Rogatoire commissie	60.787	350.000	96.538
- KRB Rechtsbijstand	70.888	115.000	125.533
- Subsidies rechts- en wetswinkels	110.189	115.000	113.148
- Subsidie ihkv platform Uitelkaar	232.294	100.000	103.683
	554.096	803.000	540.353

Dit betreft de kosten voor diverse regelingen / overige taken die door de Raad worden uitgevoerd en niet onder de reguliere programmakosten vallen. De kosten zijn afhankelijk van het gebruik van de betreffende regeling.

Stichting het Juridisch Loket

<i>(in Euro's)</i>	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Subsidie	-	-	25.036.053
ECC	-	-	222.000
ODR contactpunt	-	-	105.000
Programma Stelselherziening	-	-	3.000.000
Subsidie bezwaarschrift vaststelling 2015	-	-	1.002
Aanvullende subsidie HSGR	-	-	11.740
Vrijval reservering ICT middelen	-	-	140.649-
Verrekening subsidie 2017	-	-	1.128.423-
	-	-	27.106.723

Met ingang van 1 januari 2020 is de subsidierelatie met het Juridisch Loket overgedragen aan het ministerie van JenV.

13 Kosten Asiel

Programmakosten asiel

	AC-diensten advocaten	SRAN	Vereniging Vluchtelingen werk Nederland	Totaal 2020	Totaal 2019
<i>(in Euro's)</i>					
Reguliere subsidie	-	-	1.309.872	1.309.872	1.073.356
Wachtgeld	-	143.012	-	143.012	-
AC-diensten advocaten	130.080	-	-	130.080	210.800
Overige kosten asiel	6.680	-	-	6.680	5.588
Totale lasten asiel	136.760	143.012	1.309.872	1.589.644	1.289.744
<i>Tolken en vertaaldiensten</i>					
Kosten landelijke portefeuille				37.717	48.126
Kosten tolk- en vertaaldiensten				10.943.158	12.041.004
Totale lasten tolken en vertaaldiensten				10.980.875	12.089.130
Totaal Programmakosten				12.570.519	13.378.874

Beheerlasten Asiel

	werkelijk 2020	werkelijk 2019
<i>(in Euro's)</i>		
Organisatiekosten		
Personele kosten		
Bruto salarissen	997.948	1.064.978
Flexibele arbeidskrachten	161.233	103.150
Sociale lasten	210.047	201.143
Pensioenpremie	136.581	130.535
Overige personeelskosten	166.044	81.750
	1.671.853	1.581.556
Organisatiekosten	68.004	78.835
Huisvestingskosten	217	37
Afschrijvingskosten	6.440	10.207
Automatiseringskosten	149.985	139.332
Totaal beheerslasten	1.896.499	1.809.967
Totaal kosten Asiel	14.467.018	15.188.841

De kosten zijn lager door een afname van het gebruik van tolk- en vertaaldiensten in 2020. Dit hangt samen met de daling van het aantal behandelde asiel- en strafzaken als gevolg van de COVID-19 crisis.

14 Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen

	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
<i>(in Euro's)</i>			
Declaraties 2015-2020	5.737.362	4.200.000	7.159.187
Mutatie verplichting	3.767.049-	-	3.688.459-
Declaraties <=2014	43.425	-	40.809
Oninbare vorderingen	642	-	800
Lasten bewindvoeders	2.014.380	4.200.000	3.512.337

De kosten zijn in 2020 lager dan begroting door een groter dan verwachte daling van het aantal gestarte schuldsaneringszaken en de hiermee ook samenhangende mutatie van de verplichting.

Specificatie beheerlasten

15 Beheerslasten WRB

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Raadskosten			
Vacatiegelden Raad van Advies inclusief reiskosten	20.988	15.000	19.008
Vacatiegelden die bezwaar en beroep	46.258	54.100	50.742
Vacatiegelden overige commissies	1.952	15.000	-
Reiskosten die bezwaar en beroep	2.785	5.400	5.393
Overige raadskosten	5.654	4.100	31.154
	77.637	93.600	106.297
Personeelskosten			
Bruto salarissen	9.742.989	9.536.843	8.849.575
Ontvangen ziekengelden	78.606	-	67.220
Flexibele arbeidskrachten	375.804	269.079	245.404
Sociale lasten	1.520.380	1.662.513	1.514.122
Pensioenpremie	999.427	1.065.278	923.996
Reiskosten	289.468	571.400	574.997
Opleidingen & trainingen	110.581	311.992	158.896
Wervingskosten	211	-	632
Verzekeringen	5.893	4.500	4.549
Arbokosten	47.034	54.900	59.599
Overige personeelskosten	230.473	200.000	916.825
	13.243.654	13.676.505	13.181.375

Pensioenregeling

De Raad heeft een pensioenregeling die als een toegezegde pensioenregeling wordt geclassificeerd. De pensioenregeling wordt gefinancierd door premiebetalingen aan het bedrijfspensioenfonds, welke is ondergebracht bij PFZW. Dit betreft een bedrijfstakpensioenfonds en de Raad heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies. Op grond hiervan kunnen geen aanspraken worden gemaakt op de Raad door individuele deelnemers. De pensioenregeling is derhalve verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde bijdrageregeling. De pensioenlast bestaat bij een toegezegde bijdrageregeling uit de premies over het lopende jaar. Door de kredietcrisis en de dalende rente in het afgelopen jaar bevindt de pensioenuitvoerder zich per balansdatum 2018 in een reservetekort. De dekkingsgraad (marktwaarde van de beleggingen uitgedrukt in een percentage van de voorziening pensioenverplichtingen volgens de grondslagen van DNB) van het fonds per balansdatum was 92,6%. Vanwege de Corona-crisis heeft Minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de maatregel getroffen dat pensioenfondsen die op 31 december 2020 een actuele dekkingsgraad boven de 90% hebben, de pensioen in 2021 niet hoeven te verlagen. Wel zal er vanwege de verwachte lagere toekomstige rendementen een premieverhoging plaatsvinden.

Vervolg specificatie beheerslasten WRB

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Huisvestingskosten			
Huur incl. servicekosten	954.079	998.200	1.123.436
Schoonmaakkosten	75.428	81.100	78.887
Klein onderhoud/repatriaties	996	600	1.660
Verzekeringen	5.222	6.500	6.681
Beveiliging	766	1.400	2.229
Belasting en heffingen	15.370	12.500	17.922
Overige huisvestingskosten	154.697	146.100	154.942
	1.206.558	1.246.400	1.385.757
Organisatiekosten			
Telefoonkosten	40.557	30.300	30.926
Kopieer en Printerkosten	33.898	32.200	36.200
Kantoomateriaal	42.937	21.000	30.909
Portkosten	876.390	770.000	770.735
Drukwerk / Jaarverslag	129.046	128.800	111.039
Bibliotheek & abonnementen	58.536	37.200	41.947
Onderhoud kantoomachines	37.208	39.800	41.800
Archiefkosten	55.003	38.900	39.973
Overige kantoorkosten	48.034	39.600	39.729
Vergaderkosten	19.096	54.000	51.427
Representatiekosten	5.824	1.200	744
Publiciteit & voorlichting	5.726	2.400	6.412
Accountantskosten	133.402	95.500	94.918
Administratiekosten	49.893	93.200	104.081
Advieskosten	38.261	70.278	58.482
Europese aanbesteding	10.690	24.300	21.505
Berichtenverkeer	101.335	105.144	98.228
AVG	264.278	100.000	124.917
Overige organisatiekosten	122.487	81.400	30.968
	2.072.601	1.765.222	1.734.940
Automatiseringskosten			
Kosten kantoorautomatisering	2.152.517	2.069.882	1.713.529
Kosten bedrijfsapplicaties	2.555.325	2.482.123	2.458.609
Onderhoud website	130.795	167.800	149.624
Webportaal	225.815	214.500	212.594
Burgerportaal/digitale inkomensverklaring	162.319	118.000	135.246
Rechtwijzer 1.0 en 2.0	104.193	175.200	107.296
Technische upgrades	543.351	574.260	592.280
Datacommunicatie	42.258	99.781	50.324
Overige automatiseringskosten	48.849	78.120	20.503
	5.965.422	5.979.666	5.440.005
Afschrijvingskosten			
Verbouwingen gehuurde panden	62.024	56.500	51.131
Kantoorinventaris	27.247	27.463	23.415
Automatisering hard- en software	174.598	275.600	284.301
Telefooninstallatie	49.617	2.980	39.855
Overige materiële vaste activa	510	28.800	511
	313.996	391.343	399.213
Totaal lasten	22.879.868	23.152.736	22.247.587

16 Vernieuwingen / projecten

<i>(in Euro's)</i>	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Advocatuur			
- Leerstoel Sociale Rechtshulp	59.037	-	111.999
Organisatie raad			
- Digitale routes tot het recht Rechtwijzer	10.000	10.000	6.467
- Nieuwe tool Rechtwijzer	5.000	75.000	7.714
- Proeftuin Tilburg (Rechtwijzer)	842	-	997
- Implementatie quick scan multi-problematiek Rechtwijzer	4.296	-	13.531
- Sociaal Juridische kaart Rechtwijzer	-	100.000	-
- HT naar compliance	-	-	11.597
- Implementatie Wet Open Overheid	-	50.000	-
- Implementatie Wet digitaal bestuurlijk verkeer	-	100.000	-
- Evaluatie Verhaalkosten rechtsbijstand	-	50.000	-
- Procesmining / onderzoek robotic automation	12.100	133.000	23.808
- Integraal werken (vervolg business case)	-	100.000	184.009
- Deskundigheidsbevordering / Fraudeaanpak	-	-	181.437
- Data science (Risico gestuurd werken)	-	50.000	120.815
- Onderzoek naar ontwikkelen chatbot	-	50.000	-
- Actualiseren functiegebouw	9.923	-	90.750
- Pilot adviescommissie EXU	-	-	8.995
- Passend contact burger (digitaliseren)/kanaalsturing	25.811	50.000	3.778
- Digitale inclusie	-	50.000	-
- Archivering / Digitalisering CDD	-	40.000	-
- Actualiseren functiegebouw	-	-	-
Overig			
- Stichtingen rechtsbijstand / Mobiliteit	-	-	-
- Spreekuurcontracten	50.000	50.000	50.000
- Projectinitiatieven	128.342	150.000	63.003
	305.351	1.058.000	878.900

Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een overzicht gemaakt van vernieuwingsprojecten. De meeste projecten worden binnen een jaar afgerond, waardoor er geen vergelijkende cijfers zijn. In verband met de coronacrisis en doordat er extra projecten bij de Raad zijn neergelegd, zijn er een aantal projecten niet gestart.

17 Kosten ICT-systemen primair processen RvR

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Programmabureau	198.230	536.000	849.349
Herstart voorfase Quartz-Wrb	-	250.000	-
Prodes-/functioneel ontwerp Quartz-WRB	-	150.000	-
IKV Quartz GRAS	-	150.000	-
Vervangen Berichtenmakelaar ivm niet doorgaan Quartz Wrb	-	422.000	-
Vervangen GCS ivm niet doorgaan Quartz Wrb	-	422.000	-
Implementatie Integraal werken	171.156	750.000	-
Quartz Wrb	-	-	830.007
Transitiekosten	-	-	254.592
Kosten ICT-systemen primair processen RvR	369.386	2.680.000	1.933.948

De kosten voor ICT-systemen zijn in 2020 lager dan begroot en dan de realisatie van vorig jaar. De Raad heeft in 2020 besloten het programmabureau niet meer als afzonderlijke entiteit te handhaven en dit met ingang van 1 juli 2020 op te nemen in de staande organisatie. Daarnaast zijn een aantal projecten in 2020 waaronder de opstart van Quartz Wrb niet uitgevoerd, omdat de prioriteit is gegaan naar andere projecten, zoals Quartz Wbtv.

18 Kosten Stelselherziening

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Stelselherziening			
- Programmabureau Stelselherziening	1.171.178	1.056.900	699.387
- Redesign Rechtshulppakketten	35.376	-	26.956
- Uitvoeringskosten subsidieregeling stelselherziening Rechtsbijstand	118.804	-	-
- Uitvoerstoets Inning eigen bijdrage	8.537	-	143.847
- Uitvoeringskosten project innovatie sociale advocatuur	19.969	-	-
- Pilot Wijkrechtbank Eindhoven	51.380	-	26.908
- Project versterking samenwerking 1e lijn	7.095	-	14.391
- Vervolgonderzoek extra uren systematiek	70.554	-	-
- Geschiloplossing in de huurketen	34.935	-	-
- Oplossingsroute echtscheiding	17.860	-	-
- Regie	-	-	596.240
Kenniscentrum			
- Kenniscentrum	441.929	350.000	-
- DataScience	24.000	75.000	-
- Advies data kwaliteit en procesverbetering	17.630	60.000	-
- Transitie keteninformatiesysteem (vervanging Business Objects)	59.246	300.000	-
- Dataexperimenten	150.000	150.000	-
- CBS impact wetgeving op rechtsbijstand	100.000	100.000	-
- Kennispartnerschappen	75.000	75.000	-
- Seminars/Monitors/Publicaties	-	75.000	-
- Opleidingskosten	21.565	50.000	-
Kosten Stelselherziening	2.410.868	2.291.900	1.507.729

De kosten van Stelselherziening nemen in 2020 toe, omdat het Programma in de tweede helft van 2019 is opgestart en het Kenniscentrum per 2020 is opgestart. De kosten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting 2020.

19 Subsidieregeling stelselherziening Rechtsbijstand

(in Euro's)	werkelijk 2020	begroting 2020	werkelijk 2019
Subsidieregeling stelselherziening Rechtsbijstand	6.385.227	-	-

De kosten voor de subsidieregeling zijn niet opgenomen in de begroting. Het maximale subsidiebedrag is EUR 10 mln. Dit bedrag wordt ten laste van de bestemmingsreserve gebracht. In 2020 is van dit bedrag reeds EUR 6,4 mln uitgekeerd.

20 Beheerslasten Wsnp

(in Euro's)	werkelijk 2020	werkelijk 2019
Personeelskosten		
Bruto salarissen	436.288	462.371
Flexibele arbeidskrachten	24.570	48.720
Sociale lasten	78.501	78.846
Pensioenpremie	54.551	53.324
Overige personeelskosten	33.412	34.814
Substotaal personeelskosten	627.322	678.075
Automatiseringskosten	443.426	478.849
Organisatiekosten	69.737	69.780
Communicatie	13.898	5.817
Commissies	2.469	2.127
Overig	-	-
Onderzoek	39.803	31.541
BBW/bijzondere subsidie	30.000	30.000
Afschrijvingskosten	416.320	268.226
Kosten	1.642.975	1.564.415

Onder de post bruto salarissen worden tevens de kosten voor ingehuurd personeel op een vaste formatieplaats opgenomen. De post afschrijvingskosten is toegenomen door de in gebruik name van de nieuwe applicatie.

21 Beheerslasten Wbtv

(in Euro's)	werkelijk 2020	werkelijk 2019
Register		
Personele kosten		
Bruto salarissen	597.766	375.486
Flexibele arbeidskrachten	70	20
Sociale lasten	96.145	70.962
Pensioenpremie	58.880	44.897
Overige personeelskosten	24.262	27.340
Subtotaal Personele kosten	777.123	518.705
Commissies	46.276	47.982
Materiële kosten	503.488	648.943
Communicatie	2.639	2.292
Kwaliteitsinstituut		
Participatie projecten NEN, AGIS en Critical Link	2.322	2.299
Ontwikkeling opleidingen, toetsen en bijscholing/SIGV	-	60.137
Leges	95.705	78.225
	1.236.143	1.202.133

Personeelsbestand

Eind 2020 waren er 291 mensen bij de Raad voor Rechtsbijstand in dienst. In 2020 zijn bij de Raad voor Rechtsbijstand 36 nieuwe medewerkers in dienst getreden (in 2019: 28). In 2020 zijn er 21 medewerkers uit dienst getreden (in 2019: 18).

Het gemiddeld aantal medewerkers (in FTE's)	werkelijk 2020	werkelijk 2019
Wrb, inclusief projecten en boventalligen	214,7	206,0
Wsnp	8,0	7,6
Wbtv	9,3	7,5
Asiel (AC's)	20,5	21,1
Tijdelijke arbeidskrachten op vaste formatieplaats	6,7	9,1
	259,2	251,3

WNT verantwoording 2020

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Raad voor Rechtsbijstand. Het voor Raad voor Rechtsbijstand toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekken en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13 maand van de functievervulling

Gegevens 2020	
bedragen x C 1	Irene Nijboer *
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/04 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,97
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.778
Beloningen betaalbaar op termijn	15.247
Subtotaal	119.025
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	145.460
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	
	0
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van 1.700 EUR of minder

Gegevens 2019	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
I. Nijboer	Algemeen Directeur

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020					
bedragen x C 1	Schouw A.G.	Vries J.M. de	Vossen G. van der	Berg P.J.C.M. van den	Eykman Q.A.M.
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	7.030	2.179	1.917	3.116	1.643
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.150	20.100	20.100	20.100	20.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019					
bedragen x C 1	Schouw A.G.	Vries J.M. de	Vossen G. van der	Berg P.J.C.M. van den	Eykman Q.A.M.
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	15/06-31/12	01/06-31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	9.352	2.534	850	2.416	1.074
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400	10.577	11.321
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

* Irene Nijboer is vanaf 1 april 2020 in dienst gekomen bij de Raad voor Rechtsbijstand. Voor deze datum was zij onbetaald gedetacheerd bij de Raad voor Rechtsbijstand vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

2.7 Bedrijfsvoeringsparagraaf

Algemeen

In de bedrijfsvoeringsparagraaf verantwoordt de bestuurder zich over de navolgende onderwerpen:

- Financiële rechtmatigheid, te weten de uitkomsten van de steekproef inzake toevoegen en vaststellen en de overige tijdens de controle aangetroffen rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden (inzake het financieel, personeel en materieel beheer);
- De uitkomsten van het gevoerde beleid inzake misbruik en oneigenlijk gebruik.

Deze paragraaf gaat in op afwijkingen en aandachtspunten die voortvloeien uit de reguliere planning- en control cyclus en de uitgevoerde audits. Deze zijn onder meer gebaseerd op interne risicoanalyses en interne rapportages.

2.7.1 Financiële onrechtmatigheid

Algemeen

Op 13 januari 2020 is het controleprotocol voor de jaarrekening van de Raad voor Rechtsbijstand vastgesteld. De bestuurder neemt de vastgelegde rapporteringstoleranties in acht bij de opstelling van de in de bedrijfsvoeringsparagraaf opgenomen verantwoording over de financiële rechtmatigheid.

Rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden die de rapporteringstolerantie overschrijden dienen te worden gerapporteerd in de bedrijfsvoeringsparagraaf (op basis van clustering naar posten in de jaarrekening of naar onderwerpen, zoals fouten en onzekerheden die samenhangen met toevoegingen en vaststellingen, fouten en onzekerheden inzake inkooponrechtmatigheid etc). Zodra het bedrag aan rechtmatigheidsfouten en onzekerheden de controletolerantie te boven gaat, dan dient het totale bedrag aan rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden te worden vermeld en toegelicht (en niet alleen het bedrag van de overschrijding van de tolerantie).

De rapporteringstolerantie voor de getrouwheid en financiële rechtmatigheid wordt vastgesteld op 10% van de goedkeuringstolerantie voor de getrouwheid, oftewel 0,2% van de totale baten. Fouten dienen ongesaldeerd te worden weergegeven. Het gaat hier om het verkrijgen van een compleet beeld van alle grotere fouten en onzekerheden. Dat betekent dat overschrijdingen met betrekking tot de financiële rechtmatigheid expliciet worden toegelicht wanneer deze per post de waarde van € 868.126 overschrijdt.

De totale financiële onrechtmatigheid bedraagt € 17,8 mln. (2019: € 17,3 mln). Met name veroorzaakt door onjuistheden en onzekerheden geconstateerd in het toevoeg- en vaststelproces.

Toevoegingen en vaststellingen

Toevoegingen

De totaal geconstateerde fout en onzekerheid in het toevoegproces is 2,96% (2019: 2,77%). Afgezet tegen de omvang gecontroleerde toevoegingen is dit € 8,3 mln. (2019: € 9,0 mln).

Hieronder zijn de resultaten opgenomen van de door de Raad uitgevoerde steekproefcontrole, voor het toevoegtraject.

Toevoegtraject – Te verwachten fout			
	Te veel betaald	Te weinig betaald	Totaal
2020	1,30%	0,15%	1,45%
2019	2,02%	0,04%	2,06%

Toevoegtraject – Te verwachten onzekerheid			
	Te veel betaald	Te weinig betaald	Totaal
2020	1,51%	0,00%	1,51%
2019	0,71%	0,00%	0,71%

Vaststellingen

De totaal geconstateerde fout en onzekerheid in het vaststelproces is 1,82% (2019: 2,55%). Afgezet tegen de omvang gecontroleerde vaststellingen is dit € 5,1 mln. (2019: € 8,3 mln.).

Hieronder zijn de resultaten opgenomen van de door de Raad uitgevoerde steekproefcontrole, voor het vaststeltraject.

Vaststeltraject – Te verwachten fout			
	Te veel betaald	Te weinig betaald	Totaal
2020	1,37%	0,45%	1,82%
2019	1,54%	0,15%	1,69%

Vaststeltraject – Te verwachten onzekerheid			
	Te veel betaald	Te weinig betaald	Totaal
2020	0,00%	0,00%	0,00%
2019	0,86%	0,00%	0,86%

Voor een uitgebreide toelichting op de geconstateerde fouten en onzekerheden wordt verwezen naar de beheersparagraaf onderdeel 13 uit het bestuursverslag.

De totale lasten voor toevoegingen (civiel, bestuur, asiel, straf en ambtshalve) zoals opgenomen in de jaarrekening is € 294.143.620 plus een toename van de toevoegingsverplichting van € 39.544.888 en een vrijval van zaken van 2015 van € 6.135.567. In de rechtmatigheidsteekproef is een bedrag gecontroleerd van € 281.589.271 over de jaren 2016-2019, waarvan € 188.039.416 betrekking had op de lasten zoals verantwoord in de jaarrekening en waarvan € 113.646.541 nog wel is verantwoord in de lasten van de jaarrekening, echter nog geen onderdeel is geweest van de rechtmatigheidsteekproef.

Inkoop

Met betrekking tot de naleving van aanbestedingswet- en regelgeving zijn uit de interne controle geen onrechtmatigheden gebleken.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Met betrekking tot de WNT zijn uit de interne controle geen financiële onrechtmatigheden gebleken.

2.7.2 Uitkomsten van het gevoerde beleid inzake misbruik en oneigenlijk gebruik

In deze paragraaf worden de uitgevoerde onderzoeken de uitkomsten van het gevoerde beleid inzake misbruik en oneigenlijk gebruik weergegeven. Voor het gevoerde beleid wordt verwezen naar de beheersparagraaf onderdeel 1.9 uit het bestuursverslag.

Dienstverleners	2020	2019
Onderzoeken uitgevoerd	23	24
Informeel informatie uitgewisselde met de deken	67	56
Dekenbezoek	16	15
Aangiftes	2	1

Rechtzoekenden	2020	2019
Ontvangen meldingen vermeend misbruik	131	161
Afgehandelde meldingen	124	171
Openstaand per 31-12	11	4
Aantal gegronde meldingen	8	6
Aangiftes	-	-

In 2020 zijn er geen gevallen van misbruik of oneigenlijk gebruik door medewerkers van de Raad geconstateerd.

Overige

Op basis van de beschikbare informatie zijn geen overige van belang zijnde tekortkomingen geconstateerd, die vermelding in de bedrijfsvoeringparagraaf vereisen.

2.8 SPECIFICATIE TOEVOEGINGSVERPLICHTING RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

Civiel excl. bestuur 2020

(bedragen x € 1,-)

Jaar: 2020

I REALISATIEGEGEVENS

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2019	%2020-2019
a. Aantal afgegeven toevoegingen	194.644	187.091	183.594	179.063	175.312			
b. Betaalde toevoegingsdeclaraties (excl. vervolgdecl.)								
2016	91.399	0	0	0	0			
2017	56.790	87.559	0	0	0			
2018	14.449	55.082	86.152	0	0			
2019	5.683	14.106	53.848	85.977	0			
2020	2.565	5.117	12.774	47.517	73.715	141.688	162.391	87%
	170.886	161.864	152.774	133.494	73.715			
b. Betaalde bedragen in boekjaar								
Op toevoegingsdeclaraties	2.018.715	3.973.092	9.935.434	35.955.000	58.710.277			
Op vervolgdeclaraties	204.175	280.049	590.395	395.038	167.265			
Totaal bedrag	2.222.890	4.253.141	10.525.829	36.350.038	58.877.542	112.229.440	119.867.974	94%
c. Gemiddeld betaald bedrag in boekjaar	867	831	824	765	799	792	738	107%
d. Uitvalpercentage (WNTB)	10,9%	10,9%	10,9%	10,9%	10,9%			
e. Indexeringspercentage	0,00%	0,00%	0,00%	2,80%	1,89%			

II BEREKENING TOEVOEGINGSVERPLICHTING CIVIEL

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020			
Aantal afgegeven toevoegingen	194.644	187.091	183.594	179.063	175.312			
af: WNTB	(21.194)	(20.372)	(19.991)	(19.498)	(19.089)			
Prognose tot betaling komende toevoegingen	173.450	166.719	163.603	159.565	156.223			
Werkelijk tot betaling gekomen	170.886	161.864	152.774	133.494	73.715			
Raming nog tot betaling komende toevoegingen (a)	2.564	4.855	10.829	26.071	82.508	126.827	114.043	111%
Calculatorische rekenprijs (b)	867	867	843	854	921	897	815	110%
Toevoegingsverplichting (a * b)	2.222.988	4.209.285	9.128.847	22.264.634	75.989.868	113.815.622	92.924.230	122%

2.8 SPECIFICATIE TOEVOEGINGSVERPLICHTING RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

Bestuur excl. asiel 2020

(bedragen x € 1,-)

Jaar: 2020

I REALISATIEGEGEVENS

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2019	%2020-2019
a. Aantal afgegeven toevoegingen	74.941	69.295	67.949	64.909	56.677			
b. Betaalde toevoegingsdeclaraties (excl. vervolgdecl.)								
2016	36.452	-	-	-	-			
2017	22.730	31.919	-	-	-			
2018	4.350	21.844	31.065	-	-			
2019	1.759	4.716	21.718	29.123	-			
2020	973	1.751	4.047	19.748	22.878	49.397	58.246	85%
	66.264	60.230	56.830	48.871	22.878			
b. Betaalde bedragen in boekjaar								
Op toevoegingsdeclaraties	646.300	1.247.287	2.987.495	15.036.707	19.007.827			
Op vervolgdeclaraties	27.597	10.053	36.666	87.150	18.249			
Totaal bedrag	673.897	1.257.340	3.024.161	15.123.857	19.026.076	39.105.331	42.588.716	92%
c. Gemiddeld betaald bedrag in boekjaar	693	718	747	766	832	792	731	108%
d. Uitvalpercentage (WNTB)	10,3%	10,3%	10,3%	10,3%	10,3%			
e. Indexeringspercentage	0,00%	0,00%	0,00%	2,80%	1,89%			

II BEREKENING TOEVOEGINGSVERPLICHTING CIVIEL

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020			
Aantal afgegeven toevoegingen	74.941	69.295	67.949	64.909	56.677			
af: WNTB	(7.704)	(7.124)	(6.986)	(6.673)	(5.827)			
Prognose tot betaling komende toevoegingen	67.237	62.171	60.963	58.236	50.850			
Werkelijk tot betaling gekomen	66.264	60.230	56.830	48.871	22.878			
<i>Raming nog tot betaling komende toevoegingen (a)</i>	973	1.941	4.133	9.365	27.972	44.384	42.457	105%
<i>Calculatorische rekenprijs (b)</i>	693	693	709	752	853	808	730	111%
Toevoegingsverplichting (a * b)	674.289	1.345.113	2.930.297	7.042.480	23.860.116	35.852.295	31.007.346	116%

2.8 SPECIFICATIE TOEVOEGINGSVERPLICHTING RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

Asiel 2020

(bedragen x € 1,-)

Jaar: 2020

I REALISATIEGEGEVENS

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2019	%2020-2019
a. Aantal afgegeven toevoegingen	45.515	31.376	33.184	35.574	30.179			
b. Betaalde toevoegingsdeclaraties (excl. vervolgdecl.)								
2016	29.888	-	-	-	-			
2017	9.436	19.968	-	-	-			
2018	1.507	6.667	20.493	-	-			
2019	575	1.047	7.364	22.226	-			
2020	440	627	1.363	7.169	16.071	25.670	31.398	82%
	41.846	28.309	29.220	29.395	16.071			
b. Betaalde bedragen in boekjaar								
Op toevoegingsdeclaraties	499.380	525.731	1.397.579	5.950.347	15.898.700			
Op vervolgdeclaraties	30.401	11.084	28.867	50.891	10.047			
Totaal bedrag	529.781	536.815	1.426.446	6.001.238	15.908.747	24.403.027	26.193.132	93%
c. Gemiddeld betaald bedrag in boekjaar	1.204	856	1.047	837	990	951	834	114%
d. Uitvalpercentage (WNTB)	7,1%	7,1%	7,1%	7,1%	7,1%			
e. Indexeringspercentage	0,00%	0,00%	0,00%	2,80%	1,89%			

II BEREKENING TOEVOEGINGSVERPLICHTING ASIEL

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020			
Aantal afgegeven toevoegingen	45.515	31.376	33.184	35.574	30.179			
af: WNTB	(3.229)	(2.226)	(2.354)	(2.524)	(2.141)			
Prognose tot betaling komende toevoegingen	42.286	29.150	30.830	33.050	28.038			
Werkelijk tot betaling gekomen	41.846	28.309	29.220	29.395	16.071			
Raming nog tot betaling komende toevoegingen (a)	440	841	1.610	3.655	11.967	18.513	18.535	100%
Calculatorische rekenprijs (b)	1.204	1.204	1.000	1.055	998	1.024	972	105%
Toevoegingsverplichting (a * b)	529.760	1.012.564	1.610.000	3.856.025	11.943.066	18.951.415	18.021.156	105%

2.8 SPECIFICATIE TOEVOEGINGSVERPLICHTING RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

Straf regulier 2020

(bedragen x € 1,-)

Jaar: 2020

I REALISATIEGEGEVENS

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2019	%2020-2019
a. Aantal afgegeven toevoegingen	78.463	78.385	75.328	74.992	67.935			
b. Betaalde toevoegingsdeclaraties (excl. vervolgdecl.)								
2016	45.055	-	-	-	-			
2017	18.801	45.026	-	-	-			
2018	4.093	19.188	43.058	-	-			
2019	1.505	3.882	18.113	44.195	-			
2020	704	1.304	3.449	15.405	34.790	55.652	68.581	81%
	70.158	69.400	64.620	59.600	34.790			
b. Betaalde bedragen in boekjaar								
Op toevoegingsdeclaraties	497.976	972.445	2.561.038	10.697.914	25.278.285			
Op vervolgdeclaraties	400.724	668.767	870.224	1.159.876	448.499			
Totaal bedrag	898.700	1.641.212	3.431.262	11.857.790	25.726.784	43.555.748	49.299.328	88%
c. Gemiddeld betaald bedrag in boekjaar	1.277	1.259	995	770	739	783	719	109%
d. Uitvalpercentage (WNTB)	9,7%	9,7%	9,7%	9,7%	9,7%			
e. Indexeringspercentage	0,00%	0,00%	0,00%	2,80%	1,89%			

II BEREKENING TOEVOEGINGSVERPLICHTING STRAF

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020			
Aantal afgegeven toevoegingen	78.463	78.385	75.328	74.992	67.935			
af: WNTB	(7.601)	(7.594)	(7.298)	(7.265)	(6.581)			
Prognose tot betaling komende toevoegingen	70.862	70.791	68.030	67.727	61.354			
Werkelijk tot betaling gekomen	70.158	69.400	64.620	59.600	34.790			
Raming nog tot betaling komende toevoegingen (a)	704	1.391	3.410	8.127	26.564	40.196	34.232	117%
Calculatorische rekenprijs (b)	1.277	1.277	1.265	1.125	960	1.036	936	111%
Toevoegingsverplichting (a * b)	899.008	1.776.307	4.313.650	9.142.875	25.501.440	41.633.280	32.046.664	130%

2.8 SPECIFICATIE TOEVOEGINGSVERPLICHTING RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

Straf ambtsh 2020

(bedragen x € 1,-)

Jaar: 2020

I REALISATIEGEGEVENS

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2019	%2020-2019
a. Aantal afgegeven toevoegingen	43.088	40.942	38.757	38.695	36.637			
b. Betaalde toevoegingsdeclaraties (excl. vervolgdecl.)								
2016	24.069	-	-	-	-			
2017	10.864	22.986	-	-	-			
2018	2.289	10.734	21.384	-	-			
2019	933	1.925	10.051	21.453	-			
2020	429	738	1.748	8.958	24.182	36.055	34.850	103%
	38.584	36.383	33.183	30.411	24.182			
b. Betaalde bedragen in boekjaar								
Op toevoegingsdeclaraties	531.235	934.248	2.283.493	11.108.662	25.554.525			
Op vervolgdeclaraties	1.278.073	2.714.192	6.013.647	10.922.656	4.264.022			
Totaal bedrag	1.809.308	3.648.440	8.297.140	22.031.318	29.818.547	65.604.753	64.483.565	102%
c. Gemiddeld betaald bedrag in boekjaar	4.218	4.944	4.747	2.459	1.233	1.820	1.850	98%
d. Uitvalpercentage (WNTB)	9,5%	9,5%	9,5%	9,5%	9,5%			
e. Indexeringspercentage	0,00%	0,00%	0,00%	2,80%	1,89%			

II BEREKENING TOEVOEGINGSVERPLICHTING AMBTSHALVE

Jaar van afgifte -->	2016	2017	2018	2019	2020			
Aantal afgegeven toevoegingen	43.088	40.942	38.757	38.695	36.637			
af: WNTB	(4.075)	(3.872)	(3.666)	(3.660)	(3.465)			
Prognose tot betaling komende toevoegingen	39.013	37.070	35.091	35.035	33.172			
Werkelijk tot betaling gekomen	38.584	36.383	33.183	30.411	24.182			
Raming nog tot betaling komende toevoegingen (a)	429	687	1.908	4.624	8.990	16.638	19.532	85%
Calulatorische rekenprijs (b)	4.218	4.218	4.677	4.851	3.317	3.960	3.528	112%
Toevoegingsverplichting (a * b)	1.809.522	2.897.766	8.923.716	22.431.024	29.819.830	65.881.858	68.916.512	96%

2.8 SPECIFICATIE TOEVOEGINGSVERPLICHTING RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

III JAARAFSLUITING TOEVOEGINGSVERPLICHTING

jaarlaag	2016	2017	2018	2019	2020		Jaarrekening 2019
saldo balans 1 januari							
civiel	4.120.432	8.353.180	19.566.462	58.530.108		90.570.182	90.570.182
bestuur	978.750	2.225.106	5.547.888	21.674.352		30.426.096	30.426.096
asiel	1.595.673	2.150.901	3.495.850	10.589.384		17.831.808	17.831.808
straf	1.202.006	2.711.858	7.248.956	19.926.964		31.089.784	31.089.784
ambtshalve	3.348.510	5.959.280	16.771.370	40.592.552		66.671.712	66.671.712
	11.245.371	21.400.325	52.630.526	151.313.360	-	236.589.582	236.589.582
saldo balans 31 december							
civiel	2.222.988	4.209.285	9.128.847	22.264.634	75.989.868	113.815.622	
bestuur	674.289	1.345.113	2.930.297	7.042.480	23.860.116	35.852.295	
asiel	529.760	1.012.564	1.610.000	3.856.025	11.943.066	18.951.415	
straf	899.008	1.776.307	4.313.650	9.142.875	25.501.440	41.633.280	
ambtshalve	1.809.522	2.897.766	8.923.716	22.431.024	29.819.830	65.881.858	
	6.135.567	11.241.035	26.906.510	64.737.038	167.114.320	276.134.470	
mutatie							
civiel	1.897.444-	4.143.895-	10.437.615-	36.265.474-	75.989.868	23.245.440	
bestuur	304.461-	879.993-	2.617.591-	14.631.872-	23.860.116	5.426.199	
asiel	1.065.913-	1.138.337-	1.885.850-	6.733.359-	11.943.066	1.119.607	
straf	302.998-	935.551-	2.935.306-	10.784.089-	25.501.440	10.543.496	
ambtshalve	1.538.988-	3.061.514-	7.847.654-	18.161.528-	29.819.830	789.854-	
mutatie (journaalpost)	5.109.804-	10.159.290-	25.724.016-	86.576.322-	167.114.320	39.544.888	

2.9 SPECIFICATIE WSNP verplichting

(bedragen x € 1,-)

Jaar: 2020

I REALISATIEGEGEVENS

Startjaar van de schuldsaneringszaak -->	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2019
a. Aantal gestarte schuldsaneringszaken (boedels)	10.000	8.368	7.184	5.083	4.005	2.594		
Mutaties 2020	5	17	49	29	17	-		
	10.005	8.385	7.233	5.112	4.022	2.594		
b. Financieel afgewikkelde zaken (EVK en 0,-)								
2015	33							
2016	474	19						
2017	923	414	25					
2018	4.368	992	459	21				
2019	3.654	3.457	797	291	12			
2020	440	3.044	2.994	568	261	8	7.315	8.739
	9.892	7.926	4.275	880	273	8		
b. Betaalde bedragen in boekjaar	€ 266.199	€ 1.502.366	€ 3.021.941	€ 618.826	€ 320.893	€ 7.137	€ 5.737.362	€ 7.159.187
c. Gemiddeld betaald bedrag in boekjaar	€ 605	€ 494	€ 1.009	€ 1.089	€ 1.229	€ 892	€ 784	€ 819
d. Indexeringspercentage	0,41%	-0,12%	0,76%	0,72%	1,02%	1,89%		

II BEREKENING WSNP-VERPLICHTING

Jaar van afgifte -->	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Nog tot betaling komende zaken (a)	113	459	2.958	4.232	3.749	2.586	14.097	18.626
Calulatorische rekenprijs (b)	€ 605	€ 606	€ 521	€ 752	€ 787	€ 818	€ 719	€ 747
Verplichting (a * b)	€ 68.365	€ 278.379	€ 1.540.999	€ 3.182.762	€ 2.951.389	€ 2.115.914	€ 10.137.807	€ 13.904.856

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van KPMG Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW

Bedragen x 1.000 EUR en excl. BTW

	2020	2019
Jaarrekeningcontrole	111	122
Overige Assurance	44	32
Belastingadviesdiensten	-	-
Overige dienstverlening	97	55
	252	209

2.10. Gebeurtenissen na balansdatum

Geen gebeurtenissen na balansdatum.

Vastgesteld te Utrecht d.d. 10 maart 2021

Namens de Raad voor Rechtsbijstand

Algemeen Directeur:

I.D. Nijboer

3. Overige gegevens

3.1 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Conform hetgeen geregeld is in "Verantwoord gerapporteerd 2019" van 13 januari 2020 wordt het resultaat toegevoegd aan, dan wel onttrokken aan de egalisatiereserve van de Raad.

3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage: (Neven)functies bestuurder en Leden van de Raad van Advies

Bestuurder

Nevenactiviteiten **mw. dr. I.D. (Irene) Nijboer:**

- Lid RvT SNV Netherlands Development Organisation

Raad van Advies

(Neven)functies **dhr. dr. A.G. (Gerard) Schouw:**

Huidige functie:

Algemeen directeur Nefarma, de Nederlandse Vereniging voor Innovatieve Geneesmiddelen

Huidige nevenfuncties:

- Voorzitter Netherlands Institute of Governance
- Voorzitter Bachfestival Drechtsteden
- Lid Economic Development Board Drechtsteden
- Lid Dagelijks bestuur VNO-NCW
- Lid RvT Transparantieregister
- Lid bestuur CGR

(Neven)functies **mw. drs. J.M. (Monique) de Vries:**

Huidige nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht ICS (ngo ontwikkelingssamenwerking)
- Lid redactie Nestor (blad oud-leden van de Staten Generaal en het Europees Parlement)
- Lid Raad van Toezicht SWOV
- Lid Bestuur Historische Vereniging "Die Haghe"

(Neven)functies **dhr. mr G.J.A.M. (Gert-Jan) van der Vossen RC:**

Huidige nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Altrecht
- Lid Raad van Toezicht Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU)
- Lid Raad van Toezicht Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie
- Lid Raad van Toezicht van Stichting PCOU / Willibrord Stichting

(Neven)functies **mw. mr. dr. Q.A.M. (Quirine) Eijkman**:

Huidige functies:

- Ondervoorzitter College voor de Rechten van de Mens
- Lector Toegang tot het Recht, Kenniscentrum Sociale Innovatie (KSI) Hogeschool Utrecht

Huidige nevenfuncties:

- Lid Raad van Advies Privacy First
- Lid Raad van Advies Delitelabs, non-profit startupschool voor ondernemende vluchtelingen & migranten
- Lid Raad van Advies Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM)
- Bestuurslid Stichting Open Recht
- Lid Nederlands Helsinki Comité
- Lid Commissie aanvullende schadevergoeding werkelijke schade

(Neven)functies **dhr. drs. P.J.C.M. (Peter) van den Berg**:

Huidige nevenfuncties:

- Lid Audit Committee Centraal Bureau voor de Statistiek
- Lid Audit Committee Ministerie van Algemene Zaken
- Adviseur bij het 'Onderzoek continuïteit bekostiging politie, OM en de rechtspraak' uitgevoerd door SEO en AEF in opdracht van het Ministerie van J&V/WODC
- Lid Audit Committee Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat
- Lid Stuurgroep Vlaamse Brede Heroverwegingen
- Lid Commissie van Deskundigen ter beoordeling van het integrale financiële beeld van de invoeringskosten van de Omgevingswet